

किस्तुना बळयि योहन रासतदु बेसता कबुरि

योहनि येसुसामिनाड बारा बळयिरगडाहि ओर्वोग मतोग. इद पुस्तकते ओगु तन्क “येसु जीवा कीतोग कगयवाल” इनजोर इन्हतोग. येसु नाक इचोन जीवा कीस्तोग इन्जि, इद बेचोटा बेरा देव्या इनजोर, इद्रम तन्क इन्हतोग. वेगे योहनि, 1 योहन, 2 योहन, 3 योहन, इव मूंड सीटिन रासतोग, अहे तोहचीतव पोल्लोड इनदनद पुस्तकतुन वने रासतोग.

इद बेसता कबुरता पुस्तकते येसु बेद्रमतोग आंदोग इन्जि, योहनि तोहतलाह ऊळिहतोग. येसु तना लोप्पा बाताल-बाताल वेहतोग, नना बोनन आंदन इन्जि तना वेहतव पोल्लोना लोप्पा, योहन वेल्लाय रासतोग. येसु इद बूमते मतस्के, सिरप ओनाड आट-दहा कबस्के इद पुस्तकते रासतव मन्हताड. इव कबस्किन ऊळिसि, देवुळताहे येसु रेगतोग इन्जि माट पुहनल. देवुळतुन येसु ऊक-ऊके “नाक लोहतोग बाबाल” इनजोर इंदोग. इतेके ओग देवुळता कासा मगि आंदोग. ओगे इद दुनियातुन पुटिह केवाल आंदोग, तेला मति मावा लेहका कय-कादोग आसि, इद बूमतगा रेगतोग.

“जीवा ईयनद तिडि ननाने, दुनियाता वेहचतन ननाने, नेहना गोरि कोपानन ननाने, अगदन, सेतेमतन, जीवातन ननाने, देवुळता मगनन ननाने,” इनजोर येसुसामि कुदि वेहतोग. देवुळबाबाल लोहतोग पिसिह केवाल राजाल येसुये आंदोग, ओसो ओगे देवुळता मगि आंदोग इन्जि मीट नमना, अदिहके योहन इद पुस्तकतुन रासतोग. इद्रम नमतेके, मीक येसुना संगे अमेसाता पिसमुळ दोर्कगा (20:31).

देवुळता पोल्लो मन्कना रूपते वास्ता

1 देवुळता जीवात मनदनद पोल्लो बोग आंदोग, ओग सुस्मुनेताह मंदोग, ✨ ओग देवुळता ऐगे मंदोग, ओग देवुळिये आंदोग. ✨

2 ओग सुस्मुनेताह देवुळता ऐगे मतोग. ✨

3 इळता, पोगोटा बूमते मनदनव कतमतविन, देवुळि ओनाये मेटे पुटिह कीता. ओना मेटे पुटो इनाह बेदे इले. ✨

✨ 1:1 1:1 कुलुसितोर 1:17 ✨ 1:1 1:1 पिलिपितोर 2:6; 1 योहन 5:20; तोहचीतव पोल्लोड 19:13 ✨ 1:2 1:1-2 1 योहन 1:1 ✨ 1:3 1:3 1 कुरिततोर 8:6; कुलुसितोर 1:15-16; इन्नितोर 1:2; 11:3; तोहचीतव पोल्लोड 3:14

4 ओनगडाहे माकु देवुळ ईयनद जीवा दोर्किहता.✧ बेद्रम ईकळते मनदनदिन वेहच पुनाह कीस्ता, अद्रमे ओग माकु देवुळता सेतेमतुन पुनाह कीतोग.✧

5 अदे ईकळते मांजिहता. बेद्रम ईकळि वेहचतुन पिहता पगवो, अद्रमे ईकळलेहकाडोर लाग्वोर, ओग वेहचलेहकाडोनु आरे कीया पगवोर.✧

6 योहन इनवाल ओर्वोग मतोग, ओन देवुळ लोहता.*

7 सबेटोर ओना कबुरतुन विस्वस कीयना इन्जि, ओगु अद वेहचलेहका मनवानु पिडम-पडम वेहतलाहि वातोग.

8 योहन इतेके वेहचलेहका मनवाल आयोग, मति अदे वेहचता लोप्पा वेहतलाह वास मतोग.

9 बोन सेतेमता वेहच इन्हतोर, ओगे सबेटोरिहक वेहच एवाल, ओग इद दुनियाते वावाल मतोग.

10 ओग इद दुनियातेन वातोग, ओनाय मेटे देवुळि दुनियातुन पुटिह कीता,✧ मति ओग बोग आंदोग इन्जि, दुनियातोर पुनोर.

11 ओगु तनाय पुटिह कीता बूमतगा वातोग, मति तनाय लोकर (यहुदि लोकर) वेल्लाटोर ओनाडः केंजोर.

12 मति बोर ओन नमतोर, विस्वस कीतोर, ओर सबेटोरिहक देवुळताड मगक-मयास्क आयलाह, ओग अदिकर ईतोग.✧

13 देवुळताड मगक-मयास्क आयना इतेके, मन्कना पोटाते, मन्कना विचर मतप पुटना लेहका आयो, मति विस्वस केवालोरिहकु पूना पुटमुळि देवुळिये ईस्ता.✧

14 देवुळता जीवात मनदनद पोल्लो, मावा लेहका कय-कादोग आसि, मन्कना रूपते मावा बूमतगा वाता.✧ ओगु देवुळता पूरा देव्यातुनु, पूरा सेतेमतुनु✧ पोसि, मावा नडुम जागा आतोग.✧ ओग देवुळबाबाना वगोग मग आंदोग;✧ माट ओना डीसातुन ऊळतोम.✧(ओगे येसु किर्स्तु आंदोग.)

✧ 1:4 1:4 5:26; 11:5; 14:6; 1 योहन 5:11,20 ✧ 1:4 1:4 8:12; 9:5; 12:46

✧ 1:5 1:5 बळयिर 26:18; इपिसुसतोर 5:8; कुलुसितोर 1:12-13; 1 तिसलुनितोर 5:5; 1 पत्र

2:9 * 1:6 1:6 ओगु देवुळता पेदिरते एग मीहवाल योहन आंदोग, इद पुस्तकतुन रासतोग योहन आयोग. ✧ 1:10 1:10 1 कुरिततोर 8:6; कुलुसितोर 1:16; इन्नितोर 1:2 ✧ 1:12 1:12

11:52; 12:36; रोम सहरतोर 8:14; गलातितोर 3:26; 1 योहन 3:1 ✧ 1:13 1:13 1 पत्र

1:23 ✧ 1:14 1:14 1:17; 14:6; रोम सहरतोर 1:3; गलातितोर 4:4; पिलिपितोर 2:7; 1

तिमोति 3:16; इन्नितोर 2:14-15; 1 योहन 4:2; 2 योहन 1:7 ✧ 1:14 1:14 देवुळता पूरा देव्यातुनु, पूरा सेतेमतुनु पेसमुळि 34:6; देवुळताड पाटाड 26:3; बुदताड पोल्लोड 16:6 ✧ 1:14

1:14 तोहचीतव पोल्लोड 7:15 ✧ 1:14 1:14 इन्नितोर 1:2 ✧ 1:14 1:14 14:9; 17:22-24

15 योहन ओना लोप्पा इद्रमता कबुर वेहन्दोग, “ओगु नाकाय बेरोग, बाराहक इतेके ओग नाकाय वेल्ला सुम्मुनेताहि मतोग इन्जि, बोना लोप्पा नना वेहच मतन, ओगो नावा पया वावाल मन्हतोग,” इनजोर लोकरिन केयसोर वेहन्दोग।

16 देवुळता मगि देवुळता देव्वाते निंदिस मताहकु, ओनगडाहि माकु देव्वा दोर्कसोरिन मन्हता.

17 इतेके मोसाल इनवाल देवुळता कबुरतोना मेटे, देवुळताड अडोड माक अस्के दोर्किस मताड;✧ येसु किर्स्तुना मेटे बार देवुळता सेतेमि, ओसो ताना दया मयगा एवता.✧

18 देवुळतुन बोगो बेस्केन ऊळोग.✧ मति देवुळबाबाना सगे गट्टने मनवाल तना वगोग मगि, ओगो माक बाबानु पुन्पिह कीतोग.✧

देवुळता पेदिरते एग मीहवाल योहनना गोटि

19 अस्के पया यहूदिराड पेदल्क बाताल कीतोर,†येस्सलेम सहरताहि देवुळता मंदिरतगा माळवालोर बूमयालोर, देवुळवडेर‡, वेरिनु योहनिन ऊळिस वाटु इन्जि लोहतोर. वेर योहननगा वासि “देवुळ लोहवाल पिसिह केवाल राजाल§ वावाल मतोग, ओग बह निमानेया?” इनजोर योहनिन ताल्हकतोर.

20 “आयो, नना देवुळ लोहवाल पिसिह केवानन आयोन,”✧ इनजोर योहन मकिह केवालेवा कबुल आतोग.

21 अस्के वेर ओन ताल्हकतोर, “निमा बोनिन पया, पिसिह केवाल वायनामुने, देवुळता कबुरतोग एलियाल वायना मन्हता, निमा ओनिना?” “आयो, नना एलियानन आयोन.” “पया मोसानलेहका देवुळता कबुरतोग वायना मन्हता,✧ बह ओनिना?” “आयो, नना ओनन आयोन!” इनजोर योहन इतोग.

22 अस्के ओसो वेर ओन ताल्हकतोर, “निमा पया बोनिन आंदिन? माक वेहा! माक लोहतोरिन माट अन्जि बाताल वेहतकोम? निमा नीवा सेवाता लोप्पा बाताल इहनिन?” इतोर.

✧ **1:17 1:17 7:19** ✧ **1:17 1:17 1:14; 14:6;** रोम सहरतोर 5:21 ✧ **1:18 1:18**

1 तिमोति 6:16; 1 योहन 4:12 ✧ **1:18 1:18 6:46;** 2 कुरिततोर 4:4; कुलुसितोर 1:15

† **1:19 1:19** यहूदि जाततोर इस्रयेल देसेमते मंदुर, ओरिन इस्रयेलतोर वने इंदुर. ‡ **1:19 1:19**

देवुळवडेर मोदुल कागिदते “लेविनोर” इनजोर इन्हतोर. मुनेतोग पेदामुयतोग इस्रयेलिहकु बारा मांदि मगक

पुटोर, ओरगडाहि वगोग लेवि इनवाल मतोग. ओनाय कूळतोर मंदिरतगा देवुळवडेर आंदुर. § **1:19**

1:19 देवुळ लोहवाल पिसिह केवाल राजाल वेन इब्रि पोल्लोते मसिहा इन्हतोर, युनानि पोल्लोते किर्स्तु

इन्हतोर. ✧ **1:20 1:20 1:27; 3:28;** बळयिर 13:25 ✧ **1:21 1:21** व्यवस्थाविवरण

18:15,18; योहन 7:40

23 योहन इतोग,

“नना पेळ्ळकल ब्रूमते केयवाना आल्कालेहकाडोनन,
सामि मीवा जीवातगा वायना इन्जि, ओना अगदुन तीर्हकाटु,”[☆]

इनजोर यसयाल इनवाल देवुळता मुनेतोग कबुरतोग रासतदिन वेहतोग.

24-25 पया परसिर इनवालोर लोकुर* योहनिन कबुर लोहच ताल्हकतोर, “निमा देवुळ लोहवाल पिसिह केवानिन वने आयविन, कबुरतोग एलियानिन वने आयविन, मोसानलेहका देवुळता कबुरतोग वायना मता, ओनिन वने निमा आयविन इतेके, लोकुरिन देवुळता पेदिरते एग मीहतलाह† नियगा बेद्रमता अदिकर मन्हता?”

26 योहन ओरिन इतोग, “नना लोकुरिन पापमताहि मिळ्न्दनद सीना इनजोरे, देवुळता पेदिरते एग मीहतहनन, मति मीट पुनवोग ओवोर्ग, मीवा नडुम निच मन्हतोग.

27 ओगु नावा पया वायना मन्हता, ओना कादुन इटलाह वने नना ओप्पोन, अचोन नना उड्लोनन!”[☆] इनजोर इतोग.

28 योर्दन बैरेटा अबरि, बेतनि इनदनद नाटे, योहन देवुळता पेदिरते एग मीहन्दोग, अगा इव गोर्टिङ आताड.

देवुळता गोरेपिला येसुये

29 इमा दिया, योहन तनके येसु वायनदिन ऊळिसि, लोकुरिन इतोग, “वेन ऊळाट, मोक आयवाल देवुळता गोरेपिलालेहकाडोग, दुनियातौरा पापमतुन एडिह केवाल!”[☆]

30 वेनाय लोप्पा मीकु वेहच मतन, ‘नावा पया ओवोर्ग वास्तोग, ओगु नाकाय बेहरोग; बाराहक इतेके ओग नाकाय वेल्ला सुस्मुनेताह मतोग.’

31 ओग देवुळ लोहवाल पिसिह केवाल इन्जि, नना पुनोन आसि, मति मीक इप्रयेलतोरिहकू वेन पुन्पिह कीयना इन्जि, नना देवुळता पेदिरते एतगा मीहतलाह वातन,” इन्जि योहन इतोग.

☆ **1:23 1:23** यशायाह 40:3; मत्याल 3:3; मार्कल 1:3; लूकाल 3:4; योहन 3:28

* **1:24-25 1:24-25** यहदिराड पेदल्कना उंद तुंगातुन परसिर इनजोर इंदुर. लोकुरगा ओराय पोल्लो पका तार्किदु, ओसो ओर वेल्लाडे अड्ळमताड अडोड-उतुर्क पुटिह कीदुर. † **1:24-25 1:24-25** देवुळता पेदिरते एग मीहतलाह इद रिबजतुन वेल्लाटोर “बाप्तिस्मा” इन्हतोर. ☆ **1:27 1:27** मत्याल 3:11; मार्कल 1:7; लूकाल 3:16; बळयिर 13:25 ☆ **1:29 1:29** मत्याल 1:21; योहन 1:36; 1 कुरिततोर 15:3; गलातितोर 1:4; 1 पत्र 1:18-19; 1 योहन 3:5; तोहचीतव पोल्लोड 5:6,12

32-33 ओसो योहन येसुना लोप्पा इद्रमता साक्सि ईतोग, “ओग देवुळ लोहवाल पिसिह केवाल इन्जि, नना पुनोन आसि, मति नाकु एते मीहतलाह लोहतनद देवुळि, अदे नाकु वेहच मता, ‘बोना पोगोन पवित्र जीवा वासि, दळ्म अरतदिन ऊळकिन, ओगे लोकरिन पवित्र जीवाते मीहवाल आंदोग.’ ✧ नितमे नना पवित्र जीवातुन परेवा पिटेलेहका देवुळदीपताहि दळ्म अर्सि, वेना पोगोन उदतदिन ऊळतन. ✧

34 अह आतदिन नना कौंडामेंड ऊळतन, ऊळिसि वेग देवुळताय पेकाल आंदोग इन्जि, मीक साक्सि ईय्हनन,” इन्जि योहन वेहतोग. ✧

सुस्मुनेतोर येसुनाड कगयवालोऱ

35 इमा दिया, योहन तनाड कगयवालोरगडाहि इर्वुरा संगे, अदे जागाते वासि निच मतोर.

36 अस्के ओग येसुनु तना एरेटाहि दायहपा ऊळिस इतोग, “वेग ऊळाट, (मोक आयवाल) देवुळता गौरेपिलालेहकाडोग!” इतोग. ✧

37 योहन इद्रम इताहकु, वेर इर्वुर कगयवालोर केंजिसि, येसुना पयाह अतोर.

38 येसु पेऱके मिळिन्दस ऊळतोग अस्के, वेर इर्वुर ओना पयाह पयाह वासोर मतोर. “मीकु बाताल गावले?” इन्जि येसु वेरिन ताल्हकतोग. “गऱू, नीवा मनदनद जागा बेगाडु?” इन्जि वेर इतोर.

39 अस्के येसु वेरिन इतोग, “नावा संग दट.” वेर पया वासि, ओना मनदनद जागातुन ऊळतोर. मुल्पेडा वेलाते नालुड एगिस मताहकु, वेर अगाने येसुना संगे निद्र कीतोर.

40 योहननाड केंजिस येसुना पयाह वावालोर इर्वुरगडाहि, ओर्वोग आंद्रेयाल इनवाल मतोग, ओगे सिमोन पत्रु इनवाना तमोग आंदोग.

41 अगडाहि ओग मुने तमदादाल सिमोनिन वास कलियतोग, कलियिस इतोग, “माक देवुळ लोहतोग पिसिह केवाल दोर्कतोग, रा!” (ओग पिसिह केवान युनानि पोल्लोते “किस्तुं” इन्हतोर.)

42 पया आंद्रेयाल तमदादान येसुनगा पोस वातोग. येसु ओन ऊळिस इतोग, “निमा योनाना मगि सिमोननिन, मति इंजेटाहि नीकु पत्रुऱ (इतेके ‘आद बंडा’) इद पेदिर उदगा,” इन्ज वेहतोग.

✧ 1:32-33 1:32-33 मत्याल 3:11; मार्कल 1:8; लूकाल 3:16; बळयिर 1:4-5; 11:16

✧ 1:32-33 1:32-33 मत्याल 3:16; मार्कल 1:10; लूकाल 3:19-22 ✧ 1:34 1:34 5:33-35; 10:41-42 ✧ 1:36 1:36 1:29 ‡ 1:42 1:42 पत्रु मोदुल कागिदते “कय्या”. पत्रुहक रेंड पेदिक मताडः इब्रि पोल्लोते कय्या; युनानि पोल्लोते पत्रु.

43 इमा दिया येसु गालिल पटटे दायलाह तयर आतोग. आतस्के पिलिप इनवान कलियिसि ओन इतोग, “नावा संग वय, नावाड कगया,” इतोग.

44 वेग पिलिप इतेके, गालिल पटटा बेल्सेदा नाटेनोग, इतेके आद्रेयाल, पत्र, वेर तमोग इर्वरा नाटेनोग मतोग.

45 पिलिप पया अन्जि नतन्याल इनवान कलियतोग, कलियिस ओन इतोग, “बोना लोप्पा मोसा मुय्तोग ओसो देवुळता कबुरतोर मुने सास्त्रमते रासिस मतोर, ओग माक दोर्कतोग, रा! ओग नासरेत नाटेनोग योसेपना मगि येसु आंदोग,” इन्जि पिलिप नतन्यान वेहतोग.

46 “बह नासरेत नाटेनगडाहि बेसताड गोटिड पुट पगयनुडा?” ☆ इनजोर नतन्याल पिलिपिन इतोग. “वास बह ऊळा रा!” इन्जि पिलिप इतोग.

47 नतन्याल पया येसुनगा वातोग, ओग वातदिन ऊळिसि येसु इतोग, “वेग करल इप्रयेलतोग, वेना पोटालोप्पा नाळेह कीयनद बुद इले.” ☆

48 “नना बेदमतोनन इन्जि, निमा बह पुहनिन?” इन्जि नतन्याल येसुन इतोग. “पिलिप नीक केयनामुनेन, निमा अंजिर मराता इळन मतिन अस्के, नना नीक ऊळतन,” इन्जि येसु ओन इतोग. 49 इद केंजिसि, (देवुळिये तोहताहकु येसु नाक ऊळतोग इन्जि) नतन्याल येसुन इतोग, “ए गुरू, निमा देवुळता मगनिन, इप्रयेल देसेमतुन पिसिह केवाल राजानिन आंदिन!” इतोग.

50 “(बोगे ऊळवाय मतोग अस्के,) नीकु नना अंजिर मराता इळन ऊळतन, इद्रम इताहकु नाक निमा विस्वस कीय्हनिना? निमा तेन्काय ओसो बेहरा डीसाताड पोल्लोड ऊळकिन.

51 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, मीटु पोगोटा बूमि पड्ने आसि, ☆ अगाहकु देवतुल्लुकु माने-मन्कना नडुम पुटटोना पोगोन तडनदिन-रेगनदिन ऊळकिर,” इनजोर येसु तनाय लोप्पा वेहतोग. §

2

येसु एतुनु अंगुर जोमा मारियिह कीस्तोग

1 पया मूंड दियाणे, गालिल पटटा काना नाटेनगा बोनाडो मर्मिड मताड, अगा येसुना तलोग वने मता.

☆ 1:46 1:46 7:41 ☆ 1:47 1:47 तोहचीतव पोल्लोड 14:5 ☆ 1:51 1:51 मत्याल 3:16; मार्कल 1:10; लूकाल 3:19-22; बळयिर 10:11; तोहचीतव पोल्लोड 19:11 § 1:51 1:51 इद्रम वेहतस्के, येसु मुनेतोग पेदामुय्तोग याकुब कळ्ळकता कलाता सीता कीसीतोग (पुटमुळि 28:12).

2 मर्मिहकुकु येसुनु ओसो ओनाड कगयवाल्तोरिन वने केयिस मतोर.

3 पया अगा अंगुर जोमा मारताहकुकु, येसुना तलोग ओनगा वासि “इंजेके ओरगा अंगुर जोमा मारता, बाबा! बेदाय कीमु,” इनजोर इता.

4 अस्के येसु तान इतोग, “बायि, निमा नाक बाराहकुकु वेहतहनिन? नावा डीसा तोहतनद कगो इंका एवोये,”[☆] इतोग.

5 पया अदु मर्मिनगा सेवा-साकुर केवाल्तोरिन इता, “वेग मीकु बाताड वेहतनोग, अहे कीम्हटु,” इता.

6 यहुदि लोकरु तिनदनामुने, तमाड कयक-काल्क नोगयना रिबज ओरा मता. इद रिबजतेनाहकुकु, अगा उद-उद रेंड-मूड कुळाड पोयतवु, बंडानाड आरूड गोलेहकुकु तासतव मताड.

7 “अव गोलेहकुकुनगा एग निहाटु,” इनजोरे येसु सेवा-साकुर केवाल्तोरिन वेहतोग. अस्के ओरु अव गोलेहकुकुन सीग निहतोर. 8 पया येसु ओरिन वेहतोग, “इंजेके उचुन तैंडिसि, कुळप ऊळवाल मुक्यानगा ओम्हटु.” अस्के ओर ओतोर.

9-10 पया ओग मुक्याल अद एतुनु उचुन ऊतिस ऊळतस्के, अद एग पूरा अंगुर जोमा मारियिस मता. इद बोग ततोग इनजोर, ओन्क मुर्तिय तेळियो; एग निहवाल्तोरिहकुकु बारा, इद पोल्लो एर्का मता. अस्के कुळपता मुक्याल मर्मिपेकान केयिस इतोग, “बोराय बेसतल अंगुर जोमा मुने ईस्तोर, तान लोकरु उन्जि मिटस कीस्तोर, पया केनकेनेता जोमा ईस्तोर. निमा मात्रमि बेसतल अंगुर जोमा, इंजेक एवनाह पिसिह कीस तासतिन,” इन्जि मुक्याल इतोग.

11 इद्रमि येसु गालिल पटटा काना नाटे, इद मुनेटा बामिह कीयना सीना कीसि, तना डीसा तोहतोग. अदिहकुकु ओनाड कगयवाल्तोर, (ओग देवुळ लोहतोग राजाल मनदनोग इन्जि,) ओन नमतोर.

येसु मंदिरते वमवाल्तोरिन पूंढिहतोग

12 मर्मिड मारतस्के येसु तना तलोगि, तनतमोर, ओसो तनाड कगयवाल्तोरि संगे कापेर्नाग वातोग, अगा ओर उचुके दियाड रोमिस मतोर.

13 यहुदि लोकरुआ आवना पंडुम एरे एव्स मताहकुकु, येसु येस्सलेम सहरतके पंडुमतगा अतोग.[☆]

14 अगा यहुदिरा मंदिरतगा येसु अतस्के, लोकरु देवुळता मोकतुहकुकु अरयनव कुराड, गोरैड, परेवा पिटेड वर्मिदुर. ओसो कोताड बदले कीसि यहुदिराड

☆ 2:4 2:4 मत्याल 26:18; योहन 7:8-9,30 ☆ 2:13 2:13 मत्याल 26:1-2; मार्कल 14:1; लूकाल 22:1; योहन 11:55; 12:1

कोताड एवालोर अगा उदिस मंदुर. (सर्करताड कोताड मंदिरतगा वाटलाह ताकोड आंदुड.) वेर कतमतोरिन येसु ऊळतोग.

15 ऊळिसि, ओग नोंडेना उंद जेट्ला एन्डटोग, अह कीसि सबेटोर वीकुरतोरिनु मंदिरताहि पूंडटोग. गोरैड, कुराड, इविन वन पूंडिसि, कोताड बद्दले केवालोरारड बलानु कप मुळ्हचि कोतान लीकिसीतोग.

16 परेवाड वमवालोरिन ओग इतोग, “इविस्किन इगडाहि पलत ओम्हट! नावा बाबाना लोतुन आटुम पंडमाट!” इन्जि वेग्हतोग. ✧

17 पया

“नावा जीवातुहकाय वीळिसि, नीवा लोतुन पवित्र तासलाह ऊळिहनन,” ✧
इद साम्प्रमते दाविद राजाल रासतद पोल्लो ओनाड कगायवालोरिहक सीता वाता.

18 येसु इद्रम कीताहकुकु, यहुदि लोकुराड पेदल्क ओनगा वासि इतोर, “नियगा इद्रम कीयलाह अदिकर मन्हता इन्जि, माकु बेद सीना तोहतकिन?” इतोर.

19 येसु ओरिन इतोग, “इद मंदिरतनु अर्हचीम्हट, तेन नना मूंड दियाने ओसोवने दोहतकन,” इनजोर इतोग. ✧

20 “अलाले, इद मंदिरतनु दोहतलाह रेंड वीसाड आरूड (46) वर्साड आताड, इतेके निमा तेन मूंड दियाने बह दोहतकिन?” इन्जि ओर येसुन इतोर.

21 मति येसु यहुदिरा मंदिरता लोप्पा वळ्हकोग आसि, तनाय मेंदुदा लोप्पा वळ्हकिस मतोग.

22 मनेक मनेके येसु हासि ओसो तेकतस्के, ओनाड कगायवालोरिहकुकु इद पोल्लोता सीता वाता. सीता वातस्के साम्प्रमते रासतदिन ओसो येसु वळ्हकनदिन, ओर नमतोर.

23 येसु आवना पंडुमता वेलाते, येस्सलेम सहरते मनदहपा, वेल्लाटोर ओनाड बामिह कीयनाड सीनान ऊळतोर. ऊळिसि येसुये देवुळ लोहतोग पिसिह केवाल आंदोग इन्जि ओर नमतोर. ✧

24 मति येसु बारा ओराड पोल्लोनगा बर्वस तासोग आंदोग, बाराहक इतेके ओग सबेटोराड विचर्किन पुन्जिय मतोग.

25 मन्कलोरा बुदि बेद्रमता इन्जि, बोगे येसुन वासि वेहतना गर्ज इले; मन्कना पोटालोप्पाडाड गोटिड ओग पूरा पुन्जिय मतोग.

✧ 2:16 2:14-16 मत्याल 21:12-13; मार्कल 11:15,17; लुकाल 19:45-46 ✧ 2:17 2:17 देवुळताड पाटाड 69:9 ✧ 2:19 2:19 मत्याल 26:60-61; 27:39-40; मार्कल 14:58; 15:29; बळयिर 6:14 ✧ 2:23 2:23 7:31; 8:30; 10:41-42; 11:45; 12:11,42

3

मीक पूना पुट पोयतगा!

1 परसिरा तुंगाताहि ओर्वोग मन्कल निकोदेमि इनवाल मतोग, ओग यहुदिरा ओर्वोग बेरोग सेहना मन्कल आंदोग.

2 ओग उंद दिया नमका येसुन कलियलाह वातोग, वासि, “गूरू, इव निमा कीयनव सीनाड, देवुळता तोळलेवा बोगे कीया पगवोग. अदिहके निमा देवुळताहे वातोनिन गूरूनिन इन्जि, माक एका आता,”* इन्जोर ओग येसुन इतोग.

3 अस्के येसु ओन इतोग, “इह केंजा, नना सेतेम वेहतहनन, बोन्काय देवुळताहि पूना पुटमुळ* दोर्कवालेवा, देवुळ राजेम कीयनदु ओन्क मुर्तिय दिसो!” इन्जि इतोग.

4 इतस्के निकोदेमि बयल आसि ओन इतोग, “बातालि? पूना पुटमुळ इतेके बाताल? मन्कल मुयतोग आतस्के, तना तलिना पोटातगडाहि ओसो बह पुट पगयनोग?” इतोग.

5 इतस्के “इह केंजा, नना सेतेम वेहतहनन, बोगे एताहि ओसो देवुळता जीवाताहि पुटवालेवा,* देवुळ राजेम केवालोर लोकरगा ओन्कु जागा दोर्को आयगा.

6 मेंदुदा जीवा इसि, तलोग-तपेरा मेंदुस्कनाहि पुटिहता, इद पूना जीवा बारा दिसवेकाय, देवुळता जीवाताहे पुटिहता.*

7 अदिहक मीक ओसोवने पुट पोयतगा* इन्जोर वेहताहकु,* निमा बयल आयमा.

8 इद केंजा, पूना पुटमुळ इह मन्हता. वळ्यु बेक इतेक अके वास्ता. ताना नेकनदिन निमा केंजिहनिन, मति अद बेनाह वास्ता, बेके दास्ता, अद नीक तेळियो. अद्रमलेहकाने इद पूना पुटमुळि देवुळता जीवाताहि वास्ता इन्जोर दिसो मति, पूना पुटमुळ आताहकु परक दिसिहता,” इन्जि येसु निकोदेमिन वेहतोग.

9 “मति इद बेद्रम आया पगयगा, गूरू?” इन्जि निकोदेमि येसुन ताल्हकतोग.

10 अस्के येसु ओन इतोग, “निमा इस्रयेलतोरिन काःहवानिन बेरोग गूरूनिन आस तेला मति, इव गोटिड नीक तेळियोडा?

* 3:2 3:2 9:16,33; बळयिर 2:22 * 3:3 3:3 3:7; 2 कुरिततोर 5:17; तीतुस 3:4-5; 1 पत्र 1:23 * 3:5 3:5 यहजेकेल 36:25-27; तीतुस 3:4-5 * 3:6 3:6 1 कुरिततोर 15:50 * 3:7 3:7 ओसोवने पुट पोयतगा “पोगोटाहि पुट पोयतगा,” इद अर्तम वने आया पगयहता.
* 3:7 3:7 3:3; तीतुस 3:4-5

11 इह केंजा, नना सेतेम वेहतहनन, माक एर्का मनदनदु, ओसो माटु कोंडामेंड ऊळतदु, इदिनलोप्पा साक्सि ईय्हनोम, मति मीट इतेके मावा साक्सितुन बर्वस केविर आय्हनिर. ✨

12 नना मीकु इद बूमताड गोटिड वेहतन, तेला मति मीट बर्वस केविर इतेके, देवुळदीपताड गोटिड वेहतेके, अविन बह नमकिर?

13 माने-मन्कना नडुम पुटटोनन, नना देवुळदीपताहि रेगतन; ✨ † नाक विळिसिसि, देवुळदीपतगा अतोगु बोगे इलेग. ✨ (अदिहके देवुळदीपताड गोटिड वेहतलाह अदिकर नयगा मन्हाता.)

14 बहलेहका मोसा मुय्तोग पेळ्हकल बूमते इतुळता तरसतनु, लाटगुटातगा पोगोन वेळ्हच मतोग, अद्रमलेहका माने-मन्कना नडुम पुटटोन्कु, इतेके नाकु, लोकुर गुटातगा पोगोन वेळ्हतनुर. ✨

15 बहलेहका मोसा मुय्तोना कालमते, तरस्क कस्कतोर लोकुर इतुळता तरसतनु ऊळिंदुर अस्के पिसिंदुर, ✨ अहलेहका बोग नाकु नमनोग, ओन्कु अमेसाता पिसमुळ दोर्कगा, ✨ इन्जि येसु इतोग.

16 देवुळि दुनियातोरिन बेद्रम जीवा कीता इतेके, ✨ तना वगोग मगिन इद दुनियातोरिनाहक मोक आयलाह ईता. ✨ बोर ओन नमनुर, ओर बूळेम आयोर, मति अमेसाता पिसमुळ ओरिहक दोर्कगा. ✨ अदिनेनाहकु देवुळि तना वगोग मगिन दुनियाते लोहता. ✨

17 देवुळि तना मगिनु इद दुनियातोरिन सिक्सा ईयलाह लोहो, मति दुनियातोर ओना मेटे पिसना इन्जि, देवुळता विचर मता. ✨

18 बोर ओन नमिह्तोर, देवुळि ओरिनु कसुर ओपो. ✨ मति ओन नमवोरा पोगोन बारा, कसुर ओपतदे मन्हाता. देवुळता वगोग मगिन ओर नमवाहकु, ✨ ओरा कसुर

✨ **3:11 3:11 3:32** ✨ **3:13 3:13 3:31**; 6:38,42 † **3:13 3:13** माने-मन्कना नडुम पुटटोगु इतेके येसुये. माने-मन्कना नडुम पुटटोगु इद पोल्लोता अर्तम पुनदलाह पुस्तकता आक्रिते पुनवव पोल्लोना अर्तमि रासतव मन्हाताड, अगा ऊळाट. ✨ **3:13 3:13 6:62** ✨ **3:14 3:14 8:28**; 12:32 ✨ **3:15 3:14-15** गिनती 21:9 ✨ **3:15 3:15 20:31**; 1 योहन 5:11-13 ✨ **3:16 3:16** इपिसुसतोर 2:4 ✨ **3:16 3:16** रोम सहरतोर 5:8; 8:32; 1 योहन 3:1; 4:9 ✨ **3:16 3:16 3:36**; 6:40; 20:31; 2 तिसलुनितोर 2:16 ✨ **3:16 3:15-16** 1 योहन 5:12 ✨ **3:17 3:16-17** 10:35-36; 12:47; 1 तिमोति 2:3-4; 1 योहन 4:9; 4:14 ✨ **3:18 3:18** 5:24 ✨ **3:18 3:18** मत्याल 4:3; 16:16; 26:63; मार्कल 1:1; 14:61; लूकाल 22:70; योहन 11:27; बळयिर 9:20; 13:33

ओपतदे मन्हता.✧

19 देवुळता नेयमि इह मन्हता. वेहचलेहकाडोग देवुळदीपताहि इद बूमते वातोग;✧ मति मन्कलोर तमाड कबस्क लाग्वाड मन्हताड इनजोरे, वेहचतुहकाय एक्वा, ईकळतेनाहक गिर्दा आस्तोर.

20 लाग्वाड कबस्क केवालोर सबेटोर, वेहचतुनु गिर्दा आयवा, ओराड कबस्क दिसनदायो इनजोरे, वेहचलेहकाडोना एरे वावोर.

21 मति सेतेमते ताकवालोर मन्कलोर वेहचलेहकाडोना एरे वास्तोर;✧ वानाहकु, देवुळ वेहतपु ओर ताकनदु, सबेटोरिहक दिसिहता.✧

येसुना लोप्पा योहनना साक्सि

22 इव गोटिड मारतस्के, येसु ओसो तनाड कगयवालोर येस्सलेम सहरतुन विळिससि, यहदा पटटा दुस्रा जागाते अतोर. अगा ओना संगे मन्जि, ओर लोक्ुरिन देवुळता पेदिरते एग मीहन्दुर.

23 सालेम नाटेना कचुल, अयनोन इनदनद जागातगा, वेल्लाय एग मताहकु, योहन वने अगान लोक्ुरिन देवुळता पेदिरते मीहन्दोग. अगा लोक्ुर वने ओना कयदे मीयलाहि वासोरेन मंदुर.

24 (योहनिन जेलतगा वाटनामुनेने, इव गोटिड आताड.)

25 अस्के यहुदिरा बोगो पेदा मन्कना संगे, योहननाड कगयवालोर बार, एडनद रिवजता लोप्पा, रेंड-रेंड पोल्लोड आतोर.

26 ओर कगयवालोर योहननगा वासि इतोर, “गू, योर्दन बेरेटा अबरि नीवा संग मतोगु, ओगे देवुळ लोहतोग पिसिह केवाल इन्जि निमा साक्सि वेहतिन, ओग मन्कल इंजेके लोक्ुरिन देवुळता पेदिरते एग मीहतहतोग. सबेटोर (मयके वावा), ओनक्केन दायलाह आतोर,” इन्जि इतोर.

27 योहन ओरिन इतोग, “देवुळि देय्वा एवालेवा, बोन्काय बातय दोर्को.✧(अदिहके सबेटोर ओनक्केन दास्तोर इन्जि, मीवा जीवा कर्वतप आयमाकि.)

28 नना देवुळ लोहतोग पिसिह केवानन आयोन मति, लोक्ुराड जीवानगा ओना अगि तयर कीयलाह, देवुळि नाक लोहता, इह इनजोर नना वेहतन, इदिन मीट केंजतिरे!✧

✧ 3:18 3:18 इब्रितोर 3:19 ✧ 3:19 3:19 8:12; 9:5; 12:46 ✧ 3:21 3:21

1 योहन 1:6 ✧ 3:21 3:20-21 इपिसुसतोर 5:13 ✧ 3:27 3:27 1 कुरिततोर 4:7

✧ 3:28 3:28 1:20,23

29 बेद्रम मर्मपिला मर्मपिकानकेन दास्ता, अद्रमे लोकर ओनक्केन दास्तोर. ☆
नना इतेके मर्मपिकाना कचुल निच मनवाल, ओना गोततोनन. ओना वळ्हकनदिन
नना केजिहनन, केजिसि गिर्दाते महनन. लोकर ओनक्केन दास्तोर, इदिन ऊळिसि
नावा गिर्दा पूरा निंदता. ☆

30 ओना कदर बार वीळना, नावा कदर बार इळन अरयना, इह आयनाय
गावले,” इन्जि योहन इतोग.

31 देवुळ लोहतोग राजाल पोगोटाह वास्तोग इतेके, ☆ ओगु सबेटोरिहकाय
बेरोग. बोर नेदाह वास्तोर, ओरु इद बूमतोर मन्जि, इद बूमताडे गोटिड
वळ्हकिहतोर. बोग बार देवुळदीपताहि वास्तोग, ओगु सबेटोरिहकाय बेरोग. ☆

32 ओगु बेद-बेद गोटटुन देवुळताहि केजतोग, ऊळतोग, अदिने वेहतहतोग. मति
ओगु वेहतदिन, वेल्लाटोर सेतेम पोस नमिहतोरा? ☆

33 बोर ओन नमिहतोर, देवुळबाबाल सेतेमतोग मन्हतोग इनजोर, ओरु कबुल
कीस्तोर. ☆

34 बोनु देवुळि लोहता, ओगु देवुळताडे पोल्लोड वेहतहतोग. बाराहक इतेके
देवुळि तना जीवाते ओन पूरा निहता इनजोर.

35 देवुळबाबाल तनमगिन जीवा कीसि, ओना कयदे कतमे इतोग. ☆

36 बोरु मगिन नमिहतोर, ओरिहक अमेसाता पिसमुळ दोरकिहता. ☆ बोर बारा
मगना पोल्लोतुन केजोर, ओरु अमेसाता पिसमुळतुन ऊळोर आयनुर, मति देवुळता
ओड ओरा पोगोन मन्हता. ☆

4

उड्ला जातता आंचाळि येसुन कलियिहता

1-3 मनेक मनेक पया, येसु योहनिहकाय एक्वा लोकरिन देवुळता पेदिरते एग
मीहतहतोग, अह आसि ओनाड कगयवालोर वीळिहतोर इनजोर, परसिर केजतोर.
(येसु तनाय एग मीहोग, मति ओनाड कगयवालोर अह कीदुर). इद पोल्लो

☆ **3:29 3:29** तोहचीतव पोल्लोड 19:7 ☆ **3:29 3:29** 1 योहन 1:4 ☆ **3:31 3:31**
3:13; 8:23 ☆ **3:31 3:31** 1 कुरिततोर 15:47 ☆ **3:32 3:32** 3:11 ☆ **3:33**
3:33 1 योहन 1:10; 5:10 ☆ **3:35 3:35** मत्याल 11:27; 28:18; लूकाल 10:22; योहन
13:3; 17:1-2; इपिसुसतोर 1:20-23 ☆ **3:36 3:36** 3:16; 5:24; 6:47; 11:26; 1
योहन 5:11 ☆ **3:36 3:36** इब्रितोर 3:19; 1 योहन 5:12

परसिरिहक आबुर आता इनजोरे येसु पुतोग. पुताहक, (माट इगडाहि पेसकल इन्जि,) यहुदा पटटुन विविसिसि, ओसो उंद मल्का गालिल पटटे दायलाह पेसतोग. ✧

4 दायहपा नाकु सामरिया पटटुहक दायनद अगदुने पोयतना गावले इन्जि, येसु विचर कीतोग.

5 सामरिया पटटा सूकर नाटेना कचुलि, यहुदिरा मुनेतोग पेदामुय्तोग, याकुब इनवाल, तनमगि योसेपिहक ईतद जागा मता. ✧ अदे जागातगा येसु एवतोग.

6 अगा कनिर अरतद याकुब मुय्तोना चुवा मता. येसु ताकिस वाताहक बागिस मतोग, अदिहक ओगु अद चुवातगा उदतोग. अस्के नेक निच मता.

7 अद वेलाते उंदि सामरि जातता आंचाळि एतुहक वाता. अस्के “बायि, नाक उचुन एग ईम,” इन्जि येसु तान ताल्हकतोग.

8 (ओनाड कगयवालोर इतेके, तम्क तिनदलाह तिडि असलाह नाटे अन्ज मतोर. अदिहके ओन्क एग तोगलाह बोगे इलेग.)

9 पया अद इता, “एंह-एंह, निमा यहुदि जाततोनिन आसि, नाक सामरि जातता आंचानु एग उनडलाह ईम इनजोर, बेद्रम ताल्हकिहनिन?” (अद इद्रम इता, बाराहक इतेके यहुदि लोकर सामरितोरिन विटळ तासिंदुर). ✧

10 येसु तान इतोग, “देवुळ बेद देव्या नीक ईकन इन्हता, ✧ ओसो उनडलाह ईम इनजोर नीक ताल्हकवाल बोगु, इदिन निमा पुतेके, नाक निमा अद देव्यातुन ताल्हकेनिन. अस्के नना नीक जीवात मनदनद एग एवेनन.” ✧

11 (ओग वळहकतद पोल्लो तान्क पड्ने तेळियवाहकु,) अद इता, “दादा, नियगा एग तोगलाहि जेरना वने इले, ओसो चुवातगा एग वने पकाय इळन मन्हता. इतेके इद जीवात मनदनद एगु बेगडाह वायगा?

12 मावा मुनेतोग पेदामुय्तोग याकुबि इद चुवातुन माक ईतोग; ओग कुदि, तनाड पेकोर ओसो कौदाड, गोरेड, इगडा एतुन उंडुर. बह निमा ओन्काय बेरोनिन आसि, माक इदिहकाय बेसतल एग ईकिना?” इन्जि अद येसुन इता.

13 पया येसु तान इतोग, “बोगाय इगडा एतुन उटोग इतेके, ओन्क ओसो एग उनडा वसगा.

14 मति नना ईयनद एतुन बोर उनडनुर, ओरिहक पया मुर्तिय एग उनडा वसो आयगा. नना ईयनद एग मात्रम, ओरा लोप्पा अमेसा पिसलाह ईयनदु, ऊता

✧ 4:1-3 4:1-3 1:43 ✧ 4:5 4:5 पटमुळि 33:19; 48:22; यहोशू 24:32 ✧ 4:9 4:9 मत्याल 8:8-9; लूकाल 7:6; योहन 18:28; बळयिर 10:28; 11:3; गलातितोर 2:12 ✧ 4:10 4:10 इब्रितोर 6:4-6 ✧ 4:10 4:10 6:35; 7:37; तोहचीतव पोल्लोड 21:6

एगलेहका पोडगा, ” ☆ इनजोर इतोग.

15 “अह इतेक दादा, नाक बेस्केन एग उनडा वसनायो, ओसो इगा एवनाह एतुहक वायनायो इनजोर, नाक अद्रमता एग ईमु, ” इन्जि अद ओन ताल्हकता.

16 अस्के येसु तान इतोग, “निमा अन, अन्जि नीवा मुजोन इके केयिस तय.”

17 अस्के “दादा, नाक मुजो इलेग.” इनजोर इता. “नाक मुजो इलेग इनजोर, निमा सेतेम वेहतिन, बायि!

18 बाराहक इतेके निमा एयुड मल्काड जोळेम आसि, नीक एयवुर मुजोर मतोर; इंजेक मनवाल वने नीवा मुजो आयोग. निमा सेतेमे वेहतिन,” इन्जि येसु तान इतोग.*

19 “अललेयो, दादा, निमा देवुळता कबुरतोनिन मनदकिन बहे.

20 मावा मुनेतोर पेदल्क इतेके, इदे गेरजिम इनदनद मेटातगा मोळिकंदुर. मीट यहुदिरि मात्रम इह्निर, ‘मोळकना जागा इगा इले, मति येस्सलेम सहरते मन्हता,’ इनजोर इह्निर, (बोराड सेतेम पोयतना?)” इन्जि अद येसुन इता.

21 अस्के येसु तान इतोग, “ए बायि, नावा गोटटुन बर्वस तासा! मीटु इद मेटातगा आयि, येस्सलेमते आयि, ओसो बेगान आयि, देवुळबाबान मोळक पगयकिर, इद्रमताड दियाड वायनुड. ☆

22 मीट सामरिया जाततोरि पुनवदिन मोळिकह्निर, ☆ मति माट यहुदिरोम बारा पुतदिन मोळिकह्नोम. बाराहक इतेके, यहुदिरिगाने नना लोहवाल पिसिह केवाल पुट वायनोग इन्जि, देवुळि माक पुन्पिह कीता. ☆

23 तेला मति सेतेम मोळकवालोर, देवुळता सेतेम पोल्लोतुन पुन्जि, तमा जीवाते मोळकनुर, इद्रमताड दियाड एवयनुड, ओसो एवतपे मन्हताड. बाराहक इतेके इद्रम मोळकवालोरिने देवुळबाबाल पर्हकिहतोग.

24 देवुळ इतेके दिसवद जीवा आंदु. अदिहके तान मोळकवालोरिहक, देवुळता सेतेम पोल्लोतुन पुन्जि, जीवाते मोळक पोयहता,” इन्जि येसु सामरि आंचान वेहतोग.

25 अस्के अद ओन इता, “देवुळ लोहवाल पिसिह केवाल (इतेके किस्ती) वायना मन्हता इन्जि नना पुहनन. ओग वातस्के, माकु इद्रमताड कतम गोटीड तेळियिह

☆ **4:14 4:14** 6:35; 7:38; तोहचीतव पोल्लोड 7:16-17 * **4:18 4:18** यहुदिरा रिबजते मूंड मल्काड मर्मिड आया वांदु, मति ताना पया पोलो आंदु. ☆ **4:21 4:21** तोहचीतव पोल्लोड 21:22 ☆ **4:22 4:22** बळयिर 17:23 ☆ **4:22 4:22** मत्याल 15:24; मार्कल 7:27; बळयिर 3:26; 13:46; रोम सहरतोर 1:16; 2:10; 3:1-2; 9:4-5; 11:18

कीस काग्रहतनोग,” इनजोर इता.

26 “ओनन ननाने, नीवा संगे वळ्हकवानन,” इनजोर येसु तान इतोग.

नाटेनोर येसुन नमिह्तोर

27 अचोटेने ओनाडः कगयवालोर् तिड पोसि अगा वातोर. अस्के वेग उंद आंचाना संगे बाराहक वळ्हकिह्तोग इनजोर, बयल आतोर (बाराहक इतेके ओरा रिवजते गूस्र आस्कना संगे वळ्हकोर आस्तोर). तेला मति, “तानेनाह नीक बाताल गावले? ताना संग बाताडः वळ्हकतिन?” इनजोर, ओरगडाहि बोगे ओन ताल्हकोग.

28-29 अस्के अद आंचाळि अळकातुन अगान पोहचि नाटे अता, अन्जि इनदलाता, “नना बाताडः बाताडः कीतनो, अव कतमे पुतोगु वगोग, नाक कलियिस वेहतोग. ओन मन्कन ऊळकिर, दटे! ओग देवुळ लोहतोग पिसिह केवाल बह आयोग?” इन्जि नाटेनोरिन इता.

30 अस्के वेर नाटेनाहि पेसिसि, ओनक्के वायलाह आतोर.

31 अद आंचाळि नाटे अन्ज मतस्के, कगयवालोर् येसुन “अले गूस्र, इव नीक तिनदलाह ततोम, तिन,” इन्जि इतोर.

32 मति ओगु ओरिन इतोग, “मीट पुनविर, अद्रमता तिडि नयगा तिनदलाह मन्हता.”

33 अस्के कगयवालोर् तमतमाय “वेन्क तिनदलाह बोगाय ततोगा?” इनजोर वळ्हकिदुर्.

34 मति येसु ओरिन इतोग, “बोग नाक लोहतोग, ओना विचर मतप कीयना, ओसो ओना कबळतुन पूरा मारिह कीयना, इदे नावा तिड आंदु.✧

35 इद तूकने ‘नालुडः नेलाडः पिसताडः, पया कोयना आयगा,’ इनजोर मीट इह्निर बहे? केंजाट, नना मीक वेहतहनन, मीवाडः कोंडाडः नाहकिस सर्ने ऊळाट. (बोर लोकर नावाडः पोल्लोडः केंजलाह तयर आस्तोर,) ओरु पका अयतद पंटालेहकाडोर.

36 कोयवाल तना बूत दोर्किह कीस्तोग, ओसो अमेसाता पिसमुळतेनाहकु, लोकरिन जमा कीस्तोग. बाराहक इतेके वीतवाल (इतेके देवुळता पोल्लो वेहवाल) ओसो कोयवाल (इतेके पोल्लोतुन नमवालोर्न जमा केवाल) वेर इर्वुर कलियिस गिर्दा कीयना इन्जि.

37 ‘ओर्वोग वीतिह्तोग, दुस्रोग बारा कोयहतोग,’ इद्रम इनदनद उंद गोटि मन्हता, इद गोटि मीवा लोप्पा करल अरयहता.

✧ 4:34 4:34 17:4; 19:28

38 बेदिनेनाहक मीट मुने कहटेम केविर, अदिन कोयलाह नना मीक लोहतन. नना कहटेम कीसि देवुळता पोल्लो वेहतहनन, दुसोर वने मुने वेहच मतोर, मति मावा कहटेमता पंटा कोयलाह मीट वने कलियतिर,” इन्जि येसु तनाड कगयवालोरिन वेहतोग.

39 पया बार आता इतेके “नना बाताड बाताड कीतनो, अविन कतम पुतोगु वगोग नाक वेहतोग,” इन्जि वेहतनद अद आंचाना गोटटुन केंजिसि, अद नाटेनोर सामरि जाततोर वेल्लाय मुल, देवुळ लोहतोग राजाल येसुये आंदोग इन्जि नमतोर.

40 ओर सामरियातोर येसुनगा वातोर, वासि ओन इनदलातोर, “ए गुरू, मयगान निद्र कीम,” इनजोर इताहकु पया, ओर अद नाटे रेंड दियाड आनाह मतोर.

41 येसुनाड पोल्लोड केंजिस, ओसोवन वेल्लाय मुल ओन नमतोर.

42 ओर नाटेनोर अद आंचान इतोर, “सिरप निमा वेहताहके माट नमोम, मति इंजेके माट कुदि ओनाड केंजतोम. केंजिसि दुनियातोरिन पिसिह केवाल निटम वेगे आंदोग✧ इनजोर, माट पुहनोम,” इतोर.

43 अव रेंड दियाड आतस्के, ओर अगडाहि पेसिसि, तमा गालिल पटटे वातोर.

44 देवुळता कबुरतोन्क तनाय देसेमते बेस्केन कदर दोर्को इनजोर, येसु कुद वेहच मतोग.✧(ओग वेहतपु अहे आता.)

45 इंजेके गालिल पटटोर वेल्लाटोर, पंडुम मतस्के येस्सलेमतके अन्ज मतोर. येसु अगा बेचोक बामिह कीयनाड कबस्क कीस मतोग, अव कतम वेर अस्के ऊळिस मतोर.✧ अदिहके नेंड वने अद्रमताडे ऊळलाहि, येसु गालिल पटटे वातस्के, वेरु गिर्दति ओन कलियतोर.

सायबाना पेकान येसु सत्रे कीस्तोग

46 पया येसु ओसोवने गालिल पटटा काना इनदनद नाटे वातोग. इदे नाटे कोनि, ओग मुने एतुन अंगुर जोमा मारियिह कीस मतोग. गालिलता कापेर्नटे, सर्करता ओवोर्ग सायबाल मतोग, ओना पेकाल पका दुक अर्स मतोग.

47 येसु यहूदा पटटाहि गालिल पटटे वातोग इनजोर, ओग सायबाहक कबुर दोर्कता. दोर्कताहकु, ओग येसुन कलियलाह काना नाटे अतोग. येसुन कालगडेम अर्सि इतोग, “दादा, नावा मगि गयक इतेक हायनोग, ओन सत्रे कीसीकिन, दया!” इनजोर इतोग.

✧ 4:42 4:42 लूकाल 2:11; बळयिर 2:36; 13:23; 1 तिमोति 4:10; 1 योहन 2:2; 4:14

✧ 4:44 4:44 मत्थाल 13:57; मार्कल 6:4; लूकाल 4:24 ✧ 4:45 4:45 2:23

48 (आपुना गालिल पटटोरा बुद पुन्जि,) येसु ओन इतोग, “बामिह कीयनाड सीनाड ऊळवालेवा, मीटु मुर्तिय विस्वस केविर आयकिर!”

49 वेग साख्वाल येसुन इतोग, “ए दादा, नावा पेकाल डोलनामुनेन दय!”

50 “अन, नीवा पेकाल पिसतोग,” इन्जि येसु ओन इतोग. येसु अह इताहकु, ओना पोल्लोतुन नमिसि, ओग मल्स अतोग.

51 इमा दिया, ओग तना नाटे अनजोरेन मतोग, अचोटेने ओना ओर्युलतोर कलियतोर, कलियिस पया “नीवा पेकाल डोलोग, बेसे मन्हतोग, महरज!” इनजोर वेहतोर.

52 अस्के “बेद वेलाते ओग सव्रेम आयलाह बोटटोग?” इन्जि, ओग साख्वाल ओरिन ताल्हकतोग. अस्के “निने, नेक निचि बहट अरतस्के, ओना दंड विळसता, महरज” इनजोर इतोर.

53 इदिन केंजिसि, बेद वेलाते येसु नाकु “नीवा पेकाल पिसतोग,” इनजोर इतोग, अदे वेलाते नावा पेकाल सव्रेम आतोग इनजोर, ओग पुतोग. अदिनेनाहकु ओग ओसो ओना लोतोर, कतमतोर येसुन नमतोर.✧

54 इद्रमि ओसो उंद मल्का येसु यहुदा पटटाहि गालिल पटटे वासि, सीना तोहतोग.

5

येसु पोल्वादियाते दुकतोन सव्रे कीस्तोग

1 गळक मनेके, येसु गालिल पटटाहि पेसिसि, येस्सलेम सहरते यहुदिरा उंद पंडुमतगा अतोग.

2 येस्सलेम सहरते गोरे-दर्वजा इनदनद अगदगा उंदि वेच्चा मन्हता,* तेना पेदिर इब्रि पोल्लोते बेतेस्दा इनजोर तासतोर. ताना कचुलि एयुड मंडाड पंडटव मताड.

3-4 अवटे गुडिर, कूटालोर, कय्क-काल्क वागतोर, इद्रमतोर दुकिनोर वेल्लाटोरे अगा जागा आस मंदुर [एतुन मेल्हतनदिन केपसोरे. बाराहक इतेके

✧ 4:53 4:53 बळयिर 10:2; 11:14; 16:15,31-34; 18:8; 1 कुरिततोर 1:16 * 5:2 5:2 येस्सलेम सहरता सर्ने उंदि किले मता, अद किलेतगा लोकरिहकु ओळियाड-पेसाड कीयलाह, बेचोको दर्वजाड मताड.

बेस्के-बेस्के देवतुलि अद वेच्चातगा रेगिसि, एतुन गोकिह कीदु, इद्रम कीतस्के अद जागातगा बोग मुने अन्दोंग, ओग तना दुकताहि सत्रेम आंदोंग].†

5 ओर दुकिनोरगा डेडा वीसा आट (38) वर्सानाहि दुक अरतोग ओवोंग मतोग, ओग मुर्तिय ताक पगवोग.

6 ओग अगा वळ्हक अरतदिन येसु ऊळतोग, वेग वेल्लाडे दियानाहि इहे मन्हतोग इनजोर येसु पुतोग, पुताहकु ओनगा अन्जि इतोग, “दादा, निमा नीवा दुकताहि सत्रेम आयना विचर मन्हताया?” इन्जि ताल्हकतोग.

7 “इंगो साय्ब, मति इद एतुन मेल्हतनस्के, नाकु अद एतगा ओयलाह, मावोर बोर नाक तोळ इलेर. अदिनेनाहक एग मेलियनेके दायहनन मति, नाकाय मुनेन बोगाय रेगिहतोग,” इन्जि वेग इतोग.

8 “असि, तेदा, नीवा मागि उळ्हच पोयम, अह कीस अग पोस ताकसोर अन,” इनजोर येसु ओन वेहतोग.

9 अस्के ओग मन्कल तोप्नेन सत्रेम आतोग, आसि तना मागि उळ्हच पोसि, दिगदिग ताकसोर अतोग.

अद दिया इतेके वारमता पोल्वादिया मता.

10-11 अदिहकु दुकताहि सत्रेम आतोन, यहुदिराड पेदल्क इतोर, “नॅड पोल्वादिया इनजोर पुनविना? नीकु माग कांजना कबळ पोलो,” इनजोर इतस्के ओग इतोग, “बोग नाकु सत्रे कीतोग, ओगे नाक वेहतोग ‘नीवा माग उळ्हच अन,’ इनजोर.”

12 “अद्रम इनजोर इनवाल बोग मन्कल आंदोंग, रा?” इन्जि ओन ताल्हकतोर.

13 मति ओग बोग आंदोंग इनजोर, वेग सत्रेम आतोग मन्कल पुनोग. बाराहक इतेके अगा वेल्लाय मुल मताहकु, येसु तना पेदिर वेहवाये, अद मुडगडाहि पेसिस अन्ज मतोग.

14 अस्के पया मंदिरते येसु वेन कलियतोग, कलियिस इतोग, “ऊळा, निमा दुकताहि तेकतिन! मुनेटलेहका इंजेक पापम केमा बहा, कीतेके मुनेटकाय एक्वा तितपलते अरयकिन,” इतोग.

15 अगडाह पया वेग अन्जि “नाक दुकतगडाहि तेगकिह कीतोग, ओग येसुये आंदोंग,” इनजोर यहुदिराड पेदल्किन वेहतोग.

† 5:3-4 5:3-4 एतुन मेल्हतनदिन केपसोर. बाराहक इतेके बेस्के-बेस्के देवतुलि अद वेच्चातगा रेगिसि, एतुन गोकिह कीदु, इद्रम कीतस्के अद जागातगा बोग मुने अन्दोंग, ओग तना दुकताहि सत्रेम आंदोंग. सबेट्क पाळनाड मोदुल काग्देहकने इद पोल्लो रासतद इले.

देवुळता मगि जीवा ईस्तोग

16 अदिनेनाहकु यहुदिराड पेदल्क येसुन कट्ला कीयलाह आतोर, बाराहक इतेके पोल्वादियाते ओग इद्रमताड कबस्क कीस्तोग इनजोरे.✧

17 अस्के येसु ओरिन इतोग, “नावा बाबाल नेंड एवनाहि कबळ कीसोरेन मन्हतोग, (पोल्वादियाते वने कीस्तोगे). अद्रमे नना वने कबळ कीयहनन,” इनजोर इतोग.

18 येसु इह इताहकु, यहुदिराड पेदल्क ओसो ओन हक्कलाह कोहनदुर,✧ बाराहक इतेके ओरा विचरते येसु रेंड कसुर्क कीतोग. उंदि इतेके पोल्वादियाते कबळ कीयना, ओसो दुसा इतेके देवुळतुन नावाय बाबाल इनजोर, नना देवुळता बराबरतोनन इतप वळहकना, इव रेंडु.✧

19 अस्के येसु ओरिन इतोग, “इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, नना नावाय विचरते बेदाय कबळ कीया पगवोन. मति नावा बाबाल कीयनव कबस्किन ऊळिसिये, नना ओना मगनन इन्जि, अद्रमे कीयहनन.✧

20 नावा बाबाल नाक जीवा कीसि, तनाड कीयनव सबे कबस्किन नाक तोहतह्तोग. मीट बामना इनजोरे, नना कीतव इविस्किहकाय बेहराड कबस्क कीसि नाक तोहतनोग.

21 बहलेहका नावा बाबाल हातोरिन तेगिह कीसि जीवा अर्हतह्तोग,✧ अहलेहका नना वने बोन इतेक ओनु, जीवा अर्हतहनन.✧

22-23 बेद्रम नावा बाबाहकु सबेटोर मान ईस्तोर, नना ओना मगनन मनाहकु, नाक वने सबेटोर मान इयना इनजोरे, बाबाल बोनाय नेयम केवोग; मति नेयम कीयनद पूरा कबळि नाक ईतद मन्हता.✧ बोग मगिहक मान एवोग, ओगु मगिन लोहतोग बाबाहक वने मान एवपे मन्हतोग.✧

24 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, इद दुनियाते सबेटोर (तमा पापमते) डोलतप लेहका मन्हतोर.✧ मति बोर नावाड पोल्लोड केंजिसि, नाक लोहतोना पोगोन बर्वस तासिह्तोर, ओरिहक अमेसाता पिसमुळ दोर्कताये.✧ देवुळ ओरिन तमा पापमता

✧ 5:16 5:16 मत्याल 12:2; लूकाल 6:7; 13:14; योहन 7:23; 9:16 ✧ 5:18 5:18 7:1,19; 8:37,40; 11:53 ✧ 5:18 5:18 10:33; 19:7; मिलिपितोर 2:6 ✧ 5:19 5:19 5:30; 8:28; 12:49; 14:10 ✧ 5:21 5:21 रोम सहरतोर 4:16-17 ✧ 5:21 5:21 रोम सहरतोर 8:11; 1 कुरिततोर 15:45 ✧ 5:22-23 5:22-23 5:27; बळयिर 10:42; 17:31 ✧ 5:22-23 5:22-23 लूकाल 10:16; 1 योहन 2:23 ✧ 5:24 5:24 इपिसुसतोर 2:1 ✧ 5:24 5:24 3:16,36; 6:47; 11:26

सिक्सा एवो; मति ओरिन अमेसाता पिसमुळतगा एक्सिह कीसीता.✧

25 इह केंजाट, इद्र ओसो वेहतहनन, नना देवुळबाबाना मगनन, हातोर मन्कलोर नावा आल्का वेनदनुर, इद्रमताड दियाड एवयनुड, आयो एवतपे मन्हताड वने. बोर वेनदनुर, ओर जीवा अरयनुर.

26 बहलेहका नावा बाबाल लोकरिहक जीवा ईया पगयहतोग, अद्रमे ओगु नाक ओना मगिहक वने इद्रमे जीवा ईयलाह अदिकर ईतोग.✧

27 बाबाल नाकु नेयम कीयनद अदिकर वने ईतोग,✧ बाराहक इतेके नना माने-मन्कना नडुम पुटोनन इनजोर.

28-29 मीटु इदिन केंजिस बयल आयमाटु. बाराहक इतेके गुमयाना लोप्पा मनवालोर नावा आल्कातुन वेनदनुर, ओसो पलत पेसनुर, इद्रमता वेला वायगा.✧ बोर सेतेमताड कबस्क कीतोर, ओर कतमतोर अमेसाता पिसमुळतेनाहक जीवा अरयनुर. मति बोर बारा लाग्वाड कबस्क कीसोर मतोर, ओर सिक्सा आयलाह जीवा अरयनुर.✧

येसुना लोप्पा साक्सि

30 “नना नावाय अदिकरते बातय कीया पगवोन. बेद्रम बाबाल नाक वेहतहतोग, अद्रमे नना नेयम कीयहनन. नना नावाय कुदता विचरते आयो, मति नाक लोहतोग बाबाना विचर मतप कीयहनन,✧ अदिहक नावा नेयम सेतेम अरयहता.

31 नावा लोप्पा ननाने साक्सि इतेके, अद साक्सितुन बोगे सेतेम पोयोग आवेग.✧

32 नावा लोप्पा ओसो ओर्वोग साक्सि एवाल मन्हतोग, ओग नावा बाबाल. ओग नावा लोप्पा बाताल वेहतनोग, अद सेतेमताये इनजोर नना पुहनन.✧

33 “ओसो ओर्वोग साक्सि एवाल मन्हतोग. मीटु देवुळता पेदिरते एग मीहवाल योहनिन ताल्हक वेहतिर, अस्के ओगु सेतेमतुने वेहतोग.

34 मन्कना साक्सितुन इतेक नना बर्वस केवोन,✧ मति योहनना पोल्लोतुन नमिसि, मीक अमेसाता पिसमुळ दोर्कना इन्जि, इव गोटिड मीक सीता कीसीतन.

✧ 5:24 5:24 3:18; 12:44; 1 योहन 3:14; 5:13 ✧ 5:26 5:26 1:4; 11:5; 14:6; 1 योहन 5:20 ✧ 5:27 5:25-27 5:22-23; बळयिर 10:42; 17:31; 2 तिमोति 4:1; 1 पत्रु 4:5 ✧ 5:28-29 5:28-29 1 कुरिततोर 15:51-52 ✧ 5:28-29 5:28-29 दानिय्येल 12:2; मत्याल 25:46; बळयिर 24:15; इब्रितोर 10:27 ✧ 5:30 5:30 5:19; 8:16,28; 12:49; 14:10 ✧ 5:31 5:31 8:13-14 ✧ 5:32 5:32 5:37; 1 योहन 5:9 ✧ 5:34 5:34 1 योहन 5:9

35 नावा लोप्पा वेहतनस्के, योहन पोतना चिमलिलेहका वेहच तोहवाल मतोग. मियगा ओना वेहच मताहकु, मीक गय्क गिर्दा आयलाह बेस आता.✧

36 “मति योहनना साक्सितुहकाय नयगा ओसो बेहरा साक्सि मन्हता. बेव कबस्किन मारिह कीयलाह, नावा बाबाल नाक लोहतोग, बेव कबस्किन नना कीयहनन, नाक बाबाल लोहतोग इनजोरे, अवे कबस्क मीक तोहतहताड.✧

37 नाक लोहतोग नावा बाबाल, ओग वने नावा लोप्पा साक्सि ईतोग.✧ मीट इतेक बेस्केन ओना आल्कातुन वेनविर, बेस्केन ओना रूपतुन ऊळविर.

38 ओसो मीट ओना पोल्लोतुन, मीवा जीवाते गडिह कीस तासविर;✧ तासिस मतेके ओग लोहतोन मगिन मीट नमेरिर.

39 पवित्र सास्त्रम पुन्जि, माकु अमेसाता पिसमुळ दोर्केगा इन्जि, मीटु अगडाडे कगायसोर म्हनिर. केंजाट, इदे सास्त्रम नावाय लोप्पा वेहतहता.✧

40 तेला मति अमेसाता पिसमुळतेनाहक, नयगा मीकु वाया वसो.

41 “मन्कलोर नाकु कदर ईतेकाय, एवेकाय, नाक पर्वा इले.✧

42 मति मीट बेद्रमतोरिर इन्जि नना पुहनन. मीटु देवूळतुन मुर्तिय जीवा केविर.

43 नना नावा बाबाना अदिकर पोस वातन, मति मीट नावाड केंजविर. बोगाय दुप्रोग मन्कल, तनाय अदिकरते वायनोग अस्के, ओनाड बार केंजकिर.✧

44 मीट ओर्विनेनाह ओर्वोंग कदर पर्हकिहनिर,✧ मति वगाय देवूळतेनाह✧ दोर्कनद कदरतुन बार पर्हकविर इतेके,✧ मीट बेद्रम विस्वस कीया पगायकिर!✧

45 नना बाबाना मुनेह मीवा पेटळ तप तासकन, इद्रम इहनिर बहे, मति नना तप तासोन. केंजाट, मीटु मोसानाड अडोन नोमिहनोम इन्जि, आसा तासिस म्हनिर,✧ ओग मोसाले मीवा पेटळ तप तासनोग.

46 सास्त्रमते मोसा मुय्तोग नावाय लोप्पा रासिस तासतोग, अद सास्त्रम नाके तोहतहता. इतेके मोसाल रासतदिना पोगोन, मीटु विस्वस तासिस मतेके, नावा पोगोन वने विस्वस तासेरिर.

✧ 5:35 5:33-35 1:34; 10:41-42 ✧ 5:36 5:36 मत्याल 11:4-5; लूकाल 7:22; योहन 10:25,38; 14:11; 15:24; इब्रितोर 2:3-4 ✧ 5:37 5:37 मत्याल 3:17; मार्कल 1:11; लूकाल 3:19-22; योहन 5:32; 8:18; 1 योहन 5:9 ✧ 5:38 5:38 1 योहन 2:14 ✧ 5:39 5:39 लूकाल 24:27,44-46; योहन 12:41; बळयिर 2:23; 3:18,24; 13:27; 17:2-3; 26:22-23; 28:23 ✧ 5:41 5:41 7:18; 8:50,54; 1 तिसलुनितोर 2:6-7 ✧ 5:43 5:43 मत्याल 24:5; मार्कल 13:6; लूकाल 21:8 ✧ 5:44 5:44 1 तिसलुनितोर 2:6-7 ✧ 5:44 5:44 1 तिमोति 1:17; यहुदाल 25 ✧ 5:44 5:44 रोम सहरतोर 2:29 ✧ 5:44 5:44 12:43 ✧ 5:45 5:45 9:28; रोम सहरतोर 2:17

47 मति मोसा मुय्तोग रासतद गोटटुने सेतेम पोयविर इतेके, नावाड गोटिन मीट बह नमकिर?" इनजोर येसु इतोग.✧

6

येसु एयुड अजर्कना मुडुहक तीहतहतोग

(मत्याल 14:13-21; मार्कल 6:32-44; लूकाल 9:10-17)

1 ताना पया येसु गालिलि सम्दुरता (इतेके तिबिरिया सम्दुरता) अबर दडटेके तनाड कगयवालोरा संगे वेंडिस वातोग.

2 ओग वेल्लाडे रोगहकिन सत्रे कीयनव सीनान ऊळसोर मताहकु, वेल्लाय मुल ओना पयाह पयाह अंदुर.

3 पया येसु ओसो ओनाड कगयवालोरा, ओना संगे गुड्रापोगोन अतोर. अगा ओगु ओरिन कागहतलाह उदतोग.

4 अद तूकने यहुदि लोकरा आवना पंडुम एरे एक्स मता.

5-6 पया येसु अगडाहि ऊळनेके, ओना पयाह वावालोरा वेल्लाय मुडुन ओग ऊळतोग. अस्के येसु तनाड कगयवाल पिलिप इनवान ताल्हकतोग, "वेर कतमतोरिहक तिनदलाह आरिड बेगा असलाह दोर्कनुड, डा?" (नावा डीसातगा पिलिपना विस्वस मन्हाताया, इलेया,) इदिन ऊळलाह, येसु ओन इह ताल्हकतोग. बाराहक इतेके तना बाताल कीयना मता, अद येसुहकु एकिये.

7 "गूरू, आट नेलाना कूलताड कोताने, आरिड असिस इतेकाय, वेर सबेटोरिहक किळकेड वने आलोड आयनुड," इन्जि पिलिप येसुन इतोग.

8-9 अस्के दुस्रोग ओवोर्ग कगयवाल, सिमोन पन्ना तमोग, आंद्रेयाल इनवाल इतोग, "इगा ओवोर्ग उडूलोग पेकानगा, सेन जोनानाड एयुड आरिड ओसो रेंड मीन्क मन्हाताड, मति इचोन मुडुहक अव बेगा आलनुड?" इन्जि येसुन इतोग.

10 पया येसु "लोकरिन उदिह कीम्हटु" इनजोरे ओरिन इतोग. अगा बेसतल रौडा मताहकु, अगा मतोरु जोक-जोक एयुड अजर्क कोयतोर तमा लोतोरा संगे उदतोर.

11 येसु पया कयदे आरिन, मीन्किन एचि, देवुळतुन जोहर कीतोग. जोहर कीसि तनाड कगयवालोरीहक आरिड वांटलाह ईतोग, ओर पया सबेटोर उदतोरिहक वांटटोर. अद्रमे ओर बेचोक इतेक अचोक मीन्क वने तूसिसीतोर. 12 ओर कतमतोर

पंजनाह तितोर, पया “इंजेक बातय उगस पोवयनायो इन्जि, पिसताड-मयताड किळ्केड जमा कीम्हट,” इन्जि येसु तनाड कगयवालोरिन वेहतोग.

13 पया कतम मुल तिन्जि तेदतस्के, सेन जोनानाड एयुड आरिनगडाहि पिसताड-मयताड किळ्केड जमा कीतस्के, अव बारा डालाड निंदताड.

14 येसु कीतद इचोटा बेरा सीनातुन ऊळिसि, लोकर इनदलातोर, “बोग मोसानलेहका देवुळता कबुरतोग इद दुनियाते वावाल मतोग, ओग निटमे वेगे आंदोग रो!”☆

15 लोकर नाक पोसि राजाल कीयलाहि ऊळिहतोर इन्जि येसु पुताहकु, ओग वगोगे पेसिस गुडूपोगोन अतोग.☆

येसु एता पोगोटक ताकिहतोग

(मत्याल 14:23-27,34; मार्कल 6:47-52)

16 मुलतस्के येसुनाड कगयवालोर सम्दुरतेके ओळिसये अतोर.

17 ईकळ आस मता, मति येसु ओरगा वावाय मतोग. अदिहकु ओर कापेर्नाग दायलाह ओडाते उदिसि, सम्दुरतुन वेंडसोर मतोर.

18 अस्के बेरा दूद वाताहकु, सम्दुरता एग पकाय गोकिंदु.

19 ओर रेंड कोस्क बार जागा ओडा वगहचोर अतापया, ऊळाटु, येसु एता पोगोटक ताकसोरे, ओडाता एरे वायनदिन ऊळिसि, ओर पकाय रेयतोर.

20 मति येसु ओरिन आळो कीस इतोग, “ननाय आंदन, रा! रेयमाटु.”

21 ओन ओडातगा उदिह कीयलाह, ओरा गिर्दा मता. अस्के दोम्बनेन ओडा ओरा दायनद जागाते, अबर बाजे दडकचुल एवता!

22-23 येसुसामि देवुळतुन जोहर कीसि, लोकरिहकु आरिड तसतोग, अद जागातेने तितोर मुल रोमिस मतोर. इमा दिया नऱ्कमि, ओर येसुन कलियलाह जमा आस मतोर. येसुनाड कगयवालोर उदिस अतदु उंदिय ओडा मता, अद ओडाते इतेके येसु अनोग, सिरप ओनाड कगयवालोर अन्ज मतोर इन्जि, लोकर पुन्जिये मतोर. (मति इंजेके तिबिरिया नाटेनाहि दुस्साड ओडाड अद जागाते वातव मताड.)

24 अदिहकु इगा येसु इलेग, ओनाड कगयवालोर वने इलेर इतेके, ओग कापेर्नाग सम्दुरकचुल ताकसोरे अन्ज मनदनोग बहे, इन्जि वेर लोकर विचर कीतोर.

विचर कीसि वेर वने पया येसुन पर्हकलाह ओडाने उदिसि, अबर दडटा कापेर्नाटि एवतोर.

जीवा ईयनद तिडि येसुये

25 पया येसु अबर दडटगा कलियतस्के, “इचोन चट्टिपट बह वातिन, गूरु?” इनजोर लोकर ताल्हकतोर.

26 अस्के येसु ओरिन इतोग, “इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, मीटु नावाड बामिह कीयनाड सीनाड ऊळताहकु आयो, मति पंजनाह आरिड तिताहकु, ओसोवन दोर्कनुड बहे इनजोर नाक पर्हकिहनिर.

27 अवयनद तिडटा पेगके अनमाट, ✧ मति अमेसाता पिसमुळ ईयनद, बेस्केन अववदु तिडटुन पर्हकाटु. इद्रमता तिडि माने-मन्कना नडुम पुटटोनन, नना मीक ईकन. बाराहक इतेके अदिन ईयनद अदिकर नावा देवुळबाबाल नाक इतोग,” इनजोर इतोग.

28 “माट बह कीकोम इन्जि देवुळता विचर मन्हता, गूरु?” ✧ इनजोर ओर येसुन ताल्हकतोर.

29 अस्के येसु ओरिन इतोग, “मीट बहे केमाटु, मति देवुळ लोहतोना पोगोन, इतेके नावा पोगोन मीट बर्वस तासना, इदे मीट कीयना इन्जि, देवुळता विचर मन्हता,” इतोग. ✧

30 अगडोर नाटेनोर ओन ताल्हकतोर, “अह इतेके माट नीक नमना इन्जि, माक बेद्रमता सीना तोहतकिन? ✧ निमा बाताल कीकिन?

31 मावोर मुनेतोर पेदल्लकु पेळहकल बूमते देवुळदीपताहि अर्हतदु ‘मना’ इनदनद तिडि तितोर. ✧ सान्नामते वने मोसा मुयतोना लोप्पा रासतद मन्हता: ओग ओरिहक तिनदलाहि पोगोटा बूमताहि तिडि इतोग, ✧ इनजोर रासतद मन्हता.”

32 येसु पया ओरिन इतोग, “इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, पोगोटाहि तिड अर्हतोग मोसा मुयतोग आयोग, नावा बाबाले मतोग. ओसो इंजेके ओगे पोगोटाहि वायनद करलता तिडि मीक ईयहनन इन्हतोग.

✧ 6:27 6:27 यशायाह 55:2 ✧ 6:28 6:28 बळयिर 2:37; 16:30 ✧ 6:29 6:29 बळयिर 16:31; रोम सहकतोर 4:5; याकुब 2:22; 1 योहन 3:23 ✧ 6:30 6:30 मय्याल 12:38; 1 कुरिततोर 1:22 ✧ 6:31 6:31 पेसमुळि 16:4,15,21; गिनती 11:8; योहन 6:49,58; 1 कुरिततोर 10:3 ✧ 6:31 6:31 देवुळताड पाटाड 78:24; 105:40; नहेम्याल 9:15

33 बाराहक इतेके देवुळदीपताहि रेगिसि, इद दुनियातोरिहक अमेसाता पिसमुळ एवाल, ओगे देवुळ ईयनद तिडि आंदोग,” इनजोर इतोग।✧

34 “ए गुरु, इद्रमता तिडि माकु अमेसा ईसोर मनु,” इनजोर ओर इतोर.

35 येसु पया ओरिन इतोग, “अमेसाता पिसमुळ ईयनद तिडि ननान आंदन।✧ बोर नयगा वायनुर, ओरिहक बेस्केने कऱव वसो आयगा। बोर नाक नमनुर, ओरिहक बेस्केने एग उनडा वसो आयगा।✧

36 मति मीट नावाड डीसाताड कबस्किन ऊळिस तेला, नना बोन्न इन्जि मीट पुनवाहकु, नाक नमविर इनजोर, मीक नना वेहच मतन.

37 बोन्न-बोन्न नाक बाबाल ईस्तोग, ओर कतमतोर नयगा वास्तोर।✧ ओसो बोर नयगा वायनुर, ओरिन नना बेस्केन मल्हच लोहोन आयकन।✧

38 बाराहक इतेके नना नावा विचरते कीयलाह आयो, मति नाक लोहतोना विचर मतप कीयलाह, देवुळदीपताहि रेगतन।✧

39 बोर मन्कलोरिन बाबाल नाक ईतोग, ओरगडाहि वगोग वने लेसनायो,✧ मति ओर कतमतोरिन आक्रिता दियाते नना जीवा अर्हतना, इदे नाक लोहतोना विचर मन्हता.

40 बोर देवुळता मगिन पुन्जि नाक नमनुर, ओरिहक अमेसाता पिसमुळ दोर्कगा, ओसो नना ओरिन आक्रिता दियाते मल्स जीवा अर्हतना,✧ इद्रम नावा बाबाना विचर मन्हता,” इन्जि येसु इतोग.

41 देवुळदीपताहि रेगतद तिडि ननान आंदन इनजोर येसु इताहकु, यहदिर तमतमाय येसुना लोप्पा मुयोग आंदुर.

42 मुयोग आसोर ओर इतोर, “वेग इतेके योसेपना मगि येसु आयोया? वेना तलोग-तपेन बह माट पुनोम?✧ पया वेग नना देवुळदीपताह रेगतन इनजोर, बेद्रम इन्हतोग?”

43 अस्के येसु ओरिन इतोग, “मीट-मीटे मुयोग आयमाट!

44 केंजाट्ट, नाक लोहतोग बाबाल ओस एवालेवा, बोगे नयगा वाया पगवोग।✧ ओसो ननाये ओन आक्रिता दियाते मल्स जीवा अर्हतकन।✧

✧ 6:33 6:33 6:41,50 ✧ 6:35 6:35 6:48,51 ✧ 6:35 6:35 4:10,14; 7:37 ✧ 6:37 6:37 6:44,65 ✧ 6:37 6:37 6:39; 10:28; 17:12; 18:9 ✧ 6:38 6:38 4:34; 5:30 ✧ 6:39 6:39 6:37; 10:28; 17:12; 18:9 ✧ 6:40 6:40 6:44,54; 11:25; 1 कुरिततोर 6:14; तोहचीतव पोल्लोड 1:18 ✧ 6:42 6:42 मत्याल 13:55; मार्कल 6:2-3; लूकाल 4:22 ✧ 6:44 6:44 6:65 ✧ 6:44 6:44 6:39-40,54; 11:25; तोहचीतव पोल्लोड 1:18

45 मुनेतोर देवुळता कबुरतोर सास्रमते बह रासतद मन्हता इतेके, ओर कतमतोरिन देवुळि काऱहतगा, ✧ इद नाक नमवालोर लोप्पा रासतदु. ✧ बोर बाबानगडाहि केंजिसि कगयिहतोर, ओर नावाड पोल्लोड केंजलाह नयगा वास्तोर. ✧

46 ननान देवुळतेनाह वातन, ✧ नाक विळिसिसि बोगे देवुळबाबान ऊळोग. ✧

47 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, नाक नमवालोरिहक अमेसाता पिसमुळ दोर्कताये. ✧

48 अमेसाता पिसमुळ ईयनद तिडि ननान आंदन. ✧

49 मीवोर मुनेतोर पेदल्क पेळ्हकल बूमते देवुळ अर्हतद 'मना' इनदनद तिडि तिन्ज तेला, * ओर डोलतोर. ✧

50 मति देवुळदीपताहि इळन रेगनद बेद तिडटुन नना वेहतन, अदिन तिनवालोर अमेसा जीवात मनदनुर. ✧

51 देवुळदीपताह रेगतद जीवात मनदनद तिडि ननान आंदन. ✧ बोर इद तिडटुन तिनदनुर, ओर अमेसा जीवात मनदनुर. इद तिडि नावा मेंदुल आंदु, इदिन नना दुनियातोर पिसमुळतेनाहकु ईकन, ✧" इनजोर येसु इतोग.

52 इदिन केंजिसि यहदिर तमतमाय जेटामारा आतोर, "वेग मन्कल माक तना मेंदुल तिनदलाह, बेद्रम ईयनोग, अय?"

53 अस्के (नना दुनियातोर कतमतोर पापमतेनाहकु मोक आयकन, एनवालोरिहके अद मोकता पायदा दोर्किहता, इदिन पुन्पिह कीयलाह) येसु इह वळ्हकतोग, "इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, नना माने-मन्कना नडुम पुटटोनन, नावा मेंदुदुन तिनवालेवा, ओसो नावा नेतुरतुन उनवालेवा, मीवा लोप्पा देवुळ ईयनद जीवा मनो आयगा, गोतो.

54 मति बोर नावा मेंदुदुन तिन्हतोर, नावा नेतुरतुन उन्हटोर, ओरिहक अमेसाता पिसमुळ दोर्किहता. ओसो आक्रिता दियाते नना ओरिन जीवा अर्हतकन. ✧

✧ 6:45 6:45 यशायाह 54:13; 1 तिसलुनितोर 4:9 ✧ 6:45 6:45 इब्रितोर 8:11

✧ 6:45 6:45 पिलिपितोर 3:15 ✧ 6:46 6:46 7:29 ✧ 6:46 6:46 1:18

✧ 6:47 6:47 3:16,36; 5:24; 11:26 ✧ 6:48 6:48 6:35 * 6:49 6:49 इद

मनाता लोप्पा पुनदना इतेके, पुस्तकता आक्रिते पुनवव पोल्लोना अर्तमि अगा ऊळाट. ✧ 6:49 6:49

6:58 ✧ 6:50 6:50 8:51; 11:26 ✧ 6:51 6:51 6:33,58 ✧ 6:51 6:51

लूकाल 22:19; इपिसुसतोर 5:2; इब्रितोर 10:9-10 ✧ 6:54 6:54 6:39-40,44; 11:25;

तोहचीतव पोल्लोड 1:18

55 बाराहक इतेके नावा मेंदुलि करलता तिंडि आंदु; ओसो नावा नेतुरि करलता उंदि उनडनद आंदु.

56 बोर नावा मेंदुदुन तिनदनुर ओसो नावा नेतुरतुन उनडनुर, ओर नयगा जोळेम आस मनदनुर, ओसो नना ओरगा जोळेम आस मनदकन.✧

57 नाक लोहतोग जीवात मनवाल बाबाल, ओनाय मेटे नना वने जीवात महनन. अहलेहका बोर नावा मेंदुदुन तिनदनुर, ओर वने नावा मेटे जीवात मनदनुर.✧

58 देवुळदीपताहि रेगतद करलता तिंडि ननान आंदन.✧ मीवोर मुनेतोर पेदल्क मना तिन्ज तेला ओर डोलतोर, अद्रमलेहका इद तिंड आयो.✧ मति बोर इद तिंडतुन तिनदनुर, ओर अमेसा जीवात मनदनुर,” इन्जि येसु काऱहतोग.✧

59 कापेर्नटि मनदनद पार्तनाता लोते येसु काऱहनेके, इव इचोक गोटिड वळ्हकतोग.

वेल्लाटोर कऱयवालोर येसुन विळ्मिहतोर

60 इव गोटिड केंजिसि, येसुनाड कऱयवालोर वेल्लाटोर इतोर, “माकु एङ वास्ता, रा! इविन बोग केंजनोग?”

61 नावाड कऱयवालोर तमतमाय मुयोग आस्तोर इन्जि, येसु तना पोटालोप्पा पुतोग. पुन्जि इतोग, “मीक इव गोटिड केंजिस, एक्कुळलेहका आस्ताया?

62 माने-मन्कना नडुम पुटोनन, नना बेगा मुने मतन, अगा पोगोन मल्स दायनस्के, ✧ मीट नाक ऊळकिर अस्के, मीट बह इनदकिर?

63 मन्कना बुदते विचर केमाट, ताना पायदा बातय इले. मति देवुळता जीवाताहि दोर्कनद बुदते ताकतेकेने, मीकु तानगडाहि करलता पिसमुळ दोर्कगा.✧ बेव गोटिड नना मीक वेहतन, अव देवुळता जीवाताड गोटिड आंदुड, अविन नमतेके मीकु करलता पिसमुळ दोर्कगा.

64 मति मियगडाहि उय्तुर नावाड पोल्लोन नमवोरिर महनिर,” इनजोर येसु इतोग. बाराहक इतेके नमवोर बोरु, ओसो बोग नाक कोटेतोरा कयदे पोसीयनोग इनजोर, येसु मुनेन पुन्ज मतोग.✧

✧ 6:56 6:56 15:4-7; 1 योहन 2:6; 3:24 ✧ 6:57 6:57 14:19 ✧ 6:58 6:58 6:33,41,51 ✧ 6:58 6:58 6:49 ✧ 6:58 6:57-58 1 कुरिततोर 15:45 ✧ 6:62 6:62 3:13 ✧ 6:63 6:63 2 कुरिततोर 3:6 ✧ 6:64 6:64 मत्याल 10:4; योहन 6:71; 13:11

65 पया येसु इतोग, “अदिहक मीक नना वेहच मतन इसि, बाबाल देव्वा एवालेवा, बोगे नयके वाया पगवोग इनजोरै.”✧

66 अस्केडाहि येसुनाड कगयवालोर वेल्लाटोर, इंजेटाहि ओना संगे मनवल इनजोर, येसुन विळिसस मल्स अतोर.

67 अस्के येसु तनाड बळयिर बारा मांदतुन इतोग,† “मीट वने मल्स दायना कीय्हनिरा?” इन्जि ताल्हकतोग।

68 अस्के सिमोन पन्नु इतोग, “आयो सामि, नीक विळिससि माट बोनगा दाकोम? अमेसाता पिसमुळताड पोल्लोड नियगाने दोर्किहताड!✧

69 निमाने देवुळ लोहतोग पवित्र मन्कनिन आदिन✧ इनजोर, माट विस्वस कीसि पुतोरोमे,”✧ इन्जि इतोग।

70 “सिमोन, मीट बारा मन्कलोरिन ननान आचतन, निटमे!✧ तेला मति मियगडाहि वगोग, देयमता बुदतोगु मन्हतोग,✧” इनजोर येसु ओरिन इतोग।

71 (येसु इद पोल्लो सिमोन इनवाना मगि यहूदा इस्केर्योतना लोप्पा वळ्हकतोग। ओर बळयिर बारा मुडगडाहि वेग ओर्वोग मन्ज तेला, येसुन कोटेतोरा कयदे पोस एवाल मतोग.)✧

7

येसुना लोतोर वने ओन नमोर

1 इव गोतिना पेक्के, गालिल पटटाड नाहकने, येसु लोक्ुरिन काहचोरै वेलिथिदोग. यहूदिराड पेदल्क ओन हक्कलाह ऊळिंदुर,✧ अदिहकु ओन्क यहूदा पटटे वेलिय वसो.

2 (अद तूकने यहूदा पटटा येस्सलेम सहरते, यहूदिरा पंडुम इतेके मंडाना पंडुम एरे एक्स मता.)✧

3 अस्के येसुनाड तमोर येसुन इतोर, “दादा, नीवाड कीयनव कबस्किन, नीवाड कगयवालोर ऊळना इन्जि, निमा इगडाहि पेसिसि, यहूदा पटटे अन.

✧ **6:65 6:65** 6:37,44 † **6:67 6:67** वेर बारा बळयिर बोर मतोर, तेन पुनदलाह मत्याल 10:1-4 ऊळाट. ✧ **6:68 6:68** 12:49; 15:15; 17:8,14 ✧ **6:69 6:69** 10:35-36 ✧ **6:69 6:69** इपिससतोर 4:13 ✧ **6:70 6:70** 13:18; 15:16,19 ✧ **6:70 6:70** 13:2,27 ✧ **6:71 6:71** मत्याल 10:4; योहन 6:64; 13:11 ✧ **7:1 7:1** 5:18; 7:19; 8:37,40; 11:53 * **7:2 7:2** इद सालमेटा पंडुमि वारममेंडु येस्सलेम सहरते नोमिंदुर. लैव्यव्यवस्था 23:34, व्यवस्थाविवरण 16:13,16 ऊळाट.

4 बोर सबेटोरगा तमा पेदिर दायना इनजोर ऊळिहतोर, ओर कुस्क्ने मकिस बातय केवोर आस्तोर. अद्रमे निमा वने इद्रमताड डीसाताड कबस्क कीयहनिन इतेके, निमा दुनियातोरिहक दिसा वने, ओर नीक पुनिर वने,” इन्जि ओनाड तमोर इतोर.

5 बह इतेके तनतमोर वने ओन नमोर आंदुर, ☆ अदिहके ओर इद्रम इंदुर.

6 अस्के येसु ओरिन इतोग, “मीक इतेके बेदाय वेला बेसे, (हव्कवाल इलेग, कोहकवाल इलेग). मति नावा अगा दायनद वेला इंका एवोये.

7 दुनियातोर मीक इतेक कौंटे कीया पगवोर. मति ओराड कबस्क लाग्वाड मन्हताड इनजोर इहनन, अदिनेनाहक नाकु ओर कौंटे कीस्तोर. ☆

8-9 मीट इद पंडुमते दायना इतेक अन्हट्ट, नना इसि इंजेके वावोन. बाराहक इतेके नावा अगा दायनद वेला इंका एवोये, ☆” इन्जि येसु गालिलतेन मतोग.

10 पया तनतमोर येस्सलेमते अतापया, येसु वने वेल्लाय पया, बोन्के दिसवाह पंडुमते अतोग.

11 अस्के यहूदिरा पेदा मन्कलोर पंडुमतगा ओन पर्हकिंदुर. “ओग बेगा मन्हतोग, रा?” इनजोर ताल्हकिंदुर.

12 लोकरा मुलु येसुना लोप्पा तमतमाय कुस्क-कुस्क वळ्हकिंदुर. “आयो रा, ओग नेहनोग मन्कल,” इन्जि उयतुर इंदुर. उयतुर बार इंदुर, “आयो रा, ओग लोकरिन लेसिह कीस्तोग गोतो,” इंदुर. ☆

13 मति यहूदिराड पेदल्किन रेयिसि, ☆ बोगे येसुना लोप्पा पिडम-पडम वळ्हकोग.

पंडुमतस्के येसु काऱहतहतोग

14 पया वळ्गा पंडुम मारतस्के, येसु मंदिरते अन्जि काऱहता बोटटोग.

15 ओना काऱहतनदिन केंजिसि, अगडोर यहूदिराड पेदल्क बयल आतोर, आसि इनदलातोर, “वेन्क बोगे गूरू काऱहवालेवा, पूरा साश्चमतुन पुनदलाह विदे बेग्डाह दोर्कता, रा?” ☆

☆ 7:5 7:5 मार्कल 3:21 ☆ 7:7 7:7 15:18-25; इब्रितोर 12:3 ☆ 7:8-9 7:8-9 मत्थाल 26:18; योहन 2:4; 7:30 ☆ 7:12 7:12 7:40-43; 9:16; 10:19 ☆ 7:13 7:13 9:22; 12:42; 19:38; 20:19 ☆ 7:15 7:15 मत्थाल 13:54; मार्कल 6:2-3; लूकाल 2:47

16 पया येसु ओरिन इतोग, “केंजाटु, नावा कागहमुळि नावा बुदता आयो, मति नाक बोग लोहतोग, ओनाय विचरता आंदु.✧

17 मियगडाहि बोगाय देवुळ वेहतप ताकनद विचर कीयनोग, ओन्कु इव नना कागहतनव गोटिड बारा नावाडो, आयवेक देवुळताडो इनजोर तेळियगा.

18 तमाडे विचर्किन वळ्हकवालोर, तमाये पेदिरतुन बेरा कीयलाह ऊळिहतोर. मति नाक बोग लोहतोग, ओनाये पेदिरतुन बेरा कीकन इन्जि, बोग ऊळिहतोग, ओगो सेतेमतोग मन्हतोग, ओनगा बातय जोल मनो आस्ता.✧

19 मोसा मुय्तोग इतेक मीकु अडोना साख्रम ईतोग,✧ तेन सीता कीम्हट. मति मियगडाहि वगोग वने अव अडोन माळोग. मीट बराबर माळविर इतेके, नाक बाराहकु हक्कलाह ऊळिहनिर?✧” इन्जि येसु इतोग.

20 लोकुर पया येसुन इतोर, “नीक देयम पोयता रा, (पिसानलेहका वळ्हकिहनिन)!✧ नीक बोग हक्कलाह ऊळिहतोग?”

21 येसु ओरिन इतोग, “नना पोल्वादियाते उंद कबळ कीताहकु, मीट सबेटोरिर बयल आसि, नाक कट्ला कीय्हनिर.

22 साख्रमते मोसा मुय्तोग मीकु डायना रिबज कीयलाह वेहच मतोग. (ओग वेहतपु, पेकाल पुटिसि आट दियाने डायना रिबज कीया पोयहता.)† (इद रिबज इतेके मोसा मुय्तोनगडाह आयो, मति मोसाहकाय वेल्ला मुनेतोर पेदामुय्तोरगडाहि ताकसोर वातद, अद रिबज आंदु)✧. वारमता पोल्वादिया मतेक वने, अद कगो एवतेके, मीवाड पेकोराड डायना कबळ कीय्हनिर.

23 मोसा मुय्तोग वेहतद अडोतुन अदे कगोते नोमना इन्जि, मीट पोल्वादियाते वने मन्कन डायना कबळ कीय्हनिर इतेके, नना पोल्वादियाते वगोग मन्कना पूरा मेंदुदुन सत्रे कीताहकु, मीटु बाराहकु पया नाक ओड कीय्हनिर?✧

24 विचर केवालेवा पोग-पोगोन नाक कसुर तासमाटु, मति सेतेमताड गोटिड ऊळिसि, कसुर तासना इतेक तासाटु,✧” इनजोर येसु इतोग.

✧ 7:16 7:16 14:10,24; 2 योहन 9 ✧ 7:18 7:18 5:41; 8:50,54; 12:43; 1 तिसलुनितोर 2:6 ✧ 7:19 7:19 1:17 ✧ 7:19 7:19 मार्कल 11:18; योहन 5:18; 7:1; 8:37,40; 11:53 ✧ 7:20 7:20 8:48,52; 10:20 † 7:22 7:22 इद बेद्रमता रिबज आंदु, इदिन पुनदलाह इद साख्रमता आकिते पुनवव पोल्लोना अर्तिमि रासतद मन्हता, अगा ऊळटु. ✧ 7:22 7:22 पुटमुळि 17:10-14 ✧ 7:23 7:23 मत्याल 12:2; लूकाल 6:7; 13:14; योहन 5:6-10; 9:16 ✧ 7:24 7:24 लैव्यव्यवस्था 19:15; यशायाह 11:3; योहन 8:15; 2 कुरिततोर 10:7; याकुब 2:4

येसु बोग आंदोग?

25 अस्के येस्सलेमतोर उय्त्तुर इतोर, “बोन हक्कलाह ऊळिंदुर, ओग वेगेया?

26 ऊळाट, वेग बेद्रम पिडम-पडम वळ्ळकिह्तोग, मति ओर इसि वेन रोमिह केवोर. वेग देवुळ लोहवाल पिसिह केवाल आंदोग इनजोर, मावोर पेदल्क सेतेम पोयतोग?

27 मावा विचरते देवुळ लोहवाल पिसिह केवाल वायनोग अस्के, ओग बेगडोग इनजोर, बोगे पुनोग आयनोग. मति वेग बेगडोग इनजोर माट पुहनल. (इतेके वेग देवुळ लोहवाल पिसिह केवाल बह आंदोग?)” इनजोर इतोर.✧

28 अस्के येसु मंदिरते कागहनेके बेहराड वळ्ळक्तोग, “माट नीक पुहनोम, ओसो निमा बेगडोनिन इन्जि माक एर्काय,’ इनजोर इह्निर. नना नावाय विचरते वावोन. मति नाक लोहतोग ओग सेतेमतोग आंदोग, ओन मीट पुनविर.✧

29 नना मात्रम ओन पुहनन, बाराहक इतेके नना ओनगडाह वातन, ओगे नाक लोहतोग,”✧ इनजोर इतोग.

30 इद पोल्लोतेनाहक, बोरो उय्त्तुर यह्दिराड पेदल्क, येसुन पोयतलाह ऊळिंदुर.✧ मति ओना हायना कगो एववाय मताहकु, ओन बोगे बोय पगवोग.

31 तेला मति अगडा मुडगडाहि वेल्लाटोरे येसुन नमतोर.✧ “देवुळ लोहवाल पिसिह केवाल वायनोग अस्के, वेन्काय एक्वा बामिह कीयनाड सीनाड तोहतनोगा?” इन्जि ओर इनदलातोर.

32 इव गोटीड वेर लोक्कुर येसुना लोप्पा कुस्क-कुस्क वळ्ळकिंदुर. वेर बाताड वेहतहतोर, इदिन पुन्जि पेर्मालोर ओसो परसिर येसुन पोयतलाह, मंदिरतगा पहरा मनवालोरिन लोहतोर.✧

33 अस्के येसु इतोग, “नना ओसो गय्क मीवा संगे महनन,✧ पया नना नाक लोहतोनगा पेसिस दाकन.✧

34 मीट नाक पर्हककिर, मति नना मीक दोर्कोन आयकन. ओसो बेगा नना मनदकन, अगा मीट वाया पगविर आयकिर,” इनजोर इतोग.✧

✧ 7:27 7:27 7:41-42; 8:14; 9:29 ✧ 7:28 7:28 8:19,55; 15:21; 16:3; 17:25; 1 योहन 3:1 ✧ 7:29 7:29 6:46 ✧ 7:30 7:30 मत्याल 21:46; योहन 7:44; 10:39 ✧ 7:31 7:31 2:23; 8:30; 10:41-42; 11:45; 12:11,42 ✧ 7:32 7:32 मत्याल 21:46; योहन 7:44 ✧ 7:33 7:33 12:35; 13:33; 14:19; 16:16-19 ✧ 7:33 7:33 14:12,28; 16:5,10,17,28; 17:11,13; 20:17 ✧ 7:34 7:34 8:21; 13:33

35 यहूदिराड पेदल्क तमतमाय वळ्हकलातोर, “माट पर्हकतेकाय दोर्कवाह, वेग बेगा दायनोग, रा? दुस्राड देसेहकने बिरोबटो आस मनवालोर मावा लोकरिन, ✨ कागहतनोगा, दुस्रा जाततोरिन वने कागहतनोगा?

36 ‘मीट नाक पर्हककिर, मति नना मीक दोर्कोन आयकन. ओसो बेगा नना मनदकन, अगा मीट वाया पगविर आयकिर,’ इन्हतोग. ✨ इद बेद्रमता पोल्लो आंदु?” इनजोर पेदल्क इंदुर.

पवित्र जीवा जीवात मनदनद एगलेहका मन्हता

37 पंडुमता मारंगा बेरा दियाते, ✨ येसु तेदिसि बेहराड वळ्हकतोग, “बोरिहक एग उनडा वसता, ओर नयगा वास उनिर. † ✨

38 सास्रमते रासतपु, बोर नाक नमनुर, ओरगडाहि जीवात मनदनद एताड बैरेहक पोडनुड,” इनजोर इतोग. ✨

39 येसुन नमवालोरिहक देवुळता जीवा दोर्कना मता, अदे जीवाता लोप्पा येसु इद पोल्लो वळ्हकतोग. (येसु हातोग, तेग्तोग, पया देवुळतके मल्स अतोग, अस्के) ओन्क देवुळताहि मान दोर्कता. ✨ (दोर्कतस्के ओग पवित्र जीवातुन बूमते लोहचीतोग.) ✨ मति अद कगो इका एववाय मता, अदिहके पवित्र जीवा बोनगान रेगवाय मता, इनजोर इह वळ्हकतोग. ✨

40 अस्के अगा मता मुडगडाहि उय्तर, इव गोटिड केंजिसि, “नितमे रा, मोसानलेहका देवुळता कबुरतोग वायना मता, ओग वेगे आंदोग!” ✨ इनजोर इतोर.

41 ओसो उय्तर बारा, “आयो, वेग देवुळ लोहवाल पिसिह केवाल आंदोग,” इनजोर इतोर. ओसो दुसोर इतोर, “देवुळ लोहवाल पिसिह केवाल गालिलताह बह वाया पगयनोग? ✨

✨ **7:35 7:35** याकुब 1:1 ✨ **7:36 7:36** 8:21; 13:33 ✨ **7:37 7:37** लैव्यव्यवस्था 23:36; गिनती 29:35; नहेम्याल 8:18 † **7:37 7:37** इद वारममेटा पंडुमतस्के, दिनमे मोदुल पेर्माळ मंदिरता गर्यातगा एग दोसिदोग. मोसा मुय्तोना कालमते, देवुळि बेद्रम पेळ्हकल बूमते आद बंडाताहि तना लोकरिहक ऊहन्दु, ताना सीता कीसीदोग. ✨ **7:37 7:37** 4:10,14; 6:35 ✨ **7:38 7:38** यशायाह 44:3; 55:1; 58:11 ✨ **7:39 7:39** 13:31-32; 17:1-2 ✨ **7:39 7:37-39** 1 कुरिततोर 12:13 ✨ **7:39 7:39** योएल 2:28; योहन 20:22; बळयिर 1:4-5; 2:4,33 ✨ **7:40 7:40** व्यवस्थाविवरण 18:15,18; योहन 1:21 ✨ **7:41 7:41** 1:46; 7:52

42 ओग इतेके दाविद राजाना कूळतोग आयनोग, ओसो दाविद राजाल बेद बेल्लेहेम नाटे मतोग, अगडाहि वायनोग, इनजोर साझमते बह रासतद इलेया?"* (येसु गालिल पटटे पुटिस मनदनोग इनजोरे, ओर अह इंदुर.)

43 इद्रम आसि येसुनेनाहकु वेर तमतमाय वहचिसि, वेरा बोना-बोन्क अरवाहकु, जेटामारा आतोर.*

44 अस्के पया ओरगडोर उयतुर येसुन पोयतलाह ऊळिंदुर,* मति बोगे ओन कय बोयोग.

यहुदिराड पेदल्क कैगम आस्तोर

45 पया ओर मंदिरताड पहरातोर पेर्मालोरक्के ओसो परूसिरक्के मल्स वातोर. अस्के वेर पहरातोरिन ताल्हकतोर, "ओन मीट बाराहक पोस तविर रा?" इनजोर इतोर.

46 "ओग मन्कल वळ्हकतपु, बोगे दुप्पोग बेस्केन वळ्हकोग!" इन्जि मंदिरताड पहरातोर इतोर.*

47 पया परूसिर ओरिन इतोर, "बह, मीट वने नाळेम आतिरा?"

48 माट यहुदिराड पेदल्कनोम आयि, परूसिरोम आयि, वेर बोराय ओन नमिहतोरा?*

49 मति वेर येसुना पयाह अनवालोरु, मोसानाड अडोन पुनोर, बातान पुनोर, वेरिन देवुळि एळतगाये!" इनजोर परूसिर वेगहतोर.

50 मुने येसुनके कुस्क्ने वास मतोग, निकोदेमि इनवाल,* वेग वने परूसिराय संगतोग मतोग.

51 "मावाड अडोड मतपु, मुने मन्कना पोल्लो कैजना, ओग बाताल कीस्तोग अदिन ऊळना, पया ओन तपतिन इतेके ओजगा. मन्हताया, इले?" इनजोर वेग पेदल्किन इतोग.

52 ओर पया वेन इतोर, "बह, निमा वने गालिल पटटोनिना? अन, साझमते पर्हकिस ऊळा, गालिलताहि बोगे देवुळता कबुरतोग वावोग!" इतोर.

सिंङ्गि आंचाळि येसुना मुनेह

53 §[पया ओर कतमतोर तमाड-तमाड लोहक अतोर.

* 7:42 7:42 देवुळताड पाटाड 89:4; मीका 5:2; मत्याल 2:5-6; लूकाल 2:4-7 * 7:43

7:43 7:12; 9:16; 10:19 * 7:44 7:44 मत्याल 21:46; योहन 7:30; 10:39

* 7:46 7:46 मत्याल 7:28-29 * 7:48 7:48 12:42 * 7:50 7:50 3:1

§ 7:53 7:53 उचुक मोदुल कापेहकने 7:53-8:11 इवटे रासतद पोल्लो दोर्को.

8

1 ओर अतस्के येसु जयतुन मराना मेटातेके अतोग.

2 पया पंडवियतस्के, ओग ओसो मंदिरतगा वातोग, अस्के वेल्लाटोर लोकुर ओनगा वातोर. अस्के येसु उदिसि ओरिन कागहता बोटटोग.

3-4 ओग कागहनेके, साझमगूस ओसो परसिर, वेरु सिंङ्गि कबळ कीयहपा दोर्किह कीतदु उंद आंचानु, ओनगा पोस ततोर. तान पया लोकुरा नडुम निल्पिह कीसि, येसुन इतोर, “गूस, इद आंचाळि ओर्विन कवयहपा, माट तेन पोयतोम.

5 इद्रमता आंचानु बंडाड उकिस हक्कना इनजोर, मोसा मुयतोग माकु अडोना साझमते वेहच मतोग.* इतेके इदिनलोप्पा माक निमा बाताल वेहतहनिन?” इनजोर येसुन ताल्हकतोर.

6 येसुन कसुरते पोयतलाह माक अग दोर्कना इन्जि, ओन एग्विह कीयलाह इद्रम इतोर.* मति येसु इतेके इळन ओल्लिसि, नेदगा वेळ्जते बाताडो रासलाह आतोग.

7-8 मति ओर उंदि अट पोसि ओन ताल्हकिंदुर, अदिहकु ओग तेदिसि ओरिन इतोग, “अले, अह इतेके मियगडाह बोग पापमलेवोग मन्हतोग, ओगे तेन मुने बंडा उकेग,” इन्जि ओग ओसो ओल्लिसि, नेदगा रासलाह आतोग.

9 ओना पोल्लो कैजिसि, आंचान पोस ततोर, वेर कतमतोर, मुने मुयतोर, पया लेयोर, इद्रम वगोग-वगोग पेसिस अतोर. ओर अतस्के येसु अगा वगोगे मतोग, ओसो अद आंचाळि अगान नडुम निच मता.

10 पया येसु तेदिस ऊळतस्के, (अद आंचान विळिसस अगा बोगे इलोग). अस्के तान इतोग, “पेडि, नीक तप तोहवालोर बेक अतोर? नीक बोगे सिक्सा ईयलाह तयर इलोगा?” इतोग.

11 “गूस, नाक बोगे बातय इनोग,” इन्जि इता. “नना वने नीकु सिक्सा ईयलाह तयर इलेन. अन, इंजेटाहि निमा नीवा पापमतुन विळिसस मन,” इनजोर येसु तान इतोग.]

येसुना लोप्पा साक्सि

12 अस्के मंदिरते, येसु ओसो ओरिन कागहता बोटटोग. “ननाने दुनियाता वेहचतन आंदन. बोर नावा संगे वास्तोर, ओर ईकळते बेस्केन ताकोर आयनुर, मति ओरगा देवुळ ईतद जीवातेके ओसीयनद वेहच मनदगा.”*

☆ 8:5 8:5 लैव्यवस्था 20:10; व्यवस्थाविवरण 22:22-24 * 8:6 8:6 येसु “तान हक्काटु,” इतेके, सर्करता अडम आवेग; “हक्कमाट!” इतेक बारा, मोसानाड अडोन नोमवप आवेग.

☆ 8:12 8:12 1:4; 9:5; 12:35-36,46; 1 योहन 1:6

13 अस्के पफ़सिर येसुन इतोर, “निमा वगोनिन नीवाय लोप्पा साक्सि ईय्हनिन इतेके, नीवा साक्सि ताको,” ✧ इन्जि इतोर.

14 येसु पया ओरिन इतोग, “नना वगोनन कुदि नावाय लोप्पा साक्सि ईतेकाय, नावा साक्सि ताकिहताये, ✧ बह इतेके नना बेग्डाह वातन, ओसो बेगा दाय्हनन, इद नाक एर्काय मन्हता. ✧ मति नना बेग्डाह वातन ओसो बेगा दाय्हनन, इदिन मीट पुनविर. ✧

15 मीट इतेके मन्कना बुदते नेयम कीय्हनिर; ✧ मति नना बारा बोनाय नेयम केवोन. ✧

16 कीतेक तेला, नावा नेयम सेतेमता मन्हता; ✧ बाराहक इतेके नना वगोनन आयोन, मति नाक लोहतोग बाबाल नाक तोळ मन्हतोग. ✧

17 केंजाटु, कमसेकम इर्वुरा साक्सि सेतेम ताकिहता इन्जि, मीवाड अडोना सास्त्रमते रासतद मन्हता. ✧

18 अद्रमे नना नावाय लोप्पा साक्सि वेहवानन, ओसो नाक लोहतोग बाबाल वने नावा लोप्पा साक्सि ईस्तोग, ✧” इन्जि येसु इतोग.

19 तेन केंजिस ओर ताल्हकतोर, “अह इतेक नीवा बाबाल बेगाडोग?” ताल्हकतस्के, “नना निटम बोनन आंदन, इदिन मीट पुनविर, ओसो नावा बाबान वने पुनविर. मीट नाक पुन्ज मतेके, नावा बाबान वने पुनेरिर,” ✧ इन्जि येसु ओरिन इतोग.

20 मंदिरतगा दान वाटनद संदुककचुल कागहनेके, येसु इव गोटिड वळ्हकतोग. तेला मति ओन बोरे पोयोर, बाराहक इतेके ओना हायना कगो एववाय मता.

21 ओसो उंद देबा येसु ओरिन इतोग, “नना पेसिस दाकन, अस्के मीट नाक प्हककिर. ✧ मीट मात्रम मीवा पापम मापि आयवाये हायकिर. बेगा नना दाकन, अगा मीट वाया पगविर, ✧” इतोग.

22 अस्के यहुदिराड पेदल्लकु तमतमाय वळ्हकिरदुर, “ ‘बेगा नना दाकन, अगा मीट वाया पगविर,’ इद्रम वेग बह इन्हतोग? तना जीवातुन तनाय पोहतनोग, बहे,”

✧ **8:13 8:13** 5:31 ✧ **8:14 8:14** 18:37; तोहचीतव पोल्लोड 1:5; 3:14 ✧ **8:14 8:14** 8:42; 13:3; 16:28 ✧ **8:14 8:14** 7:27-28; 9:29 ✧ **8:15 8:15** 1 शम्पूल 16:7; योहन 7:24; 2 कुरिततोर 5:16 ✧ **8:15 8:15** 3:17 ✧ **8:16 8:16** 5:30 ✧ **8:16 8:16** 8:29; 16:32 ✧ **8:17 8:17** व्यवस्थाविवरण 17:6; 19:15; मत्याल 18:16 ✧ **8:18 8:18** मत्याल 3:17; मार्कल 1:11; लूकाल 3:19-22; योहन 5:32,37; 1 योहन 5:9 ✧ **8:19 8:19** 7:28; 8:55; 14:7,9; 15:21; 16:3; 17:25; 1 योहन 3:1 ✧ **8:21 8:21** 7:34 ✧ **8:21 8:21** 13:33

इद्रम इंदुर.

23 ओग पया ओरिन इतोग, “मीट इळता बूमताहि, मति नना पोगोटा बूमताहि. मीट इद दुनियातोरिर, मति नना इद दुनियातोन्न आयोन.✧

24 अदिहक पापम मापि आयवाये हायकिर इन्जि, नना मीक वेहतन. बाराहक इतेके नना बोन्न आंदन इनजोर† नना वेहतनद पोल्लोतुन, मीट विस्वस केवेके, मीट मीवा पापम मापि आयवाये हायकिर,” इन्जि इतोग.

25 “अह इतेक निमा बोन्नन?” इन्जि ओर ओन ताल्हकतोर. येसु ओरिन वेहतोग, “मीक मुनेताहि वेहचोर वातन, ओन्नन आयोना?

26 मीवा लोप्पा वळ्हकलाह, ओसो मीवा नेयम कीयलाह, नयगा वेल्लाडे गोटिड मन्हताड. मति नाक बोग लोहतोग, ओगे सेतेम वळ्हकिकहतोग, ओनगडाहि केजताड गोटिने, नना दुनियातोरिहक वेहतहनन,”✧ इन्जि इतोग.

27 मावा संगे वेगु देवुळबाबानाये लोप्पा वळ्हकिकहतोग इनजोर, ओरिहक तेळियो आसि.

28 अदिहके येसु ओरिन इतोग, “मीट माने-मन्कना नडुम पुटोन्कु गुटातगा पोगोन वेळ्हतकिर,✧ अस्केने नना बोन्नन आंदन इनजोर‡ मीक तेळियगा.✧ ओसो नना कुद आसि बातय केवोन, मति बाबाल नाक कागहतपु, नना इव पोल्लोड वळ्हकिकहनन.✧

29 बोग नाक लोहतोग, ओग नाक तोळ मन्हतोग. बेव कबस्क ओन्कु गिर्दा वास्ताड, अवे कबस्क नना अमेसा कीसोर महन्नन,✧ अदिहके ओग नाक वगोने विळिस एवोग,”✧ इनजोर इतोग.

30 इव गोटिड ओग वळ्हकिकहपा, वेल्लाटोरे ओग देवुळ लोहतोग राजाल आंदोग इन्जि नमतोर.✧

अब्रहमना जालपिलतोर बोरु?

✧ **8:23 8:23** 3:31; 17:14,16; 1 योहन 4:5-6 † **8:24 8:24** नना बोन्नन आंदन इनजोर मोदुल कागिदते “नना महन्नन इनजोरै” अचोने. इद पोल्लो पेसमुळि 3:14 अगडाहि वास्ता. अद वचनते देवुळि नना बोन्नन इनजोर, मोसा मुय्तोन वेहतहता. इद्रम वळ्हकिसि, नना देवुळता बराबरतोन्न इन्जि, येसु कबुल आस्तोग. वचन 28ते अहे. ✧ **8:26 8:26** 6:68; 8:40; 12:49; 15:15; 17:8,14 ✧ **8:28 8:28** 3:14; 12:32 ‡ **8:28 8:28** नना बोन्नन आंदन इनजोर मोदुल कागिदते “नना महन्नन इनजोरै” अचोने. पोगोन 8:24 वचनता नोट ऊळट. ✧ **8:28 8:28** 8:24; 13:19 ✧ **8:28 8:28** 5:19; 5:30; 12:49; 14:10 ✧ **8:29 8:29** 1 योहन 3:22 ✧ **8:29 8:29** 8:16; 16:32 ✧ **8:30 8:30** 2:23; 7:31; 10:41-42; 11:45; 12:11,42

31 बोर यहूदिर येसुन नमिह्नोम इतोर, ओरिन ओग इतोग, “मीट निटमे नावाड कगयवालो रिर आय्हनिर इतेके, मीट नावा पोल्लोते तिरियकिर.✧

32 अस्के मीट सेतेमतुन पुनदकिर, अद सेतेम मीकु विळिसह कीयगा,”✧ इतोग।

33 “माटु अब्रहम मुय्तोना कूळतोरोम आंदोम,✧ बोनाय बेस्केने कय इळन दोहतप मनोम. इतेके अद सेतेम मीकु विळिसह कीयगा इनजोर, निमा बह इहनिन?” इन्जि वेर कौटोतोर यहूदिर येसुन कट्टला कीतोर.

34 येसु ओरिन इतोग, “इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, बोर मन्कलोर पापम कीसोर मन्हतोर, पापमताड विचर्क ओरिन आव्रे कीस्ताड.✧

35 केंजाटु, माल्काना लोते ओर्युदोन्क अमेसा मनदनद अदिकर इले, मति मगिहक इसि मन्हता.✧

36 अदिनेनाहक नना देवुळता मगनन मीकु विळिसह कीतेके, मीट निटमे पापमताड विचर्कनाह पिहट अरयकिर.✧

37 मीटु अब्रहम मुय्तोना कुट्टमळतोरिर इनजोर, नाक एकाये.✧ तेला मति मीवा जीवाते नावाड पोल्लोड गडोड इनजोर,✧ मीटु नाकु हक्कलाह कोहतहनिर.✧

38 बेव गोटिड नना नावा बाबानगा मतस्के ऊळतन, अविने नना वेहतहनन. अद्रमे मीट वने मीवा बाबानाहि केंजतव गोटिने मीट कीय्हनिर,”✧ इनजोर इतोग।

39 “मावा बाबाल अब्रहमिये आंदोग!” इनजोर वेर इतोर. अस्के पया येसु इतोग, “मीट अब्रहम मुय्तोनाड मगनिर मतेके, अब्रहमना लेहका, बेसताड कबस्क केवेरिर्.✧

40 मति इजेके नना देवुळताहि केंजतद सेतेमता पोल्लोतुन मीक वेहतन,✧ तेला मति नाके मीट हक्कलाह कोहतहनिर.✧ अब्रहम इतेके इद्रमताड कबस्क केवोग.

41 बोग मीवा बाबाल करले मन्हतोग, ओनाडे कबस्क मीट कीय्हनिर.✧” अस्के पया वेर इतोर, “माट इतेके पोर्हका पेकोरलेहका पुट वावोम! मति माक

✧ **8:31 8:31** 15:7-8; 2 योहन 9 ✧ **8:32 8:32** 17:17; रोम सहरतोर 6:17-18,21-22; 8:1-2; 1 कुरिततोर 7:22; 2 कुरिततोर 3:17; गलातितोर 5:1; याकुब 1:25; 1 पत्रु 2:16 ✧ **8:33 8:33** मत्याल 3:9; लूकाल 3:8; योहन 8:37,39 ✧ **8:34 8:34** रोम सहरतोर 6:16; 7:14; 2 पत्रु 2:19 ✧ **8:35 8:35** पुट्टुळि 21:10; गलातितोर 4:30 ✧ **8:36 8:36** रोम सहरतोर 8:1-2; 1 कुरिततोर 7:22; गलातितोर 5:1 ✧ **8:37 8:37** मत्याल 3:9; लूकाल 3:8; योहन 8:33,39 ✧ **8:37 8:37** 1 योहन 2:14 ✧ **8:37 8:37** 7:1; 8:40 ✧ **8:38 8:38** 8:41,44 ✧ **8:39 8:39** रोम सहरतोर 2:28; 9:7-9; गलातितोर 3:7 ✧ **8:40 8:40** 6:68; 8:26; 12:49; 15:15; 17:8,14 ✧ **8:40 8:40** 7:1; 8:37; 1 योहन 3:12 ✧ **8:41 8:41** 8:44

वगोरो बाबाल मन्हतोग, इतेके देवुळबाबाले!”✧

42 अस्के येसु ओरिन इतोग, “देवुळबाबाल मीवा बाबाल आस मतेके, मीट नाक जीवा केवेरिर;✧ बाराहक इतेके नना देवुळताहि पेसिस वातोन्न आंदन.✧ नना नावाय गिर्दाते इद बूमतगा वावोन, मति नावा बाबाल लोहताहके, नना वातन.✧

43 नावाड पोल्लोड मीक बह केंज वसो. अदिहके नना वेहतनव गोटिड मीक तेळियोड.

44 मीट देयहकना मुक्यानाडे मग्निर!✧ अदिहके तानाडे लाग्वाड कबस्क मीट कीयलाह ऊळिह्निर. अद मुनेताहि मन्कन हक्के आंदु.✧ ओसो तानगा बातय सेतेम इले, अदिहक अद बेस्केन सेतेमतुन पोस मनो. ताना बुदिय जोल वळहकनद आंदु, बाराहक इतेके अद जोलहाल ओसो जोलतुन पुटिह कीयनद आंदु.✧

45 मति नना मीक सेतेम वेहताहकु, मीट नाक नमविर.✧

46 नना पापम कीतन इन्जि, मियडाहि बोगाय तोहता पगयनोगा?✧ नना सेतेम वेहतेकाय, मीट नाक बाराहकु नमविर?

47 बोर देवुळता लोकर मन्हतोर, ओरु देवुळताड गोटिड केंजिहतोर.✧ मीट मात्रमि देवुळता लोकरिर आयविर, अदिहके मीट केंजविर,✧” इनजोर येसु इतोग.

यहुदिराड पेदल्क येसुन ओड आस्तोर

48 अस्के यहुदिराड पेदल्क येसुन इतोर, “निमा सामरितोनिन पर्गेनिन, नीक देयम पोयता इनजोर माट इहनोम, अद बह जोलिया?”✧

49 येसु ओरिन इतोग, “आयो, नाक देयम पोयो. मति नना नावा बाबाना कदर कीयहनन; मीट इतेक नावा कदर रेहतहनिर.

50 नना नावा मानतुन ऊळोन.✧ नावा मान ऊळवाल ओर्वोग मन्हतोग, नावा बाबाल. बोग सेतेम, बोग जोल, ओन्के नेयम कीयलाह अदिकर मन्हता.

51 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, बोर नावाड पोल्लोड केंजिस, अहलेहका तिरियनुर, ओर बेस्केन हायोर आयनुर.”✧

✧ **8:41 8:41** व्यवस्थाविवरण 32:6; यशायाह 63:16; 64:8 ✧ **8:42 8:42** 1 योहन 5:1

✧ **8:42 8:42** 13:3; 16:27-28; 17:8 ✧ **8:42 8:42** 7:28 ✧ **8:44 8:44**

मत्याल 13:38-39; 16:23; योहन 8:38,41; बळयिर 13:10; 1 योहन 3:10 ✧ **8:44**

8:44 1 पत्रु 5:8; 1 योहन 3:15 ✧ **8:44 8:44** 2 कुरिततोर 11:3 ✧ **8:45 8:45**

18:37 ✧ **8:46 8:46** इब्रितोर 4:14-15 ✧ **8:47 8:47** 18:37; 1 योहन 4:6

✧ **8:47 8:47** 10:26 ✧ **8:48 8:48** 7:20; 8:52; 10:20 ✧ **8:50 8:50**

5:41; 7:18; 8:54 ✧ **8:51 8:51** 6:50; 11:26; 14:23

52 (ओगु मेंदुदा हामुरता लोप्पा वळ्हकिहतोग बहे इनजोर,) यहुदिर ओन इतोर, “नीक देयम पोयता ऊळा, इंजेक माट पुतोम. ✧ अब्रहम वने डोलतोग, देवुळता कबुरतोर वने डोलतोर. निमा मात्रम इहनिन, ‘बोर नावाड पोल्लोड केंजिस अहलेहका तिरियनुर, ओर बेस्केन हायोर आयनुर,’ इहनिन.

53 मावा मुनेतोग पेदामुय्तोग अब्रहमि डोलतोग, ओन्काय निमा बेरोनिना? देवुळता कबुरतोर वने डोलतोर. इतेक निमा बोनिन आदिन, बाताड वेहतहनिन?” इन्जि वेर ओन पळ्मिड ईतोर.

54 येसु ओरिन इतोग, “नना नाके कदर ईतेके, अद कदरता बातय पायदा इले. मति बोन मीट ‘मावा देवुळबाबाल आंदोग,’ इनजोर इहनिन, ओगो नावा बाबाल नाक कदर ईस्तोग. ✧

55 मीट ओन पुनविर, ✧ मति नना ओन पुहन्न. ओसो नना ओन पुनोन इनजोर इनदकन इतेक, नना मीवा लेहका जोलतोनन आयकन. मति नना इतेक ओन पुहन्न, ओसो ओनाड पोल्लोड केंजिस, अह तिरियिहन्न.

56 मीवा मुनेतोग पेदामुय्तोग अब्रहमि, नावा वायनद वेलातुन ऊळसोर, पका गिर्दा आतोग. ✧ ऊळिंदोग वने, ओसो गिर्दा आंदोग वने, §” इतोग.

57 “नीक इंका वळ्गा वयस तेला आयोये, इतेके निमा अब्रहम मुय्तोन बह ऊळतिन?” इनजोर यहुदिर येसुन इतोर.

58 येसु ओरिन इतोग, “इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहन्न, अब्रहम मुय्तोहकाय सुम्मुनेतोनन नना मतन, इंजेक ओसो महन्न*!” ✧

59 तेन केंजिस, (येसु ननान देवुळतन इतप वळ्हकिहतोग इन्जि, वेर पुतोर.) पया ओड आसि, येसुन उकलाहि बंडाड पेहकतोर. ✧ मति येसु ओरगडाहि कुस्वने मंदिरताहि पेसिस अतोग.

9

पुटगुडिन येसु तोवनाह कीस्तोग

1 अगडाहि पेसिस दायहपा, येसुहकु वगोग पुटगुडि कलियतोग.

✧ 8:52 8:52 7:20; 8:48; 10:20 ✧ 8:54 8:54 5:41; 7:18; 8:50; इब्रितोर 5:5

✧ 8:55 8:55 7:28; 8:19; 15:21; 16:3; 17:25; 1 योहन 3:1 ✧ 8:56 8:56

इब्रितोर 11:13 § 8:56 8:56 पुटगुडि 22:13-15 ऊळट. * 8:58 8:58 नना मतन,

इंजेक ओसो महन्न 8:24ता कालनोट ऊळट. ✧ 8:58 8:58 8:24,28; 17:5; कुलुसितोर

1:17 ✧ 8:59 8:59 10:31; 11:8

2 अस्के येसुनाड कगयवालोर ओन ताल्हकतोर, “गू, वेग निटम बोनायो पापमतेनाहके गुड पुट वातोग. इतेके वेनाये पापमतुहक, बारा वेनाड तलोग-तपेर कीतद पापमतुहक वेग गुड पुट वातोगा?✧” इन्जि ताल्हकतोर.*

3 अस्के येसु ओरिन इतोग “वेग पापम कीताहकु आयो, ओसो वेनाड तलोग-तपेर पापम कीतोर इन्ज गुड पुट वावोग, मति वेना मेंदुदगा देवुळता बेरा लाव दिसना इन्जि,✧ वेग इद्रम पुट वातोग.

4 नावा बाबाल बेव कबस्क कीयलाह नाक लोहतोग, अविन नाकु वेहच मनेकेने, इतेके इद बूमते मनेकेने, कीया पोयहता. बह इतेके उचुके दियाना पया ईकळ वायनद मन्हता, अस्के बोन्के कबळ कीया वावो आयगा.✧

5 नना इद दुनियाते मनाहजोम, इद दुनियाता वेहचतन आंदन.✧(इद्रमता गुडलेहकाडोरिन वेहच ईया पगयहनन.)”

6 इचोन इन्जि, ओग नेदगा उस्कतोग,✧ उस्कलते तोळ्यो पिस्कतोग. अह कीसि ओग पुटगुडिनाड कौडानगा अद तोळ्योतुन ओकिसीतोग.

7 पया येसु ओन इतोग, “अन, सीलो इनदनद वेच्चातगा अन्जि मोकम नोग्म,✧” इन्जि ओन लोहतोग (“सीलो” इद पेदिर इतेके लोहतोग). पया ओग गुडि अन्जि कन्क ऊरतस्के, ओग तोवयलाह आतोग, आसि लोन अतोग.✧

8 मुने बिचेम ताल्हकिहपा बोर ओन ऊळिस मतोर, ओसो ओनाड एरेगूतोर ओन ऊळिस इंदुर, “उदिस बिचेम ताल्हकिदोग, ओग वेगेया?”

9 बोर बोर इतोर, “इंगो, वेग बिचेम ताल्हकवाले!” ओसो उय्तर इतोर, “आयो रा, वेग बिचेम ताल्हकवाल आयोग, ओनाय लेहका दिसवाल बोगकोटे मनदनोग, रा!” इनजोर इंदुर. अस्के वेग गुडि इनदलातोग, “ननान रा, बिचेम ताल्हकवानन,” इतोग.

10 “नीवाड कौडाड पया बह बेस आताड, डा?” इन्जि लोकर ओन ताल्हकतोर.

11 ओग इतोग, “येसु पेदिरतोग वगोग मन्कल तोळ्यो पिस्किसि, नावाड कौडाहकु ओकिसि, ‘सीलो वेच्चातगा अन्जि कन्क ऊरा,’ इतोग. अस्के पया नना अन्जि कन्क ऊरतन, कन्क ऊरताहे नना इंजेके तोवयहनन,” इनजोर इतोग.

✧ 9:2 9:2 पेसमुळि 20:5; योहन 9:34 * 9:2 9:2 उय्तर यहूदिया विचरते, मन्कल तलिना पोटाते वने पापम कीया पगयहतोग. ✧ 9:3 9:3 11:4,40 ✧ 9:4 9:4 11:9-10; 12:35-36 ✧ 9:5 9:5 1:4; 8:12; 12:46 ✧ 9:6 9:6 मार्कल 7:33; 8:23 ✧ 9:7 9:7 नहेम्याल 8:15; यशायाह 8:6; योहन 9:11 ✧ 9:7 9:7 यशायाह 29:18; 35:5; 42:7; मत्याल 11:5

12 लोकर ओन ओसो ताल्हकतोर, “अह इतेके ओग येसु बेगाडोग?” “बारायो, नना पुनोन,” इन्जि ओग इतोग.

परसिर पुटगुडिन पर्हकिस ऊळिहतोर

13 पया ओर लोकर गुडि आस मतोन परसिरक्के पोस ततोर.

14 (बेद दिया येसु तोळयो पिस्किसि, ओकिसि, पुटगुडिन बेस कीतोग, अद दिया वारमता पोल्वादिया आंदु.)

15 पोस ततापया, परसिर वने “निमा बह तोवयहनिन?” इन्जि ओन ताल्हकतोर. ओग इतोग, “नावाड कोंडाहकु ओग तोळयो ओकतोग, अस्के नना अन्जि कन्क ऊरतन, कन्क ऊरताहे नना इंजेके तोवयहनिन,” इतोग.

16 तेन केंजिस उय्तर परसिर इतोर, “ओग मन्कल देवुळताह इलेग, मतेके ओग पोल्वादियाते इद सव्रे कीयना कबळ केवोग आवेग.” ✧ ओसो उय्तर इतोर, “इंगो मति बोगाय पापि मन्कल, इद्रमताड बेहराड सीनान बह तोहता पगयनोग? ✧” इद्रम तमतमाय वहचिसि, ओर रेंड तुंगाड आतोर. ✧

17 अदिहकु ओर ओसो उंद देबा ओन पुटगुडिन ताल्हकतोर, “ओग नीवाडे कोंडान बेस कीतोग इन्जि, ओग बेद्रमतोग मन्कल इनजोर निमा इहनिन?” इतोर. “एय, ओग देवुळता कबुरतोग मनदनोग इहनिन,” इन्जि ओग इतोग.

18-19 ओग गुडि मतोग, मति इंजेके तोवयलाह आतोग इनजोर, यहुदिराड पेदल्क नम्का पोयवाये मतोर. अदिहकु तोवयलाह आतोग गुडिना तलोग-तपेन ओर केयतोर, केथिसि ताल्हकतोर, “बह, वेग मीवाये पेकाला? मीवाये पेकाल इनजोर इतेके, निटमे वेग गुड पुट वातोगा? अह इतेक पया वेग बह तोवयलाह आतोग?” इन्जि ताल्हकतोर.

20 पया वेना तलोग-तपेर इतोर, “एय, वेग मावाय पेकाल आदोग, ओसो वेग पुटिय तोववोग आस मतोग, इद माक एकाये.

21 मति इंजेके वेग बह तोवयहतोगो, इदिन माट पुनोम. ओसो वेनाड कोंडान बोग पड्ने कीतोग, अदिन वने माट पुनोम. वेने ताल्हकाटे, वेग इंजेके लेयोगो आतोग. बह आतदिन तनाय वेहतनोग,” इतोर.

✧ 9:16 9:16 मत्याल 12:2; लूकाल 6:7; 13:14; योहन 5:16; 7:23 ✧ 9:16 9:16 3:2; 9:33; बळयिर 2:22 ✧ 9:16 9:16 7:12,43; 10:19

22 यहुदिराड पेदल्किन रेथिसि, वेना तलोग-तपेर अह इतोर. ✧ बाराहक इतेके देवुळ लोहवाल पिसिह केवाल येसु आंदोग इनजोर, बोग कबुल कीयनोग, ओग मावा मोळकनगा वायनायो इन्जि, यहुदिराड पेदल्क कतमतोर उकुम ईस मतोर. ✧

23 अदे रेयतुहकु गुडिना तलोग-तपेर “वेग इंजेके लेयोगे आतोग, वेने ताल्हकाट!” इनजोर इन्ज मतोर.

24 अदिहक पुटगुडिन ओर परसिर ओसो उंद मल्का केयिस इतोर, “देवुळता मुनेह किरिया कीसि, नीक बह आतदिन सेतेमते वेहा. बाराहक इतेके वेग मन्कल पापमतोग इनजोर माट पुह्नोम,” इतोर.

25 “ओग पापमतोगो, बेद्रमतोगो, नना पुनोन. मति सिरप उंदिय पोल्लो नना पुह्नन, मुने नना तोवोन आसि, इंजेके नना तोवयहनन,” इन्जि ओग इतोग.

26 “अह इतेक ओग नीक बाताड कीतोग, नीक बह तोवनाह कीतोग?” इन्जि परसिर ओन ताल्हकतोर.

27 “इंजेकेन मीक वेहन्दन बहे, तेला मति मीट केंजविरा? मीक ओसो उंद मल्का बाराहक केंजना मन्हता? बह मीट वने ओनाडे कगयवालोर आयना मन्हताया?” इन्जि इतोग.

28 अस्के ओर ओन सेरसेर वळ्हकतोर, “निमाने ओनाड कगयवानिन! माट इतेके मोसानाड अडोड नोमवालोरौम आंदोम, पुतिन! ✧

29 देवुळि मोसा मुय्तोनु वळ्हकता इन्जि, माक एकाये. मति वेग मन्कल बेगडोगो, इदिन माट पुनोम,” ✧ इतोर.

30 अस्के पया पुटगुडि ओरिन इतोग, “इदे कोनि बेरा बामनद पोल्लो! ओग बेगडोग, इदिन मीट पुनविर, मति ओग इतेके नाक तोवनाह कीतोग.

31 देवुळि पापि मन्कलोरा ताल्हकनदिन केंजो इनजोर, माक एकाये. ✧ मति बोर देवुळतुन मोळिकसि ताना पोल्लोते तिरियिह्तोर, ओरा ताल्हकनदिन देवुळ केंजिहता. ✧

32 केंजाट, पुटगुडिनु तोवनाह कीतोग, इद्रमता गोटी बूम पटटगडाह बेस्केन आयो!

✧ 9:22 9:22 7:13; 9:34; 12:42; 19:38; 20:19 ✧ 9:22 9:22 12:42; 16:2

✧ 9:28 9:28 5:45 ✧ 9:29 9:29 7:27-28; 8:14; इन्नितोर 1:1 ✧ 9:31

9:31 अय्यब 27:8-9; 35:12-13; देवुळताड पाटाड 66:18; बुदताड पोल्लोड 15:29; 28:9;

यशायाह 1:15 ✧ 9:31 9:31 11:22,41; याकुब 5:16; 1 योहन 3:22

33 ओग मन्कल देवुळतगडाह वावेके, वेन्क इद्रमलेहका बातय कीया वावो आवालि,✠” इन्जि परूसिरिन पुटगुडि इतोग.

34 अस्के ओर ओन गुडिन इतोर, “नीक इतेके पुटटाहे पापमता सिक्सा दल्गता,✠ माक निमा काऱहतहनिन?” अह इनजोर ओन पलत पेहचीतोर✠.

नितम गुडिर बोरु

35 परूसिर पुटगुडिन पलत पेहचीतोर इनजोर, येसुहक इद पोल्लो एर्का आता. अस्के ओन पर्हकिसि कलियतस्के, येसु इतोग, “बह निमा माने-मन्कना नडुम पुटटोन नमिहनना?” इन्जि ताल्हकतोग.

36 “ए गुरू, नना ओन नमना इन्जि, ओग बोग आंदोग, नाक वेहा,” इन्जि ओग येसुन इतोग.

37 अस्के येसु ओन इतोग, “निमा इतेक ओन ऊळतिन, नीवा संगे इंजेक वळ्हकवानन, ओनन ननाने,” इतोग.

38 “ए सामि, नना नमिहनन,” इह इन्जि ओग येसुन दंडुम अरतोग.✠†

39 “नना लोकरा पापम तोहतलाहि इद बूमते वातन. बोर लोकर माट गुडिरा लेहका ईकळते ताकिहनोम इनजोर पुन्हतोर, ओरिहक देवुळता वेहच दिसगा,✠ इदिनेनाहक इद बूमते वातन. ओसो बोर तोवयहनोम इन्हतोर, ओर नितमे तमा बुदते गुडिर इन्जि नना तोहतकन,✠” इन्जि येसु इतोग.

40 अस्के अगा मतोर उयतुर परूसिर इदिन केंजिसि, “बह माट वने बुदते गुडिरोम इनजोर इहनिरा?” इतोर.

41 अस्के येसु ओरिन इतोग, “ ‘माट गुडिरा लेहका ईकळते ताकिहनोम, (मति तोवयलाह, देवुळताहि कगयलाह माक गिर्दा मन्हता,) इद्रम मीट इन्ज मतके, मीवा कसुर मनो आवालि, (देवुळि मीक मापि केवालि).✠ मति माट तोवयहनोम, (पूरा पुतोरुम) इनजोर इहनिर.✠ अदिहके मीवा पापम अहे मन्हता, (देवुळि मीक मापि केवो,)✠” इनजोर इतोग.

✠ 9:33 9:33 3:2; 9:16 ✠ 9:34 9:34 9:2 ✠ 9:34 9:34 7:13; 9:22; 12:42; 19:38; 20:19; 3 योहन 10 ✠ 9:38 9:38 मत्याल 8:2; 28:17; बळयिर 10:25; तोहचीतव पोल्लोड 22:8 † 9:38 9:38 बेव पका पाळनाड मोदुल काग्देहकने इद वचन दोर्को. ✠ 9:39 9:39 लूकाल 4:18-19 ✠ 9:39 9:39 व्यवस्थाविवरण 29:4; यिर्मयाह 5:21; यहजेकल 12:2; मत्याल 13:13 ✠ 9:41 9:41 15:22,24 ✠ 9:41 9:40-41 रोम सहरतोर 2:19 ✠ 9:41 9:41 बुदताड पोल्लोड 26:12; याकुब 4:17

10

नेहनोग गोरै कोपाल येसुये

1 येसु पया लोकरिन इतोग, “इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, बोग गोरै गोवुळतगा अगदेनाहि लोप्पा नेडवा, दुस्रा बाजेताह तडिस दास्तोग, ओगु कले, बेरा डाकु आंदोग. ✨* 2 मति बोग अगदेनाहि लोप्पा नेडिहतोग, ओगे गोरै कोपाल आंदोग.

3 ओनेनाहके राका केवाल अगदुन तेगयिहतोग. ओनाय आल्कातुन गोरैड केंजिहताड. ✨ ओग तनाड गोरैनु उंद-उंदता पेदिर पोस केयिहतोग, केयिसि अविन पलत पेहच ओस्तोग.

4 तनाड कतम गोरैड पलत पेहतस्के, ओग अविस्कना मुनेह दास्तोग. ओना पयाह पयाह गोरैड वने दास्ताड, बाराहक इतेके अवु ओना आल्कातुन पुन्हताड इनजोरै.

5 पुनवोना पेगके अव बेस्केन अनोड आयनुड, मति ओनगडाहि वितनुड, बाराहक इतेके अवु पुनवोराड आल्कान मसीड इनजोरै.” ✨

6 इद्रमता पुन्पिह कीयनद पोल्लोतुन, येसु अगा केंजवालोरिहक वेहतोग. † मति ताना अर्तम ओरिहक तेळियो.

7 अस्के येसु ओरिन ओसो इतोग, “इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, गोरैना अगदन ननाने आंदन.

8 नाकाय मुने वातोर जोल कागहवालोर कतमतोर कलेर, डाकुर आंदुर. ✨ मति नावाड गोरैड ओराड केंजोड आंदुड.

9 देवुळतके दायनद गोरैना अगदन ननान आंदन. नयेनाहि बोर लोप्पा नेडनुर, ओरिन नना पिसिह कीकन. ओरु लोप्पा-पलत ओळियाड-पेसाड कीयनुर, ओरिहक तिड-बंड वने दोर्कगा.

10 कलेर वास्तोर, सिरपि कललाह, हक्कलाह, बूळे कीयलाह, इदे विचरते ओर वास्तोर. मति नना बाराहक वातन इतेके नावा लोकरिहकु लदुदता जीवा दोर्कना इन्जि. ✨

✨ 10:1 10:1 10:8 * 10:1 10:1 पस्सिर इतेके माटे यहदिरा मुक्यालोरिम आंदोम, इह इंदुर. ओराय लोप्पा येसु इद्रम इतोग बहे. ✨ 10:3 10:3 10:16,27 ✨ 10:5 10:3-5 1 योहन 4:6 † 10:6 10:6 नना मीवाड पेदल्कना लेहका इलेन, इदिन तोहत्लाह, येसु ओरिहक इद्र पोल्लो वेहतोग. ✨ 10:8 10:8 यिर्मयाह 23:1-2; यहजेकल 34:2-5; योहन 10:1 ✨ 10:10 10:10 5:40

11 नेह्नोग गौरे कोपानन ननान आंदन. ✨ नेह्नोग कोपाल तनाड गौरेनाहकु तना जीवा ईयलाह तयर आस्तोग. ✨

12 मति कूलतोग इतेके, कोपाल वने आयोग ओसो माल्काल वने आयोग, अदिहक लोळडाड वायनदिन ऊळिसि, गौरेन अगान विळिसस वितिह्तोग. बाराहक इतेके गौरेड ओनाड आयोड इनजोरे. पया लोळडाड वासि उचुकिन पोयहपा, गौरेड कतम बिरोबटो आस्ताड.

13 ओग कूलतोग आंदोग, अदिहक गौरेना पर्वा केवोग, ओग वितिह्तोग.

14-15 मति नना नेहना कोपानन. ✨ बहलेहका बाबाल नाक पुन्ह्तोग ओसो नना बाबान पुहनन, अद्रमे नावाड गौरेन नना पुहनन, ✨ अहे अव वने नाक पुन्हताड. ✨ ओसो गौरेनाहक नना नावा जीवातुन ईयलाह तयर महनन. ✨

16 ओसो बेव गौरेड मन्हताड, अव इद गोहडटगडाड (इतेके यहुदि जातता गोहडटगडाड) आयोड. अविस्किन वने नाक नावा गोहडटे काल्हप पोयतगा, ✨ अस्के अव नावा आल्कातुन केंजनुड. पया उंदिय गोहडि आयगा, ✨ अस्के नना ओरा वगोनन मेहवाल कोपानन आयकन.

17 नना ओसो जीवा अरयकन इनजोरे, नावा जीवातुन नना ईयहनन, ✨ अदिहक बाबाल नाक जीवा कीस्तोग.

18 अद जीवातुन नयगडाहि बोगे ओया पगवोग, मति नावाय विचरते नना तान ईयहनन. नाक अदिन ईयनद अदिकर मन्हता, ओसो मल्स जीवा अरयनद वने अदिकर मन्हता. इहे कीयनद उकुमि, नावा बाबाल नाक ईतोग," ✨ इन्जि येसु इतोग.

19 इव गोटिनेनाहक यहुदिर ओसो उंद देबा पका जेटामारा आसि, रेंड तुंगाड आतोर. ✨

✨ **10:11 10:11** यशायाह 40:11; यहजेकेल 34:11-16,23; योहन 10:14-15; इब्रितोर 13:20; 1 पत्र 2:25; 5:4; तोहचीतव पोल्लोड 7:16-17 ✨ **10:11 10:11** 10:14-15,17,18; 15:13; 1 योहन 3:16 ✨ **10:14-15 10:14-15** यशायाह 40:11; यहजेकेल 34:11-16,23; योहन 10:11; इब्रितोर 13:20; 1 पत्र 5:4; तोहचीतव पोल्लोड 7:17 ✨ **10:14-15 10:14-15** 2 तिमोति 2:19 ✨ **10:14-15 10:14-15** मत्याल 11:27; लूकाल 10:22; योहन 10:27 ✨ **10:14-15 10:14-15** 10:11,17,18; 15:13; 1 योहन 3:16 ✨ **10:16 10:16** यशायाह 56:8 ✨ **10:16 10:16** 11:52; 17:21-22; रोम सहरतोर 11:25; इपिसुसतोर 2:15-16 ✨ **10:17 10:17** 10:11; 10:14-15,18; 15:13; 1 योहन 3:16 ✨ **10:18 10:18** पिलिपितोर 2:8 ✨ **10:19 10:19** 7:43; 9:16

20 ओरगडाहि वेल्लाटोर इतोर, “वेग पिसाड आतोग, रा! ✨ वेन देयम पोयता. ✨ वेनाड मीट बाराहक केंजिह्निर?” इह इतोर.

21 मति उय्तुर इतोर, “इव इद्रमताड गोटिड देयम पोयतोनाड आयोड, डा! वेग गुडिन तोवनाह कीतोग, देयमतुहक बह अह कीया वास्ताया? ✨” इतोर.

येसु देवुळता मगानन इन्हतोग

22 येस्सलेम सहरते इर्डमतस्के, मंदिरतुन सिर्तम ईतदिन सीता कीयनद पंडुम वाता. ‡

23 अस्के मंदिरतगा बेद मंडातुन साल्मोन राजाना मंडा इंदुर, ✨ अदे मंडातगा येसु तिरियलाह आस मतोग.

24 अस्के यहुदिर कोंटेतोर ओन सर्ने आस इतोर, “निमा मावा जीवातुन बेचानाह तेळियवाह कीस तासकिन? निमा देवुळ लोहवाल पिसिह केवानिन इतेके, माक पड्ने वेहा!”

25 येसु ओरिन इतोग, “नना मीकु मुनेताहि वेहतेकाय, मीट नमविर! बेव डीसाताड कबस्क नना नावा बाबाना अदिकरते कीय्हनन, अवे नावा लोप्पा वेहतहताड. ✨

26 तेला मति मीट नावाड गोरेना गोहडटगडोरिण आयवाहकु, मीट नमविर. ✨

27 (बेद्रम गोरेड कोपाना आल्कातुन केंजिह्ताड, अद्रमे) नाक नमवालोर नावा आल्कातुन केंजिहतोर, ओसो नाक पुन्हतोर. ओरिन नना पुह्नन ओसो ओरु नावाड कगायलाह वास्तोर. ✨

28 नना ओरिहकु अमेसाता पिसमुळि ईय्हनन. ✨ ओर बेस्केन बूळेम आयोर आयनुर, ओसो ओरिन नयगडाहि बोरे ऊंदोर आयनुर. ✨

✨ **10:20 10:20** मार्कल 3:21 ✨ **10:20 10:20** 7:20; 8:48,52 ✨ **10:21 10:21** 9:32-33 ‡ **10:22 10:22** येसु पुटना डेडा नूर वर्साना मुने, इस्रयेलतोर बूमतगा युनानि जाततोर राजालोर राजेम कीदुर. ओरगा ओर्वोग मतोग, अंताकियास एपिपनिस इनवाल, ओग पका लाग्वोग. ओग येस्सलेम सहरता मंदिरतुन लुटे कीसि, अगा मतोर वेल्लाटोर यहुदिरिन हव्कतोग. ओर युनानि जाततोर मावा पवित्र मंदिरतुन कळ्वोग कीतोर इन्जि, उय्तुर यहुदि पळ्योर ओड आसि, ओग राजाना अडम लळय कीतोर. लळय कीसि वेर यहुदिर गेल्सतोर, गेल्सिसि तमा कळ्वोग आता मंदिरतुन सिर्तम ईया बोटटोर. मंदिरतुन सिर्तम ईतापया, यहुदिर गिदति तान सीता कीयलाह उंद पंडुम कीतोर, इद वर्सामेता पंडुमतुन नैड वने यहुदिर इर्डमतस्के नेमिह्नतोर. ✨ **10:23 10:23** बळयिर 3:11; 5:12 ✨ **10:25 10:25** मत्थाल 11:4-5; लूकाल 7:22; योहन 5:36; 10:38; 14:11; 15:24 ✨ **10:26 10:26** 8:47 ✨ **10:27 10:27** 10:4,14,16 ✨ **10:28 10:28** 17:1-2; 1 योहन 2:25; 5:11 ✨ **10:28 10:28** 6:37,39; 17:12; 18:9; 1 पत्रु 1:4-5

29 बोग नाक ओरिन ईतोग, ओग नावा बाबाल सबेटोरिहकाय बेहरोग मन्हतोग, मनाहकु ओना कयदाहि बोगे ओरिन मुर्तिय ऊंद पगवोग.

30 बाबाल, नना, माट उंदिये महनोम,” इन्जि येसु वेहतोग.✧

31 येसु अह इतस्के, यहुदिराड पेदल्क बंडाड उकिस, ओन हक्कलाह ऊळिंदुर.✧

32 अस्के “नाक बाबाल वेहतवु वेल्लाडे बेसताड कबस्क, नना मीक कीस तोहतन इतेके, अगडाहि बेद कबळतेनाहक, नाकु बंडाड उकिस हक्कलाहि ऊळिहनिर?” इन्जि येसु ओरिन ताल्हकतोग.

33 “आयो, बेसता कबळतेनाहक नीक माटु बंडाड उकिस हक्कोम. मति निमा मन्कल आसि, ननान देवुळतन इतपु,✧ देवुळतुन उक्सिस-पाक्सिस वळ्हकतिन; अदिहक नीकु माट हक्कोम,” इनजोर यहुदिराड पेदल्क इतोर.✧

34 अस्के येसु ओरिन इतोग, “मीट देवुळकनिर आंदिर✧ इनजोर, देवुळबाबाल अस्केडोर राजेम केवालोरिन इन्जि, इद्रम मीवाड अडोना सास्त्रमते रासतद इलेया?

35-36 ओसो देवुळता सास्त्रम बेस्केन जोल आयो इन्जि माट पुहनल. अद कालमते नेयम कीयलाह, बोरिहक देवुळताड पोल्लोड दोर्कताड, ओरिन देवुळबाबाल ‘देवुळकनिर’ इनजोर इतोग. इतेके बोनु बाबाल पवित्र कबळतेनाहक आचिस, इद दुनियाते लोहतोग,✧ ओनन ननाने देवुळता मगनन✧ इन्जि इतेके, अद बाता गल्लिते? पया मीट नाकु देवुळतुन पास्किहनिन इनजोर, बाराहकु कसुर तोहतहनिर?

37 नना नावा बाबाल वेहतनव कबस्क केवेके, नाक नममाट.

38 मति नना अव कबस्किन कीयहनन इतेके, नाक नमवेकाय, अव कबस्किन ऊळिस तेला, देवुळ नाक लोहता इन्जि नमाटु. इद्रमलेहका मीट नमतेके, बाबाल नयगा जोळेम आस मन्हतोग, ओसो नना बाबानगा जोळेम आस महनन इन्जि, मीक तेळियगा,✧ ओसो मीट पुनजोर मनदकिर,” इन्जि येसु ओरिन इतोग.✧

39 ओर ओन ओसो पोयतलाह ऊळिंदुर,✧ मति ओगु ओरा कयदाहि बुस्कतोग.

✧ **10:30 10:30** 17:21-23 ✧ **10:31 10:31** मत्याल 12:14; 26:4; मार्कल 14:1; लूकाल 22:2; योहन 8:59; 10:31; 11:8,53 ✧ **10:33 10:33** पिलिपितोर 2:6 ✧ **10:33 10:33** लैव्यवस्था 24:16; योहन 5:18; 19:7 ✧ **10:34 10:34** देवुळताड पाटाड 82:6 ✧ **10:35-36 10:35-36** 3:17; 11:42; 17:3,18,21-23,25 ✧ **10:35-36 10:35-36** 5:17-24 ✧ **10:38 10:38** 1 योहन 3:24 ✧ **10:38 10:38** मत्याल 11:4-5; लूकाल 7:22; योहन 5:36; 10:25; 14:10-11,20; 15:24; 17:21-23 ✧ **10:39 10:39** मत्याल 21:46; योहन 7:30,44

40 योर्दन बेरेटा अबरि मुने योहनदेवुळता पेदिरते एग मीहन्दोग, अगा येसु अतोग, अन्जि अगान मतोग.✧

41-42 अस्के ओनक्के वेल्लाय मुल वातोर, वासि इतोर, “योहन वेना लेहका बातय बामिह कीयना सीना तोहोग, निटमे! तेला मति योहन वेना लोप्पा बेव गोटिड वेहच मतोग, अव सबे करलताडे आंदुड इनजोर, वेगु देवुळ लोहतोग पिसिह केवाल राजाले मनदनोग!”✧ इन्जि, अगडोर वेल्लाटोरै येसुन नमतोर.✧

11

येसुना गोतयाल लाजरि हास्तोग

1 मरियाल इनदनदु ओसो ताना अकालि मार्ताल,✧ इव बेतनि इनदनद नाटे मंदुड;✧ अविस्कनाये तमोग लाजर पेदिरतोग दुक अर्स मतोग.

2 (येसुसामिनाड काल्किनु अतर्नेयदे ऊसता, तनाड केल्कने ओनाड काल्किन उच्चता, अद इदे मरियालि.)✧

3 “सामि, नीवा गोतयाल लाजर पकाय दुक अरतोग” इन्जि, ओनाड अकास्कु येसुहक कबुर लोहताड.

4 इद कबुर केंजिसि येसु इतोग, “इद दुकि ओना जीवा तिनदलाह वावो, मति देवुळता डीसा तोहतलाह, अहे इवटे देवुळता मगिहकु मान दोर्कना इन्जि, अद दुक पुटटा,”✧ इतोग.

5 मार्तालि, मरियालि ओसो लाजर, वेरिन येसु जीवा कीदोग.

6 तेला मति लाजरना दुकता कबुर केंजिसाय, येसु बेद नाटे मतोग, अगाने ओसो रेंड दियाड आनाह मतोग.

7 ताना पया ओगु तनाड कगयवालोरिन इतोग, “दट, माटु ओसो यहुदा पटटे दाकल,” इतोग.

8 “गुरू, अगडोर यहुदिराड पेदल्कु इसलिय नीक बंडाड उकिस हक्कलाह ऊळिंदुर,✧ ओसो निमा अगा बाराहक दायना कीय्हनिन?” इन्जि ओर येसुन इतोर.

✧ 10:40 10:40 1:28 ✧ 10:41-42 10:41-42 1:34; 5:33-35

✧ 10:41-42 10:41-42 2:23; 7:31; 8:30; 11:45; 12:11,42 ✧ 11:1

11:1 लूकाल 10:38 ✧ 11:1 11:1 मत्याल 21:17; योहन 11:18 * 11:2 11:2

12:1-11 ऊळट. ✧ 11:4 11:4 9:3; 11:40 ✧ 11:8 11:8 8:59; 10:31

9 पया (देवुळ तासतद कगो एववालेवा, ओर नाकु बातय कीया पगवोर आयनुर, इदिन वेहतलाह) येसु ओरिन इतोग, “केंजाटु, पोळदमेटाड पूरा बारा गंटाड मन्हताड. बोगाय पोळद मनेक ताकतेके, ओग कोदुर एवोग आस्तोग, बाराहक इतेके इद दुनियाता वेहचि ओनगा मन्हता.

10 मति बोगु ईकळते ताकिहतोग, ओगु कोदुर ईयनोग, बाराहक इतेके ओनगा वेहच मनो आस्ता इनजोर.”☆

11 इचोन वळ्हकिसि, येसु ओरिन इतोग, “मावा गोतयाल लाजर उंजिस मन्हतोग;☆ ओन नना तेहता दाय्हनन,” इतोग.

12 “सामि, ओन्क निद्र वातेके, (निमा अनवेकाय) ओग तनाय तेदनोग,” इन्जि ओर येसुन इतोर.

13 लाजरना हामुरताय लोप्पा येसु वळ्हकिस मतोग; मति निद्रते दोर्कनद आरमता लोप्पा ओग वळ्हकित्तोग बहे इनजोर, ओर कगयवालोर येसुन अह इतोर.

14 अदिहक येसु ओरिन पड्ने वेहतोग, “लाजर डोलतोग.

15 ओसो मीवा विस्वस बोलागा इन्जि, ओग डोलतस्के नना ओनगा इलेन आसि, इदे नाक बेसु. मति बार आयो, दट, माट ओनक्के दाकल,” इनजोर इतोग.

16 कगयवालोरगडाहि ओर्वोग तोमाल इनवाल मतोग, ओन दिदुमि (इतेके “एमोह पेकाल”) वने इंदुर. ओगु कगयवालोरिन इतोग, “दट, माट वने गूसना ऐगे दाकल, वेग हातेके, माट वने वेनाय संगे हायकल, (पिसतेके वेनाय संगे पिसकल,)” इतोग.

येसु हातोरिन तेकिह केवानन इन्हतोग

17 येसु तनाड कगयवालोर संगे बेतनि नाटे एवतस्के, लाजरिन गुमयातगा तासिसि नालुड दियाड आताड इनजोर, ओरिहक तेळियता.

18-19 इद नाग येस्सलेम सहरताहि जोक-जोक कोसमेंड जेक मताहकु, वेल्लाटोरे यहुदिर येस्सलेमताहि लाजरनाड अकास्किन अळनेके, मानेह कीयलाह वास मतोर.

20 येसु वास्तोग इन्जि मार्तालि कबुर केंजताहकु, ओनगा अन्जि कलियता, मति तनेलाळ मरियालि लोने उदिस मता.

☆ 11:10 11:9-10 9:4-5; 12:35-36; 1 योहन 1:5-7 ☆ 11:11 11:11 मत्याल 9:24; मार्कल 5:39; लूकाल 8:52; योहन 11:13

21 मार्तालि येसुन कलियतस्के, ओन इता, “सामि, निमा इगा मन्ज मतेके, नावा तमोग डोलोग आवेग.✧

22 तेला मति इंजेकाय निमा देवुळतुन बेद ताल्हककिन, अद नीक ईयगा इनजोर नाक एकाये,”✧ इन्जि इता.

23 अस्के पया येसु तान इतोग, “नीवा तमोग जीवा अरयनोग, मार्ता,” इतोग.

24 “इंगो गूरू, आक्रिते हातोर जीवा अरयना वेलाते, वेग वने जीवा अरयनोग✧ इन्जि, नाक एकाय मन्हता,” इनजोर अद इता.

25 येसु तान इतोग, “हातोरिन तेगिह केवानन, ओसो ओरिहक जीवा एवानन, ननान आंदन. बोर नाक नमिहतोर, ओरू हास मतेकाय, ओसो जीवा अरयनुर.✧

26 बोर नाक नमसोर मन्हतोर, ओरिहक अमेसाता पिसमुळ दोर्कगा,✧ ओराड जीवाड देवुळताहि बेस्केन एगोड आयनुड✧ इन्जि, इद पोल्लोतुन निमा सेतेम पोयतहनिना, मार्ता?” इन्जि तान इतोग.

27 “इंगो सामि, इद बूमते देवुळ किरिया कीस वेहतपु, तना मग वावाल मतोग,✧ ओग किस्तु इतेके निमान आंदिन✧ इनजोर, नना नमतन,” इन्जि मार्तालि इता.

28 इचोन वळ्हकिस अद पेसिस अता, अन्जि मरियान कुस्वने केयिसि, “गूरू वातोग रि, ओग नीक केयिहतोग,” इन्जि वेहता.

29 इद पोल्लो केंजताहे, मरियाल पोर्क तेदिसि दरिमरिते ओनगा अता.

30 (येसु इंका नाटे ओळियवाय मतोग, मति मार्तालि बेद जागातगा ओन कलियिसि, अदे जागाते ओग मतोग.)

31 बोर यहुदिर एलाग रेंडिन मानेह कीयलाह वासि, ओर मरियाना संगे लोप्पाडेकेन मतोर. अद चट्टने तेदिस दायनदिन ऊळिसि, अद गुमयातके अळयलाह दास्ता बहे इन्जि, ओर वने तानाय पयाह पेसतोर.

32 येसु रोमिस मतोग अद जागाते मरियाल एवतस्के, ओन ऊळिसि ओनाड काल्क अरता, अर्सि इता, “सामि, निमा इगा मन्ज मतेके, नावा तमोग हायोग आवेग.”✧

✧ 11:21 11:21 11:32,37 ✧ 11:22 11:22 9:31; 11:41 ✧ 11:24 11:24 दानियेल 12:2; मत्याल 25:46; योहन 5:28-29; बळयिर 24:15 ✧ 11:25 11:25 6:39-40,44,54; तोहचीतव पोल्लोड 1:18 ✧ 11:26 11:25-26 कुलुसितोर 3:4 ✧ 11:26 11:26 6:50; 8:51 ✧ 11:27 11:27 मत्याल 4:3; 26:63; मार्कल 1:1; 14:61; लूकाल 22:70; योहन 3:16-18; बळयिर 9:20; 13:33 ✧ 11:27 11:27 मत्याल 16:16; लूकाल 2:11 ✧ 11:32 11:32 11:21,37

33 मरियाल ओसो ताना संगे वातोर यहूदिर, सबेटोरा अळयनदिन-केयनदिन ऊळिसि, लाजरना हामुरतुहकु येसु तना जीवाते पका नारज आसि, ओना जीवा चुहेम आयो.†☆

34 पया ओग ताल्हकतोग, “ओना सेतातुन मीट बेगा तासतिर?” अस्के ओर इतोर, “वास ऊळा, गूरू.”

35 अस्के येसु अळतोग.☆

36 तेन ऊळिस, यहूदिर तमतमाय इतोर, “अलाले, वेग लाजरिन अचोन जीवा कीदोग बपोम!”

37 अगडोर उयतुर इसि इंदुर, “वेग पुटगुडिन वने तोवनाह कीतोग. इतेके लाजरिन हायना-हामुरताहि बह पिसिह कीया पगवोगा?”☆

येसु लाजरिन जीवा अर्हतह्तोग

38 पया येसु ओसो उंद मल्का लाजरना हामुरतेनाहकु, तना जीवाते पकाय नारजते मन्जि,☆ गुमयातगा एवतोग. लाजरिन पांजातगा तासिसि, अगदगा बेरा आद बंडा तिळ्हप कीसि तासिस मतोर.

39 “तिळ्हप कीतद आदतुन तेंडाटु,” इनजोर येसु अगडोरिन वेहतोग. “आयो गूरू, ओन तासिसि, नेटुहक नालुड दियाड बार आस्ताड. अदिहक ओना सेता पकाय एस्किस् मनदगा!” इनजोर हातोना अकालि मार्ताल इता.

40 अस्के येसु तान इतोग, “निमा नमतेके देवुळता डीसातुन ऊळकिन,☆ इद्रम नीक वेहन्दन बहे, केंजविन निमा?” इन्जि इतोग.

41 अदिहक पया ओर अद आदतुन तेंडटोर. अस्के येसु पोगोन ऊळसोर इतोग, “ए बाबा, निमा नावा ताल्हकनदिन केंजतिन इनजोर, नना नीक जोहर कीरहनन.

42 निमा नावाड अमेसाये केंजिहनिन इनजोर, नाक एर्काय मन्हता.☆ तेला मति निमा नाक लोहतिन इनजोर,☆ सर्ने निच मनवालोर लोकर पुनदना इन्जि नमनेनाहकु, नना इद्रम वळ्हकतन,” इतोग.

43 इद्रम वळ्हकिस येसु बेरा आल्काते आळो कीतोग, “ए लाजर, पलते पेसिस वाय!”

† 11:33 11:33 इद देयमता कबळ आंदु इनजोर येसु पुतोग, पुताहकु ओग नारज आतोग. ☆ 11:33 11:33 11:38; 12:27; 13:21 ☆ 11:35 11:35 लूकाल 19:41 ☆ 11:37 11:37 9:7; 11:21,32 ☆ 11:38 11:38 11:33 ☆ 11:40 11:40 11:4,23-26 ☆ 11:42 11:41-42 9:31; 11:22 ☆ 11:42 11:42 3:17; 10:35-36; 17:3,18,21-23,25

44 अस्के ओग पांजालोप्पा मतोगु हातोग मन्कल, पलत पेसिस वातोग. तेला मति ओनाड कयक-काल्कु हामुर-गेंदेने ऊर्सताड मताड, ओना मोकमतुन इंका सर्ने दुपटटे ऊर्हच मतोर. “वेन लेहचीम्हट, अनेग!” इनजोर, येसु ओरिन वेहतोग. अस्के ओर अहे कीतोर.

पेर्मालोर येसुन हक्कलाह कोहतहतोर

45 मरियान कलियलाह वातोर यहुदिर, येसु बह बह कीतोग, अदिन ओर कतम ऊळतोर. ऊळिसि अगडोर वेल्लाटोरे ओन नमतोर. ✧

46 मति अगडोर उय्तुर बार कीतोर, परसिरक्के अन्जि, येसु बह बह कीतोग, अदिन कतम ओर वेहतोर.

47 अदिनेनाहक पेर्मालोर ओसो परसिर वेरु, यहुदिराड सेहनालोरिन केयिसि, मीटिड उदिह कीतोर. ✧ अस्के पया इतोर, “ओग इतेके वेल्लाडे बामिह कीयनाड सीनाड तोहतहतोग. माट बह केमेन मनदनाया?

48 माट ओन अहे विळसतेके, कतमतोर ओन नमिसि ओन राजाल कीयनुर. अस्के रोम सर्करताड सीपय्कु वासि, मावा मंदिरतुनु, मावा देसेमतुनु बूळे कीयनुर” इन्जि, इद्रमताड पोल्लोड पट आसि वळ्हकतोर.

49 ओरगडाहि वगोग कयपाल इनवाल, अद वर्सा मोदुल पेर्माल मतोग, ✧ ओग पया ओरिन इतोग, “मीक बातय तेळियवालेवा वळ्हकिह्निर!

50 पूरा देसेम बूळेम आयना वाटो, वगोग मन्कल लोक्ुरेनाहक हायना, इद मीवाये पायदाता मन्हता, ✧ इचोन तेला मीक तेळियो!” इतोग.

51 इद गोटि ओग तनाय बुदते वळ्हकोग, मति अद वर्सा ओग मोदुल पेर्माल मताहकु, यहुदिरा देसेमतेनाहक येसुना हामुर आयना मन्हता इन्जि, देवुळि ओना मेटे कबुर वेहच मता. अदिहक ओग अह वळ्हकतोग.

52 सिरप अदे देसेमतेनाहक आयो मति, सबे देसेहकने मनवालोर देवुळताड मगक-मयास्किन, उंदिय कुट्टमते ओडे कीयना इन्जि, ✧ येसु हायवाल मतोग. ✧

53 अदिहक ओर अद दियाताहि येसुन हक्कलाह कोहन्दुर. ✧

✧ 11:45 11:45 2:23; 7:31; 8:30; 10:41-42; 12:11,42 ✧ 11:47 11:47 मत्याल 26:3 ✧ 11:49 11:49 मत्याल 26:3; योहन 18:13-14; बळयिर 4:6 ✧ 11:50 11:50 18:14 ✧ 11:52 11:52 10:16; 17:21-22; इपिसुसतोर 2:15-16; 1 योहन 3:1 ✧ 11:52 11:51-52 1 योहन 2:2 ✧ 11:53 11:53 मत्याल 12:14; 26:4; मार्कल 14:1; लूकाल 22:2; योहन 10:31

54 अदिनेनाहक येसु अस्केडाहि, येस्सलेमते मनवालोर यहुदि लोकरुगा, सबेटोरिहक दिसनाह वेलियोग आंदोग. मति पेळ्हकल बूम ऐटा एप्रायिम इनदनद नाटे, तनाड कगयवालोर संगे पेसिस वातोग, वातापया और अगाने मंदुर.

55 अस्के यहुदिरा आवना पंडुम एरे एक्स मता. ✧ पंडुमता मुनेन सोक आयनद रिंवजतुन माळना इनजोरे, ✧ तमतमा नाटेनाहि वेल्लाय मुलु येस्सलेमतके अतोर.

56 और अगा येसुन पर्हकसोरे, मंदिरतगा निच मन्जि, तमतमाय वळ्हकलाह आतोर, “मीट बह इहनिर रा? ओग पंडुमतगा वायनोगा, वावोगा?” इह वळ्हकिंदुर.

57 मति पेर्मालोर ओसो परूसिर ओन पोयतना इनजोर, “ओग बेगा मन्हतोग इन्जि, बोन्काय एर्का आतेके, माक कबुर ईम्हट, ऊळाट!” इनजोर वेर अगा वातोर कतमतोरिहक उकुम ईसि.

12

मरियाल येसुन मान ईस्ता

(मत्याल 26:6-13; मार्कल 14:3-9)

1 पया आवना पंडुमता आरुड दियाड मुनेने, येसु तनाड कगयवालोर संगे बेतनि नाटे वासि, अगान मतोर. लाजर पेदिरतोन ओग हामुरताहि तेकिह कीस मतोग, ओनगाने और मतोर.

2 अगा कगयवालोरनाहकु और जावा एहच मतोर, अस्के मार्ताल वांटिसीदु ✧. ओसो लाजर येसुनाये बतते उदिस मतोग.

3 अस्के मरियाल तनगा तीसामेंड लेहका मतदु अतर्नेय तचि, येसुनाड काल्कनगा वळता. (इद अतर्नेयु जटामासि इनदनद पोर्हकाताहि पंडटदु, अद वेल्ला दाराता आंदु.) वळसि, तनाड केल्कने ओनाड काल्किन उमचता, अस्के अद नेय लोनमेंड गमरेम पोस मता.

4-5 और कगयवालोरगडाहि यहुदा इस्केर्योत इनवाल मतोग (ओगे ओन कोंटेतोर कयदे पोस एवाल मतोग), ओग इतोग, “इद अतर्नेयदुन वमतके, वगोना वसामेटा पिसवग आवाल कोनि! तान वमिस, अव कोताड गरिबतोरिहक बाराहकु एविर?” इतोग.

✧ 11:55 11:55 मत्याल 26:1-2; मार्कल 14:1; लूकाल 22:1; योहन 2:13; 12:1

✧ 11:55 11:55 गिनती 9:10; 2 इतिहास 30:17; योहन 18:28; बळयिर 21:24,26

✧ 12:2 12:2 लूकाल 10:38,40

6 (ओन्क गरिब लोकुरा पर्वा मन्हता इन्जि, अह वळ्ळकतोग इनदनद इले; मति ओग कले आंदोग. ओनगा कोताना बट्वा मंदु, ☆ अद बट्वाते येसुना सेवातुहक वाटटद दान-दर्ममतुन ओग कलिदोग, अदिहक इह वळ्ळकतोग.)

7 पया येसु इतोग, “मनि यहुदा, निमा तान वळ्ळकमा. नावा हायनद कगो एवता इन्जि, नावा सेतातुन अतर्नेय ओकतपे, अद अह कीता.

8 केंजाट, गरिब लोकुर अमेसा मियगा मन्हतोर, ☆ (ओरिहकुकु बेस्के तेला मीट दर्मम ईया पगयकिर). मति नना अमेसा मियगा मनोन आयकन,” इन्जि इतोग.

9 येसु अगा मन्हतोग इन्जि, वेल्लाटोर यहुदि लोकुरिहक एका आता, एका आताहकुकु ओर अगा वातोर. सिरप येसु अगा मन्हतोग इन्जि वावोर, मति हामुरताहि जीवा अरतोग लाजरिन वने, ओर ऊळलाह वातोर.

10-11 मति पेर्मालोरे पट आसि, लाजरिन वने हळ्कलाह ऊळिंदुर. बाराहक इतेके येसुना लोप्पा ओनाय साक्सितेनाहक, वेल्लाटोर यहुदिर ओरिन विळिससि येसुन नमिंदुर. ☆

येस्सलेमते येसु डीसाते ओळियिह्तोग

(मत्याल 21:4-9; मार्कल 11:7-10; लूकाल 19:35-38)

12-13 इमा दिया पया येस्सलेम सहरते पंडुमतुहकुकु वाता मुलु, येसु येस्सलेमते वास्तोग इनजोर केंजाताहकुकु, गजर मराताड कोमाड पोसि, ओन्क कदर ईयलाह सहरताह पलत पेसतोर.* अह कीस केयसोर इतोर,
“जोहर†!

देवुळबाबाना अदिकर पोस वावाल, इस्रयेलतोग राजाहकुकु जोहर आयि!” ☆

14 येसुहकुकु उंद गाळ्द दोर्कतस्के, ओग ताना पोगोन उदतोग, उदिसि सहरतके वायलाह आतोग.

15 इद्रमि साख्रमते मुने रासिस मतद पोल्लो इंजेके करल आता, अद इह मन्हता:
“ए येस्सलेमता लोकुरिर, मीट रेयमाटु!

ऊळाट, मीवा राजाल गाळ्द पियोता पोगोन उदिसि गूनमते वास्तोग.” ☆

☆ 12:6 12:6 13:29 ☆ 12:8 12:8 व्यवस्थाविवरण 15:11 ☆ 12:10-11

12:10-11 7:31; 11:42 * 12:12-13 12:12-13 अद कालमते लळयते गेल्लिस वातोग राजाहकुकु कदर ईयलाह, लोकुर गजर मराताड कोमाड पोसि, ओन जोहर कीदुर, इस्रयेलतोरगा इद्रमता रिबज मता. † 12:12-13 12:12-13 जोहर मोदुल कागिदते “ओसन्ना”; इदु इब्रि बासाते गिदते जोहर कीयनद पोल्लो आंदु. ☆ 12:12-13 12:12-13 देवुळताड पाटाड 118:26 ☆ 12:15 12:15 जकर्याह 9:9

16 इव गोटिङ येसुनाङ कगयवालोरिहक अद तूकने तेळियोड आसि. मति इव गोटिङ येसुना लोप्पा साङ्गमते मुने रासतव मताङ, ओसो अहे लोकर ओन कीतोर, ओग पया डीसाते जीवा अरतस्के, ✧ कगयवालोरिहक तेना सीता वाता.

17 येसु लाजरिन गुमयाताहि केयिसि जीवा अर्हतहपा बोर लोकर ऊळतोर, ओरु अह आतदिना लोप्पा साक्सि ईदुर.

18 येसु इद सीना तोहतोग इन्जि, तेना साक्सि केंजताहकु, लोकर ओन कलियलाह वातोर.

19 अदिनेनाहक परसिर तमतमाय इतोर, “ऊळाटु, मावा ताको रो, माट आरेम आतल गोतो. कतमतोर ओनाय पयाह दायलाह आतोर!” इतोर.

येसु तना हायना-हामुरतुन वेहतहतोग

20 पंडुमते मोळकलाह वातोर लोकरगडाह उयतुर युनानि जाततोर वने मतोर.

21 ओरु गालिल पटटा बेत्सेदा नाटेनोग पिलिप, वेनगा वासि इतोर, “दादा, येसुन माट कलियलाह वातोम,” इतोर.

22 इद पोल्लो पिलिप वासि, पन्नुना तमोग आंद्रेयान वेहतोग. पया ईरुव कलियसि वासि, येसुन वेहतोर.

23 अस्के येसु तनाङ कगयवालोरिन इतोग, “इंजेके मान्वना नडुम पुटटोना डीसा तोहतनद कगो एवता. ✧

24 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, (नावा जीवा) गोहकना विजालेहकाडा. विजा नेदगा अरयहता, मिंजिहता, अस्के अद मोन्हटिसि वेल्ला पंटा ईस्ता. ✧ मति विजा नेदगा अरवेके, अद वगये मन्हता, पंटा वावो.

25 अद्रमलेहकाने बोर इद दुनियाते तमा जीवातुन पिसिह कीयलाह ऊळिहतोर, ओर अमेसाता जीवातुन पोहतहतोर. मति बोर बारा इद दुनियाते तमा जीवातुन पर्वा केवोर, ओरा जीवा अमेसातुहक पिसगा. ✧

26 बोर नावा सेवा कीयलाह ऊळिहतोर, ओर नावाङ कगयिर. बेगा नना मनदकन, अगा नावा सेवा केवालोर वने मनदनुर. ✧ बोर नावा सेवा कीयनुर, ओरिन नावा बाबाल कदर ईयनोग. ✧

✧ 12:16 12:16 7:39; 12:23 ✧ 12:23 12:23 मत्याल 26:45; मार्कल 14:41; योहन 13:1; 17:1 ✧ 12:24 12:24 1 कुरिततोर 15:36 ✧ 12:25 12:25 मत्याल 10:39; 16:25; मार्कल 8:35; लूकाल 9:24; 14:26; 17:33 ✧ 12:26 12:26 14:3; 17:24; 2 कुरिततोर 5:8; पिलिपितोर 1:23; 1 तिसलुनितोर 4:17 ✧ 12:26 12:26 1 शम्पल 2:30; देवुळताङ पाटाङ 91:15; लूकाल 12:37

27 इंजेके नावा जीवा चुहेम आयो. ✨ नना बाताल इनदकन? 'नावा तिपल आयनद कगो वामाकि, तेनगडाह नाक पिसिह कीम, बाबा,' इद्रम इनदकना? आयो, इद्रम इनोन, मति इद कगोतेनाहके, नना इद बूमतगा वातन.

28 बाबा, नीवा डीसातुन निमा तोहा!" इन्जि येसु इतोग. अह इतस्के, पोगोटा बूमताहि आल्का केंज वाता, "नना नावा डीसातुन तोहतन, ओसोवने तोहतकन."

29 आल्कातुन केंजिसि, अगा निच मतोर लोकर उय्तर इतोर, "बूम गुळ्जता, रा!" उय्तर बारा इतोर, "आयो, देवतुले ओना संगे वळ्ळकता."

30 अस्के येसु ओरिन इतोग, "इद आल्का नयेनाहक आयो, मति मियेनाहक आता.

31 दुनियातुन नेयम कीयनद वेला इदे मन्हता. इदे वेला दुनियातुन राजेम कीयनदु (दियहकना मुक्याल) ✨ ओरम आयगा. ✨

32 नाक नेदाहि गुटातगा पोगोन तेहतस्के, ✨ नना नयके सबेटोरिन ओडे कीकन," इन्जि येसु इतोग.

33 तना बेद हामुरते हायना मतोग, अदिन वेहतलाह ओग अह वळ्ळकतोग. ✨

34 अदिहक पया लोकर ओन ताल्हकतोर, "देवुळ लोहवाल पिसिह केवाल अमेसा मनदनोग, इद्रम इनजोर अडोना साम्रमताह माट केंजतोम. ✨ इतेके निमा माक माने-मन्कना नडुम पुटटोनु, गुटातगा पोगोन तेहतना इन्जि, बह इहनिन? वेग 'माने-मन्कना नडुम पुटटोग' बेद्रमतोग आंदोग?" इन्जि इतोर.

35 अस्के येसु ओरिन इतोग, "ओसो गय्के नावा वेहच मियगा मनदगा. ईकळ आयनामुनेने, वेहच मनेकेने वेहचते ताकाटु. ✨ बाराहक इतेके बोग ईकळते ताकिह्तोग, ओग बेगा दास्तोग, अद ओन्क तेळियो. ✨

36 मीट नावा वेहचते ताकवालोरिन आयना इन्जि, मियगा नावा वेहच मनेकेने, अद वेहचतुन नमतपु, (नावाड पोल्लोड केंजिसि, अहलेहका ताकाटु.)" ✨ येसु इचोक गोटिड वळ्ळकिसि, ओरगडाह पेसिस अतोग, अन्जि ओरिहक पता अरवाहि कुस्क्ने मकिस मतोग.

✨ 12:27 12:27 मत्याल 26:38; मार्कल 14:34; लूकाल 22:44; योहन 11:33

✨ 12:31 12:31 2 कुरिततोर 4:4; इपिसुसतोर 2:2; 1 योहन 3:8; 4:4; तोहचीतव पोल्लोड 12:9 ✨ 12:31 12:31

14:30; 16:11; इब्रितोर 2:14-15; 1 योहन 3:8; 4:4; तोहचीतव पोल्लोड 12:9 ✨ 12:32

12:32 3:14; 8:28 ✨ 12:33 12:33 18:32 ✨ 12:34 12:34 देवुळताड पाटाड

110:4; यशायाह 9:7; यहेजकेल 37:25; दानिय्येल 7:14; इब्रितोर 7:24 ✨ 12:35 12:35

7:33; 13:33; 14:19; 16:16,22 ✨ 12:35 12:35 1 योहन 2:11 ✨ 12:36

12:35-36 योहन 8:12; 9:4-5; 11:9-10; 12:46; इपिसुसतोर 5:8; 1 योहन 1:5-7

लोकुर येसुन नमोर आस्तोर

37 ओरा मुनेह इचोटाड बाभिह कीयनाड सीनाड येसु तोहतोग; तेला मति ओग देवुळ लोहतोग पिसिह केवाल आंदोग इन्जि ओर नमोर.

38 ओर नमवाहकु, यसयाल इनवाल मुने रासतदु देवुळता कबुर करल आता. अद रासतद कबुर इह मन्हता:

ए सामि, माट वेहतद कबुरतुन बोगाय विस्वस कीतोगा?

ओसो बोगाय देवुळबाबाना लावतुन ऊळतोगा?*

39 ओर बाराहकु नम पगवोर, अदिन वने यसयाल रासिस तासतोग, अद इह मन्हता:

40 ओर तमाड कोंडाने ऊळनायो,

ओरिहक तमा बुदते नावा पोल्लो तेळियनायो

ओर नयके सत्रेम आयलाह मल्स वायनायो इन्जि,

नना ओराड कोंडान तोववाह कीतन, ओरा बुदतुन गळस कीतन.* इन्जि देवुळ इन्हता.*

41 (देवुळता दळिम ओना पोगोन अरताहकु,) यसयाहकु येसुना डीसा दिसता, अदिहक ओगु येसुना लोप्पा इद्रम आयना मन्हता इन्जि, मुने वळ्हकिस मतोग.*

42 इद्रम मन्ज तेला, पेदा मन्कलोर वने वेल्लाटोरे, येसुन (तमा जीवाते) नमतोर.* मति माकु मोळकनगा कलियलाह एवोर आयनुर इन्जि, परसिरिन रेयिसि, देवुळ लोहतोग पिसिह केवाल येसुये आंदोग इनजोर, कबुल केवोर.*

43 बाराहक इतेके, देवुळतेनाह दोर्कनद कदरतुहकाय एक्वा, ओरिहकु मन्कलोरेनाह दोर्कनद कदर बेस आता.*

44 अस्के येसु बेरा आल्काते केयिस इतोग, “बोर नाक नमिहतोर, ओर नाक वगोने नमोर मति, करलते नाक लोहतोग बाबान वने नमतप आस्तोर.*

45 अहे बोर नाक ऊळिहतोर, ओरु नाक लोहतोग बाबान ऊळतप मन्हतोर.*

46 नाक नमसोर मनवाल बोगे आयि, ईकळते मनदनदायो इन्जि, नना वेहचता लेहका दुनियाते वातन.*

* 12:38 12:38 यशायाह 53:1; रोम सहरतोर 10:16 * 12:40 12:40 मार्कल 6:52; रोम सहरतोर 9:18 * 12:40 12:40 यशायाह 6:10; मत्याल 13:14-15; बळयिर 28:26-27 * 12:41 12:41 यशायाह 6:1-5; लूकाल 24:27; योहन 5:39; बळयिर 13:27 * 12:42 12:42 7:48 * 12:42 12:42 7:13; 9:22; 16:2; 19:38 * 12:43 12:43 5:44; रोम सहरतोर 2:29 * 12:44 12:44 मत्याल 10:40; योहन 5:24 * 12:45 12:45 14:9; कुलुसितोर 1:15; इब्रितोर 1:3 * 12:46 12:46 3:19; 8:12; 9:5; 12:35

47 “बोर नावाड गोटीड केंजिस अहलेहका तिरियोर, ओरा नेयम नना केवोन. नना इतेके दुनियातोरानेयम कीयलाह वावोन, मति दुनियातोरिन पिसिह कीयलाह इद बूमते वातन.✧

48 बोर नाक कोटे कीसि, नावाड पोल्लोड केंजोर, ओरा नेयम कीयनद उंद मन्हता: बेद पोल्लो नना वेहतन, अद पोल्लोते ओर तिरियतोर, तिरियोर, अद इसबते ओरा नेयम आयगा.✧

49 नना इद्रम बाराहक वेहतहनन इतेके, नना नावाय विचरताड पोल्लोड वळहकोन; मति नना बाताल इनदना मन्हता, ओसो बाताल वळहकना मन्हता, अदिन नाक लोहतोग बाबाल, ओगे नाक उकुम ईस वेहतोग.✧

50 ओना उकुम अमेसाता पिसमुळतके ओसीस्ता, इद नाक एकाय मन्हता. अदिनेनाहक बाबाल नाक बह वळहकलाह वेहतोग, अद्रमे नना वळहकिहनन,” इनजोर येसु इतोग.

13

येसु कगयवालोरुड काल्किन नोगयहतोग

1 आवना पंडुम इंजेके एरे एक्स मता. मुल्पेडा जावा उनडलाह, येसुनाड कगयवालोर ओना संगे ऐगे उदिस मतोर. नना इद दुनियातुन विळिसिसि, पोगोटोग बाबानेके दायनद कगो एवता इनजोर, येसु पुतोग.✧ इद दुनियाते मतोर तना लोकुरिन ओग जीवा कीदोग, अहे हानाहजोम ओग ओरिन जीवा कीसोर मतोग.

2 अस्के सिमोन इस्केर्योतना मगि यहुदाल, वेना जीवातगा देयहकना मुक्याल येसुन कोटेतोरिहक पोस ईयना, इद्रमता आयडा पुटिह कीस मता.✧

3 येसु इतेके, नावा बाबाल नाकु पूरा अदिकर ईतोग;✧ नना देवुळतगडाहि वातन, ओसो अगाने मल्स दायहनन इनजोर पुतोग.✧

4 इदिन पुन्जि, ओगु तिनदहपा तेदतोग, अह कीसि पोगोटा जगातुन तेंडिसि, साकुर केवाना लेहका उंद दुपटटुन नंडटगा दोहतोग.

✧ 12:47 12:47 3:17; 8:15 ✧ 12:48 12:48 5:45-47; इब्रितोर 4:12

✧ 12:49 12:49 7:16; 8:26,28; 14:10,24; 17:8; इब्रितोर 1:2 ✧ 13:1 13:1 मत्याल 26:45; मार्कल 14:41; योहन 12:23; 17:1 ✧ 13:2 13:2 लूकाल 22:3; योहन 6:70; 13:27 ✧ 13:3 13:3 मत्याल 11:27; 28:18; लूकाल 10:22; योहन 3:35; 17:1-2; इपिसुसतोर 1:20-23 ✧ 13:3 13:3 8:42; 13:1,3; 16:5,10,17,28,30; 17:8; 20:17

5 तेदिसि ओगु गमेलातगा एग पोसि, कगयवालोरौडः काल्क नोगया बोटटोग, नोग्गि नंडटुहक दोहतदु दुपटटे काल्किन उम्चिंदोग.

6 अह कीसोर येसु सिमोन पत्रुनगा एवतोग. अस्के पत्रु येसुन इतोग, “अलो सामि, निमा नावाडः काल्किन बाराहकु नोगयहनिन?” इतोग.

7 “नना बाताल कीयहनन, अदिन निमा इंजेक पुनविन सिमोन, मति पया पुनदकिन,” इन्जि येसु ओन इतोग.

8 “आयो, आयो, निमा नावाडः काल्किन मुर्तिये बेस्केन नोगमा!” इन्जि पत्रु इतोग. अस्के येसु इतोग, “नना नीवाडः काल्किन नोगवेके, नीक नयगा जागा दोर्को आयग, रा!” इतोग.

9 “अह इतेके नावाडः वेट काल्किन नोगमा, मति नावाडः कय्किनु, तलातुनु वने नोग्गु,” इनजोर पत्रु ओन इतोग.

10 “आयो, बोग एग मीस पूरा एडटोग, ओन्क काल्किन विळिसस, दुस्सा बेदिन नोगयलाह गर्ज इले. अद्रमे मीट जीवाते एडटिर, ✧ तेला मति कतमतोरिर एडविर,” इन्जि येसु इतोग.

11 (तन्क पोस एवान मन्कन येसु पुन्जिये मतोग. अदिनेनाहक कोनि कतमतोरिर एडविर इनजोर इतोग.)

12 पया येसु ओर कतमतोरौडः काल्क नोगयनद मारतस्के, जगा केगिसे, ओसो तिनदलाह उदतस्के, ओरिन इतोग, “नना मीक बाताल कीतन, इद मीक तेळियिहताया?

13-16 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, ओर्युल मन्कल तना माल्काहक बेरोग आयोग. ✧ अद्रमे बळयि वने, तन्क लोहवाहक वीळिस बेरोग आयोग. मीट नाकु ‘गू, सामि’ इनजोर केयिहनिर, इतेक मीट बराबर इहनिर, बह इतेके नना अद्रमतोने. ✧ अदिनेनाहकु नना गून्नन ओसो सामिनन आस तेला, मीवाडः काल्किन नोगतन इतेके, मीट वने इद्रमे काल्किन नोगतपु, (ओर्वोर्ग-ओर्विना सेवा कीसोर मन्हुट). बहलेहका नना कीतन, अहलेहका मीट वने ओर्वोर्ग-ओर्विना सेवा कीयना इनजोर, मीक उंद अग कीस तोहतन. ✧

17 इव गोटीडः मीक तेळियिहताडः निटमे, इविन सीता कीसि ताकतेके, मीट

✧ 13:10 13:10 15:3; इपिसुसतोर 5:26 ✧ 13:13-16 13:13-16 मत्याल 10:24; लूकाल 6:40; योहन 15:20 ✧ 13:13-16 13:13-16 1 कुरिततोर 8:6; इपिसुसतोर 6:9; मिलिपितोर 2:11 ✧ 13:13-16 13:13-16 1 पत्रु 5:3; 1 योहन 2:6

देव्यातोरिर. ☆

येसुन कोंटेतोरा कयदे पोस एवाल बोगु?

18 “नना मीट कतमतोरा लोप्पा वळ्हकोन. मति नना बोरिन आचतन, ओर बेद्रमतोर इन्जि नना पुतन. तेला मति नावा ऐंगे तिनवाल, नाके लाता वाटटोग☆ इद्रम सास्त्रमते रासतद मन्हता, अद करल आयनाय गावले.☆

19 इव गोटिड बेस्के आयनुड अस्के, नना बोनन आंदन इनजोर नना वेहतनद पोल्लोतुन, * मीट नमना इन्जि, ☆ इव आयनामुनेने मीक नेंड नना वेहतहनन.☆

20 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, बोर मीक एरे कीस्तोर, ओर नाक वने एरे कीतप मन्हतोर; ओसो बोर नाक एरे कीस्तोर, ओरु नाक लोहतोग बाबान वने, एरे कीतप मन्हतोर,” इनजोर येसु इतोग.☆

21 इचोन वळ्हकतस्के, येसुना जीवा चुहेम आयो आंदु.☆ अदिहक ओग इतोग, “इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, मियगडोग वगोग कोंटेतोरा कयदे नाक पोसीयनोग,” इन्जि इतोग.☆

22 ओग बोना लोप्पा वळ्हकिहतोग इनजोर, ओर कगयवालोर एक्बेक आसि, ओर्विन-ओर्वोग ऊळिंदुर.

23 तिननेके ओर्वोग कगयवाल येसुनगा रोयिसि उदिस मतोग (ओगे येसु पका जीवा कीतोग कगयवाल† इनवाल आंदोग☆).

24 येसुन पोस एवाल बोग आंदोग इनजोर पुनदलाह, ओन सिमोन पत्रु कोंडा चिम्चिह कीसि, “सामिन ताल्हका, रा!” इनजोर वेहतोग.

☆ **13:17 13:17** मत्याल 7:24; लुकाल 11:28; रोम सहरतोर 2:12-13; याकुब 1:25

☆ **13:18 13:18** देवुळताड पाटाड 41:9; मत्याल 26:23; मार्कल 14:18; लुकाल 22:21;

योहन 13:21,26 ☆ **13:18 13:18** 17:12 * **13:19 13:19** नना बोनन आंदन

इनजोर नना वेहतनद पोल्लोतुन मोदुल कागिदते “नना महनन इनजोर” अचोने. इद पोल्लो पेसमुळि 3:14

अगडाहि वास्ता. अद वचनते देवुळि नना बोनन इनजोर मोसा मुप्योन वेहतहता. इद्रम वळ्हकिसि, नना

देवुळता बराबरतोनन इन्जि, येसु कबुल आस्तोग. वचन 28ते अहे. ☆ **13:19 13:19** 8:24,28

☆ **13:19 13:19** 14:29; 16:4 ☆ **13:20 13:20** मत्याल 10:40; मार्कल 9:37;

लुकाल 9:48; 10:16 ☆ **13:21 13:21** 11:33,38; 12:27 ☆ **13:21 13:21**

मत्याल 26:21; मार्कल 14:18; लुकाल 22:21; योहन 13:18 † **13:23 13:23** येसु पका

जीवा कीतोग कगयवाल वेल्लाटोर सास्त्रमगूसा विचरते ओग कगयवाल, इद पुस्तकतुन रासवाल योहनिये

आंदोग. ☆ **13:23 13:23** 19:26; 20:2; 21:7,20

25 अस्के येसुनगा रोयिसि उदतोग कगायवाल, “ए सामि, ओग बोग आंदोग?” इन्जि ओन ताल्हकतोग.✧

26 “बोन्क नना आरतुन किळ्हचि पुलातगा अहचिस तीहतकन, ओगे ओग आंदोग,” इन्जि येसु इतोग. अह इन्जि ओग आरतुन पोस, पुलातगा अहचतोग, अह कीसि सिमोन इनवाना मगि यहुदा अस्केर्योतिहकु तीहतोग.✧

27 यहुदाल आरतुन तितस्के, देयहकना मुक्याल ओन आव्रे कीता.✧ अस्के येसु ओन इतोग, “नीवा बाताल कीयना विचर मन्हता, अद चट्पिट मारि,” इतोग.

28 ओन अद्रम कीम इनजोर येसु बाराहक वेहतोग, अद पोल्लो कगायवालोरगडाहि बोन्के तेळियो.

29 यहुदानगा कोताना बट्वा मंदु,✧ अदिहक पंडुमतेनाहकु गावल आयनद सामन असलाहि, लोहचोर मनदनोग बहे, आयवेके गरिब लोकुरिहक दर्मम इयलाह लोहचोर मनदनोग इन्जि, उय्तुर विचर कीदुर.

30 आर तितस्के, यहुदाल चट्ने पलत पेसतोग. अस्के मुर्गंगा ईकळ आस मता.

येसु पूना उकुम ईस्तोग

31 यहुदाल पलत पेसतस्के, येसु इतोग, “इंजेके माने-मन्कना नडुम पुटोटोना डीसा दिसनद कगो एवता, ओसो नाक बेव-बेव आयनुड, अवटे देवुळता डीसा दिसगा.✧

32 अवटे देवुळता डीसा दिसगा इतेके, नावा बेचोटा डीसा मन्हता इन्जि, देवुळ वने कुदि तोहतगा, अद इंजेकेने तोहतगा.

33 “ए पेकोरिर, नना ओसो गेळ्के मीवा ऐगे महनन. पया मीट नाक पर्हककिर, मति बहलेहका नना यहुदिराड पेदल्किहक वेहतन, अहलेहका नना मीक वने इंजेके वेहतहनन: नना बेगा दायहनन, अगा मीट वाया पगविर आयकिर.✧

34 “अदिहक नना मीक उंदि पूना उकुम ईयहनन: मीट ओर्विहक-ओर्वोग जीवा कीम्हट.✧ बेद्रम नना मीक जीवा कीतन, अहे मीट वने ओर्विहक-ओर्वोग जीवा

✧ 13:25 13:24-25 21:20 ✧ 13:26 13:26 मत्याल 26:23; मार्कल 14:18; लूकाल 22:21; योहन 13:21 ✧ 13:27 13:27 लूकाल 22:3; योहन 13:2 ✧ 13:29 13:29 12:6 ✧ 13:31 13:31 7:39; 14:13; 17:1-2,4-5; 1 पत्र 4:11 ✧ 13:33 13:33 7:33-34; 8:21; 12:35; 14:19; 16:16-19 ✧ 13:34 13:34 15:12,17; रोम सहरतोर 12:10; 1 तिसलुनितोर 4:9; इब्रितोर 13:1; 1 पत्र 1:22; 1 योहन 2:7-8; 3:11,23; 4:7; 2 योहन 5

कीम्हटु. ☆

35 मीट ओर्विहक-ओर्वीग जीवा कीतिर इतेके, मीट नावाडे कगयवालो रिर इनजोरे सबेटोर पुनदनुर, "☆ इन्जि येसु इतोग.

36 सिमोन पत्रु पया येसुन इतोग, "सामि, निमा बेके पेसिस दाय्हनिन?" इन्जि ताल्हकतोग. "नना बेगा दाय्हनन, अगा निमा इंजेके वाया पगविन. मति पया पेगके वायकिन," इनजोर येसु ओन इतोग. ☆

37 "सामि, इंजेकेने नना नीवा पयाह बाराहक वाया पगवोन? नना डोलतेक तेला नीक विळसोन!" इनजोर पत्रु इतोग. ☆

38 अस्के येसु ओन इतोग, "बातालि, निमा डोलतेक तेला नाक विळसविना? नीक सेतेम वेहतहनन सिमोन, बेस केजा, तलाकोग कूसनामुने, निमा येसुन पुनोन इनजोर, मूंड मल्काड इनदकिन, इद निटमे!" इतोग.

14

बाबानेके दायनद अगि येसुये

1 येसु पया ओर सबेटोरिन इतोग, "मीवाड जीवाड कंद्रेम आयमाकिड. ☆ मति देवुळतुन नमिस मन्हटु, ओसो नाक वने नमिस मन्हटु.

2 नावा बाबाना लोतगा मनदलाह, वेल्लाडे अराड मन्हताड. अद्रम इलवेके, नना मियेनाहकु मनदलाहि जागा तयर कीयलाह दाय्हनन इनजोर वेहेनना? ☆

3 नना अन्जि मियेनाहक जागा तयर कीतन इतेके, मल्स वासि मीक नयगा ओयकन. ☆ बाराहक इतेके बेगा नना महनन, अगा मीट वने मनदना इन्जि. ☆

4 नावा दायनद अगि मीक इतेक एकाय मन्हता," इनजोर इतोग.

5 अस्के तोमाल इनवाल कगयवाल ओर्वीग येसुन इतोग, "सामि, निमा बेगा दाय्हनिन, अदिन वने माट पुनोम. इतेके पया, नीवा दायनद अगि माक बह एका आयगा?"

☆ 13:34 13:34 इपिससतेर 5:2; 1 योहन 4:10-11,21 ☆ 13:35 13:35 1 योहन 3:14; 4:20; 2 योहन 5 ☆ 13:36 13:36 2 पत्रु 1:14 ☆ 13:37 13:37 मत्याल 26:33; मार्कल 14:29; योहन 21:15 ☆ 14:1 14:1 14:27; 16:6,22 ☆ 14:2 14:2 इब्रितोर 6:20; 1 पत्रु 1:4-5 ☆ 14:3 14:3 14:18,28 ☆ 14:3 14:3 12:26; 17:24; 2 कुरिततेर 5:8; 1 तिसलुनितोर 4:17

6 अस्के येसु ओन इतोग, “अगदन ननाने, ✧ सेतेमतन ननाने, ✧ जीवातन वने ननाने आंदन, ✧ तोमा. नावा संगे वावालेवा, बाबानेके बोगे एवया पगवोग.

7 नना बोनन आंदन इन्जि, मीट इंजेके पुतिर इतेके, बाबान वने मीट पुनदकिर. ✧ ✧ इंजेटाहि मीट ओन पुहनिर, ओसो ऊळतिर वने.” ✧

8 अस्के पिलिप इनवाल ओन इतोग, “सामि, बाबान माक तोहा, तोहतेके अदे माक बेचोनो आयगा,” इतोग.

9 अस्के येसु ओन इतोग, “पिलिप, नना इचोक दियाड मीवा ऐगे मन्ज तेला, निमा नाक पुनविना? बोग नाक ऊळतोग, ओग बाबान ऊळतपे मन्हतोग. ✧ इतेके निमा बाबान माक तोहा इनजोर, बेद्रम इहनिन?

10 बाबाल, नना, माट इर्वीम जोळेम आस महनोम इनजोर, निमा विस्वस केविना? ✧ मीक वेहतनाड गोटीड, नना नावा विचरते वेहोन मति, नयगा मनवाल बाबाल, ओगे नावा मेटे तनाड कबस्क कीस्तोग. ✧

11 बाबाल, नना, माट इर्वीम जोळेम आस महनोम, इद नावा गोटेदुन सेतेम पोय्महटु. अह आयवेके, नावाड कबस्किन तेला ऊळिसि सेतेम पोय्महटु. ✧

12 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, नना कीयनव बेरा डीसाताड कबस्किन, नाक नमवालोर वने कीयनुर, ओसो अविस्किहकाय वीळिस बेहराड कबस्क कीयनुर. ✧ बाराहक इतेके नना बाबानेके दायहनन इनजोर. ✧

13 ओसो मगना लोप्पा बाबाना डीसा दिसना इन्जि, मीट बेव गोटिनु, माट नीवाडे लोकुरोम इन्जि ताल्हककिर, अविन नना कीकन.

14 माट नीवाडे लोकुरोम इन्जि, मीटु बातालाय ताल्हकतिर इतेके, अदिन नना कीकन. ✧

पवित्र जीवा लोहतना लोप्पाडा पोल्लो

✧ 14:6 14:6 10:9; इब्रितोर 9:8-10; 10:19-20 ✧ 14:6 14:6 1:14 ✧ 14:6

14:6 1:4; 5:26; 11:5; 1 योहन 5:20 * 14:7 14:7 नना बोनन आंदन इन्जि, मीट इंजेके

पुतिर इतेके, बाबान वने मीट पुनदकिर मोदुल पोल्लोताड उचुक काग्देहकने “नना बोनन आंदन, अदिन मीट पुन्ज मतेके, नावा बाबान वने पुनेरिर.” ✧ 14:7 14:7 8:19; 14:9; 15:21; 16:3

✧ 14:7 14:7 1 योहन 2:14 ✧ 14:9 14:9 1:14; 12:45; कुलुसितोर 1:15; इब्रितोर 1:3 ✧ 14:10 14:10 10:38; 14:11,20; 17:21-23 ✧ 14:10 14:10 7:16;

14:24 ✧ 14:11 14:11 मत्याल 11:4-5; लूकाल 7:22; योहन 5:36; 10:25,38; 14:20; 15:24; 17:11,21,23 ✧ 14:12 14:12 इब्रितोर 2:3-4 ✧ 14:12

14:12 7:33; 14:28; 16:5,10,17,28; 17:11,13; 20:17 ✧ 14:14 14:13-14 15:7,16; 16:23-24; 1 योहन 5:14

15 “मीट नाक जीवा कीतेके, नावा पोल्लोतुन माळकिर.✧

16 अस्के नना बाबान ताल्हककन, पया ओगा मीकु दुस्रा तोळ आयनद ईयनोग,
अद अमेसा मीवा संगे मनदगा.✧

17 अद देवुळता सेतेम तोहतनद जीवा आंदु.✧ दुनियातोर तान पोयोर आयनुर,
बाराहक इतेके ओर तान ऊळोर, तान पुनोर वने.✧ मति मीट इतेक तान पुह्निर, बह
इतेके अद मीवा तोळ मन्हता इनजोरे. ओसो मीवा लोप्पा पया जागा आयगा.✧

18 दायनस्के, नना मीक पोरावेकोरा लेहका विळसोन आयकन, मति (देवुळता
पवित्र जीवातामेटे), मियके मल्स वायकन.✧

19 उचुके दियाड पिसताड, दुनियातोर पया नाक ऊळोर आयनुर, मति मीट
नाक ओसो ऊळकिर.✧ नना अमेसा जीवात मनदकन, अहे नावा लेहका मीट वने
अमेसा जीवात मनदकिर.✧

20 अह आतस्के बाबाल, नना, माट इर्वोम जोळेम आस महनोम, ओसो मीट
नयगा जोळेम आस मह्निर, ओसो नना मियगा जोळेम आस महनन इनजोरे, मीट
पुनदकिर.✧

21 बोर नावा पोल्लोतुन माळिहतोर, ओरे नाक जीवा केवालोर आंदुर. ओसो
बोर नाक जीवा कीस्तोर, ओरिन नावा बाबाल जीवा कीस्तोग.✧ नना वने ओरिन
जीवा कीकन,✧ अस्के नाक ननाने ओरिहक पुनाह कीकन,” इन्जि येसु वेहतोग.

22 पया दुस्रोग यहुदाल (इस्केर्योत आयोग) इतोग, “सामि, माक बार निमा
दिसकिन, दुनियातोरिहक बार निमा दिसविन आयकिन, इतेके इद बहु?” इन्जि
ताल्हकतोग.✧

23 येसु ओन इतोग, “बोर नाक जीवा कीयनुर, ओर नावा पोल्लोतुन माळनुर.✧

✧ 14:15 14:15 14:21,23; 15:9-10; 1 योहन 2:3; 5:3; 2 योहन 6 ✧ 14:16
14:16 14:26; 15:26; 16:7; रोम सहरतोर 8:26 ✧ 14:17 14:17 15:26; 16:13;
1 योहन 4:6; 5:7 ✧ 14:17 14:17 रोम सहरतोर 8:9; 1 कुरिततोर 2:14 ✧ 14:17
14:17 पिलिपितोर 2:1-2; 1 योहन 3:24 ✧ 14:18 14:18 14:3,28 ✧ 14:19
14:19 7:33; 12:35; 13:33; 16:16,22 ✧ 14:19 14:19 6:57; तोहचीतव पोल्लोड
20:4 ✧ 14:20 14:20 10:38; 14:11; 15:24; 17:11,21-23 ✧ 14:21
14:21 14:23; 16:27; 17:21-23 ✧ 14:21 14:21 14:15,23; 15:9-10; 1
योहन 5:3; 2 योहन 6 ✧ 14:22 14:22 बळयिर 10:40-41 ✧ 14:23 14:23 1
योहन 2:5

बाबाल ओरिन जीवा कीयनोग, पया माट इर्वोम ओरगा वासि, जागा पोयतकोम.✧

24 बोर नाक जीवा केबोर, ओर नावा पोल्लोतुन माळोर. बेव पोल्लोड मीट केंजिह्निर, अव नावाड आयोड, मति नाक लोहतोग बाबानाड आंदुड.✧

25 “नना मियगा मनेके, इव गोटिड मीक वेहतन.

26 तेला मति बाबाल तना पवित्र जीवातुन मीक तोळ मनदलाह लोहतनोग,✧ अद जीवा नावा अदिकर पोसि मीक कतम काऱहतगा. ओसो बेव गोटिड नना मीक वेहतन, अविस्किन कतमे अदु सीता कीसि वेहतगा.✧

27 नना मीवा जीवातुहक सुकम ईसि तासिह्नन. बेद्रम इद दुनिया सुकम ईस्ता, अद्रम नना एवोन. मति बेद्रम नावा जीवाते सुकम आस्ता, अद्रमे मीवा वने जीवाते सुकम आयगा.✧ अदिहकु मीवा जीवा आल्सुळते मनमाकि, मति मीटु दीरा पोस मन्हुटु.✧

28 ‘नना पेसिस दाय्हनन, पया पेगके मियके मल्स वायकन,’ इह इनजोरे मीक वेहच मतन, अदिन मीट केंजतिर. नाक मीट पूरा जीवा कीतेके, नना बाबानेके दाय्हनन इतस्के, मीट गिर्दा आवेरिर, बाराहक इतेके बाबाल नाकाय बेरोग आंदोग.✧

29 इव गोटिड करल आयनुड अस्के, मीट विस्वस कीयना इन्जि, इव आयनामुनेन नना मीक वेहतन.

30 इंजेटाहि नना मीवा संगे वेल्लाड वळ्हकोन आयकन, बाराहक इतेके दुनियातुन राजेम कीयनद वायलाह आता.†✧ वास तेला, नावा पोगोन ताना बातय अदिकर इले.✧

31 मति नना बाबान जीवा कीय्हनन इन्जि, दुनियातोर पुनदनेनाहक, बाबाल नाक वेहतपु, अहे नना कीय्हनन.

“तेदाट, माट इग्डाह दाकल.”

✧ 14:23 14:23 14:15,21; 15:9-10; 16:27; रोम सहरतोर 8:9; 2 कुरिततोर 6:16; इपिसुसतोर 3:17; 1 योहन 2:5; 5:3; 2 योहन 6; तोहचीतव पोल्लोड 3:20; 21:3 ✧ 14:24 14:24 7:16; 14:10 ✧ 14:26 14:26 लूकाल 24:49; योहन 15:26; 16:7; बळयिर 1:4-5; 2:33 ✧ 14:26 14:26 15:26; 16:13-15; 1 कुरिततोर 2:12-13; 1 योहन 2:20,27 ✧ 14:27 14:27 16:33; पिलिपितोर 4:7; कुलुसितोर 3:15 ✧ 14:27 14:27 14:1; 2 तिमोति 1:7 ✧ 14:28 14:28 14:2-4,12,18 † 14:30 14:30 दुनियातुन राजेम कीयनदु इतेके देयहकना मुक्याल. ✧ 14:30 14:30 12:31; 16:11; 1 योहन 4:4 ✧ 14:30 14:30 1 योहन 5:18

15

येसु तोंडालेहकाडोग, विस्वासिर इतेके कांदाड

1 कऱायवालोर ओना संगे ताकनेके, येसु इद्रम काऱहतलाह आतोगः “ननान करलता अंगुर-तोंडालेहकाडोनन आंदन. नावा बाबाल इतेके, अंगुर वाळुमतुन सोय केवाना लेहकाडोग आंदोग.

2 नना तोंडालेहकाडोनन, (मीट नावाड कांदानिर आंदिर). नयगा आदवाड कांदानु, बाबाल डायिस पोहचीस्तोग. ✧ मति आदनाड कांदानु, पका आदना इन्जि, ओग एळिपसि जूत कीस्तोग. ✧ *

3 नना वळ्हकतद पोल्लोतुन नमताहकु, मीट मुनेन जूत आतिर. ✧

4 मीट नयगा जोळेम आस मन्हटु, अस्के नना मियगा जोळेम आस मनदकन. ✧ बहलेहका कांदा तोंडातगा जोळेम आस मनवालेवा, तनाय कुद आद पगवो, अहलेहका मीट वने नयगा जोळेम आस मनवालेवा, देवुळता अगदे ताक पगविर.

5 नना तोंडालेहकाडोनन; मीट नावाड कांदानिर आंदिर. बोर नयगा जोळेम आस मन्हतोर, नना ओरगा जोळेम आस महनन, अस्के अव कांदाड वलियिसि पका आदिहताड. ✧ बाराहक इतेके नयगडाहि एगिस मतेके, मीक देवुळतेनाहक बातय कीया वावो.

6 बोर नयगा जोळेम आस मनोर आयनुर, ओरिन नावा बाबाल कांदान डायतप लेहका, डायिस पोहचीयनोग. ✧ इद्रमताड कांदाड वततस्के, अविस्किन गुम कीसि किसतगा वाटिहतोर, पया अव पूरा कर्विस दास्ताड.

7 मीट नयगा जोळेम आस मतिर, ✧ ओसो नावाड पोल्लोड मीवा जीवातगा गडिस मतुड इतेके, बाताल मीक गावले, अदिन ताल्हकाटु, अस्के अद मीक दोर्कगा. ✧

8 मीट पका आदिसि, येसुनाड कऱायवालोरोग इन्जि तोहतकिर अस्के, इवटे नावा बाबाना मान आयगा. ✧

9-10 “बेद्रम बाबाल नाक जीवा कीतोग, अद्रमे नना वने मीक जीवा कीतन. नना बाबानाड केंजिसि ओना पोल्लोतुन माळिहनन, अदिहक ओग नाक जीवा

✧ 15:2 15:2 15:6 ✧ 15:2 15:2 रोम सहरतोर 11:22 * 15:2 15:2 येसुना लोकुर बेस्के देवुळता गूनम तोहचोर ताकिहतोर, ओर्विहक-ओर्बोग जीवा कीस्तोर, सेतेमताड कबस्क कीस्तोर, अस्के ओर बेस आदनाड कांदानलेहका आस्तोर. ✧ 15:3 15:3 13:10; इपिसुसतोर 5:26 ✧ 15:4 15:4 1 योहन 2:6 ✧ 15:5 15:5 15:16 ✧ 15:6 15:6 15:2 ✧ 15:7 15:4-7 6:56; 1 योहन 2:6 ✧ 15:7 15:7 मत्याल 7:7-8; योहन 14:13-14; 15:7,16; 16:23-24; 2 योहन 9 ✧ 15:8 15:8 मत्याल 5:16; योहन 8:31

कीयनदिन पुनजोरेन महनन.✧ अद्रमलेहकाने मीट वने नावाड केंजिसि नावा पोल्लोतुन माळाट्टु; अस्के मीट वने नना मीक जीवा कीयनदिन पुनजोरेन मनदकिर.✧

11 नावा लेहका मीट गिर्दति मनदना, ओसो मीवा गिर्दा पूरा निंदना इन्जि, मीक इव गोटिड नना वेहतन.✧

12 बेद्रम नना मीकु जीवा कीतन, अद्रमे मीट ओर्विहक-ओर्वोग जीवा कीयना, इदे नावा उकुम आंदु.✧

13 बोगाय तनाड गोततोरेनाहक तना जीवा ईयनद, तेन्क वीळिस बेदे गूनम बेरा इले.✧

14 मीक नना बेद-बेद वेहतहनन, अदिन मीट कीतेके, मीट नावाड गोततोरिर आयकिर.

15 नना इंजेटाह मीकु ओर्युलतोर इनोन आयकन, बाराहक इतेके मालकाना पोटालोप्पाडाड गोटिड, ओर्युलतोग पुनोग आस्तोग. मति नना इतेक मीकु गोततोरिर इतन, बह इतेके बेव पोल्लोड नना नावा बाबानगडाहि केंजतन, अव कतमे मीक तेळियिह कीस वेहतन.✧

16 मीट नाक आचविर, मति ननाने मीक आचतन,✧ आचिसि मीट नयगा जोळेम आस मन्जि, बेसताड पुळ्यवाड कायाड कटना इन्जि, मीक तासतन. अदिहक मीट बेदाय गोटटुनु नावा पेदिर वेहच बाबान ताल्हकतेके, अदिन ओग मीक ईयनोग.✧

17 मीट ओर्विहक-ओर्वोग जीवा कीम्हट्टु, इदे मीकु नावा उकुम आंदु.✧

दुनियातोर कौंटे

18 “दुनियातोर बेस्के मीकु कौंटे कीयनुर, अस्के इद गोटटुन सीताते तासाट्टु: मीकाय मुने ओर नाक इका कौंटे कीतोर.✧

✧ 15:9-10 15:9-10 3:35; 17:23,24,26 ✧ 15:9-10 15:9-10 14:15,21,23; 1 योहन 2:3,6; 5:3; 2 योहन 6 ✧ 15:11 15:11 16:24; 17:13 ✧ 15:12 15:12 13:34; 15:17; 1 तिसलुनितोर 4:9; इब्रितोर 13:1; 1 पत्रु 1:22; 1 योहन 3:11,23; 2 योहन 5 ✧ 15:13 15:13 10:11; रोम सहरतोर 5:7-8; 1 योहन 3:16 ✧ 15:15 15:15 6:68; 8:26; 12:49; 17:8,14 ✧ 15:16 15:16 6:70; 13:18; 15:19 ✧ 15:16 15:16 14:13-14; 15:5,7; 16:23 ✧ 15:17 15:17 13:34; 15:12; 1 तिसलुनितोर 4:9; इब्रितोर 13:1; 1 पत्रु 1:22; 1 योहन 3:11,23; 2 योहन 5 ✧ 15:18 15:18 7:7; 1 योहन 3:1,13

19 मीट दुनियातोरिर आस मतेके, दुनियातोर मीक मावोर इनजोरे, जीवा केवेर. मति नना मीक दुनियातोरगडाहि आचिसि, एगिह कीतन इन्जि, मीट दुनियातोरिर आयविर. ✧ अदिहक दुनियातोर मीक कोटे कीस्तोर. ✧

20 ओर्युल मन्कल तना माल्काहक बेरोग आयोग इन्जि, मीक उंद पोल्लो वेहच मतन, तान सीता कीम्हट. ✧ ओर नावा पेगके दल्गतोर इतेके, मीवा पेगके वने दल्गनुर. ✧ ओर नावा पोल्लोतुन माळतोर इतेके, मीवा पोल्लोतुन वने माळनुर.

21 नाक लोहतोग बाबान वेर पुनवाहकु, ✧ मीट नावाड कगयवालोेरि इन्जि, मीकु इद्रमताड तिपल्क ईयनुर. ✧

22 नना वासि ओरा संगे वळहकवेके, (ओरिहकु नीवाड केंजोम इनदलाह दोर्को आवालि, इतेके) ओरगा कसुर मनो आवालि. मति इंजेके नना ओरा संगे वळहकताहकु, ओरिहकु तमा कसुरतुनु मकिह कीयलाह जागाय इले. ✧

23 बोर नाक कोटे कीस्तोर, ओर नावा बाबान वने कोटे कीतप आस्तोर.

24 बेव डीसाताड कबस्किन दुसोर बोरे केवोर, अव कबस्किन नना ओरगा केवेके, ओरगा कसुर मनो आवालि. मति ओर इतेक, इंजेके नावाड कबस्किन ऊळिस तेला, नाकु अहे नावा बाबान कोटे कीस्तोर. अदिहक ओर कसुरते अरयहतोर. ✧

25 उगसतुहके ओर नाकु कोटे कीतोर, ✧ इद्रम इनजोर ओराड अडोना साझमते रासतद मन्हता, अद करल आयनेनाहकु इव गोटिड आताड.

26 “तोळ आयनद सेतेम तोहतनद देवुळता जीवा, तान नना बाबानगडाहि मियके लोहतकन. अद पेसिस वातस्के, नना बोनन आंदन इन्जि वेहतगा. ✧

27 ओसो मीट वने नना बोनन आंदन इन्जि वेहतकिर. ✧ बाराहक इतेके बेस्के नना कागहता बोटटन, अस्केडाहि मीट नावा संगे मंदिर.

✧ 15:19 15:19 6:70; 13:18; 15:16; याकुब 4:4; 1 योहन 4:5 ✧ 15:19 15:19 मत्याल 10:22; 24:9; मार्कल 13:13; लूकाल 21:17; योहन 17:14 ✧ 15:20 15:20 मत्याल 10:24; लूकाल 6:40; योहन 13:13-16 ✧ 15:20 15:20 मत्याल 5:10-12; लूकाल 6:22-23; 2 तिमोति 3:12 ✧ 15:21 15:21 8:19,55; 16:3; 17:25; 1 योहन 3:1 ✧ 15:21 15:21 मत्याल 10:22; 24:9; मार्कल 13:13; लूकाल 21:12,17; बळयिर 5:41; 9:14; 2 कुरिततोर 4:9; 1 पत्रु 4:14; तोहचीतव पोल्लोड 2:3 ✧ 15:22 15:22 9:41; 15:24 ✧ 15:24 15:24 9:41; 15:22 ✧ 15:25 15:25 देवुळताड पाटाड 35:19; 69:4 ✧ 15:26 15:26 14:17,26; 16:13; 1 योहन 2:27; 5:6 ✧ 15:27 15:27 लूकाल 24:47-48; योहन 19:35; 21:24; बळयिर 10:39,41; 1 योहन 1:2; 4:14

16

- 1 “मीट विस्वसताहि अरयनायो इन्जि, मीक इव गोटिड नना वेहतन.
 2 ओरु मीकु तमाड पार्तनाताड लोहकनगा वाया एवोर आयनुर. ✨ इचोने आयो मति, मीक हक्कवालोर सबेटोरु मीक हक्किसि, माट देवुळतुने माळिह्नोम इनजोर इनदनुर, ✨ इद्रमता वेला वायना मन्हता.
 3 ओर बाबान पुनोर, नाक वने पुनोर इन्जि, ✨ इद्रम मीक तिपल कीयनुर.
 4 इव गोटिड करल आयना वेलाते, नना मुने वेहताड पोल्लोड मीक सीता वायना इनजोरे, नना इव गोटिड मीक इतेक वेहतने. नना मीवा ऐगे मतन इनजोरे, इव पोल्लोड मुनेताहि मीक वेहोन आसि.

देवुळता पवित्र जीवाताड कबस्कु

- 5 “मति इंजेके नाक लोहतोनके नना पेसिस दाय्हनन. ✨ ओसो ‘निमा बेगा पेसिस दाय्हनिन, गरु?’ इनजोर, मियगडाहि बोगे नाक ताल्हकोग.
 6 मति इव गोटिड नना मीक वेहतन इनजोरे, मीवा जीवा पूरा आल्सुळते अरता. ✨
 7 तेला मति मीक सेतेम वेहतहनन, नना अतेके मीवा पायदाये आयगा. नना अनवेके, तोळ मनदनद देवुळता जीवा मियके वावो आयगा. मति नना अतन इतेके, तान मियके लोहतकन. ✨
 8 अद वासि दुनियातोरिहकु तमा पापमता लोप्पा, ओराये विचरते सेतेमतोरोम इन्हतोर, तेना लोप्पा, ओसो ओरा चुकनद नेयमता लोप्पा पुन्पिह कीसि, ओरा तप तोहतगा. ✨
 9 ओर नाक नमोर इन्जि, देवुळता जीवा ओरा पापमता लोप्पा तप तोहतगा.
 10 नना बाबानेके पेसिस दाय्हनन, ✨ पया इद बूमते मीक नना बेस्केन दिसोन आयकन. अदिनेनाहक दुनियातोरा सेतेमि निटम जोलिय आस्ता इन्जि, देवुळता जीवा (नावा जागाते वासि,) ओरा तप तोहतगा.
 11 ओसो इद दुनियातुन राजेम कीयनदु, (दियहकना मुख्याना, इतेके जोलहालोरा मुख्याना,) सिक्सा आतद मन्हता इन्जि, ✨ पवित्र जीवा दुनियातोरा जोल नेयमता

✨ **16:2 16:2** 9:22; 12:42 ✨ **16:2 16:2** यशायाह 66:5; बळयिर 26:9-11
 ✨ **16:3 16:3** 8:19,55; 15:21; 17:25; 1 योहन 3:1 ✨ **16:5 16:5** 7:33;
 14:12,28; 16:10,17,28; 17:11,13; 20:17 ✨ **16:6 16:6** 14:1,27; 16:22
 ✨ **16:7 16:7** लूकाल 24:49; योहन 14:26; 15:26; बळयिर 2:33 ✨ **16:8 16:8**
 1 कुरिततोर 14:24 ✨ **16:10 16:10** 7:33; 14:12,28; 16:5,17,28; 17:11,13;
 20:17 ✨ **16:11 16:11** 12:31; 14:30; 1 योहन 3:8; 4:4

लोप्पा तप तोहतगा.

12 नाक ओसो वेल्लाडे गोटिड मीक वेहतनव मन्हताड, मति अव मीक इंजेके तेळियलाह वेल्लाय मुस्किल आयनुड.

13 मति अद देवुळता सेतेमता जीवा वायगा अस्के, अद मीकु पूरा सेतेमता अग तोहचि ताकिह कीयगा. ✧ बाराहक इतेके अद कुदताड तनाड गोटिड वेहो आयगा, मति अद बेदिन केंजिहता, अद केंजतदिने वेहतगा. ओसो बेव गोटिड आयना मन्हताड, अविस्किन वेहतगा.

14 इव गोटिड अद नयगडाहि केंजिहता, अहे केंजिसि मीक वेहतगा, अह कीसि नाक मान ईयगा.

15 बेव पोल्लोड बाबानाड आंदुड, अव कतम नावाड आंदुड. ✧ अदिनेनाहकु पवित्र जीवा नयगडाहि केंजिहता, अहे केंजिसि नावाड पोल्लोनु मीक वेहतगा इनजोर, नना मीक वेहच मतन.

दुकम मायिसि गिर्दा वायगा

16 “गयक मनेके मीक नना दिसोन आयकन, पया पेगके गयक मनेके, मीट नाक ओसो ऊळकिर,” इनजोर येसु तनाड कगयवालोरीन इतोग.

17 इद पोल्लो केंजिसि, ओर कगयवालोर्गडाहि उयतुर तमतमाय इंदुर, “ ‘गयक मनेके मीक नना दिसोन आयकन, पया पेगके गयक मनेके, मीट नाक ओसो ऊळकिर,’ इद्रम माक बाराहक इन्हतोग कोनि? ओसो ‘नना बाबानेके दाकन, अदिहक इह आयगा,’ इद्रम वेग इन्हतोग, इद बहु?

18 ‘गयक मनेके,’ इनजोर वेग इन्हतोग, इद बेद्रमता गोटि? वेग बाताड वेहतहतोग, अव माक मुर्तिय तेळियोड!” इंदुर.

19 ओर इद गोटेदुन येसुन ताल्हकना गावले इनजोर, तमाय पोतालोप्पा तासिस मतोर, तान येसु पुन्जि ओरिन इतोग, “ ‘गयक मनेके मीक नना दिसोन आयकन, पया पेगके गयक मनेके, मीट नाक ओसो ऊळकिर,’ इनजोर इतन, ✧ अदे गोटेदुन मीट ओर्विहक-ओर्वोग ताल्हकिंदिरा?

✧ 16:13 16:13 14:17,26; 15:26; 1 योहन 2:27; 4:6; 5:6 ✧ 16:15 16:15 17:10 ✧ 16:19 16:16-19 7:33; 13:33; 14:18-19

20 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, मीट बार हामुर-रेगाड अळयकिर, ☆ दुनियातोर बार गिर्दा कीयनुर. मीक दुकम आयगा, आतेक तेला मीवा दुकम पया मायिसि गिर्दा वायगा. ☆

21 रिकम आयनद आंचाळि गट्टने एवतस्के, तान्क पकाय नोयना तेदिहता. मति रिकम आतस्के, पूना मन्कल दुनियाते पुट वातोग इनजोर, गिर्दा आस्ता. गिर्दा आसि ताना मुनेता तिपलतुन माङ्दिहता.

22 अद्रमलेहका मीक वने इंजेके दुकम वाता, मति नना मीक ओसो कलियकन, अस्के मीट मीवा जीवाते गिर्दा आयकिर. ☆ अद गिर्दातुन बोगे ऊंदोग आयनोग.

23 अद वेलाते मीट नाकु बेदे पोल्लो ताल्हकविर आयकिर. इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, मीटु नावा पेदिर वेहच, बाबान बेदे आयि ताल्हककिर, अस्के ओगे कुदि मीकु अदिन ईयनोग. ☆

24 मीट इंजेक आनाहि नावा पेदिर वेहचि बातय ताल्हकविर. ताल्हकाट, अस्के मीक दोर्कगा, दोर्किसि मीवा गिर्दा पूरा निंदगा. ☆

25 “इव गोटीड मीकु पुन्पिह कीयनव पीटोने वेहतन. ☆ मति बाबाना लोप्पा पिडम-पडम वेहतनद वेला वासोर मन्हता. अद वेला वातस्के, नना ओसो पुन्पिह कीयनव पीटोड मीकु बेस्केन वेहोन आयकन.

26 अद वेलाते नावा पेदिर वेहच, सीदा मीटु ओन ताल्हककिर, अस्के मियेनाहक नना बाबान ताल्हकलाह, बातय गर्ज मनो आयगा.

27 बाराहक इतेके बाबाल कुदि मीक जीवा कीस्तोग. ☆ मीट नाक जीवा कीयलाह आतिर, ओसो नना देवुळताहि वातन इनजोर नमलाह आतिर, ☆ अदिहक बाबाल मीक जीवा कीस्तोग.

28 बाबाल इद बूमतगा नाक लोहतोग. इंजेक ओसो नना इद बूमतुन विळिसिसि बाबानेकेन दायहनन, ” ☆ इनजोर येसु इतोग.

29 अस्के ओनाड कगयवालोर इतोर, “ऊळा, बेद्रम निमा इंजेक पिडम-पडम वळ्हकिहनिन, पुन्पिह कीयनव पीटोड वेहविन! ☆

☆ 16:20 16:20 मार्कल 16:10; लूकाल 23:27 ☆ 16:20 16:20 लूकाल 24:41,52; योहन 20:20 ☆ 16:22 16:22 2 कुरिततोर 6:10 ☆ 16:23 16:23 14:13-14; 15:7,16 ☆ 16:24 16:24 15:11; 17:13 ☆ 16:25 16:25 मत्याल 13:34; मार्कल 4:34; योहन 10:6; 16:29 ☆ 16:27 16:27 14:21,23; 17:22-23 ☆ 16:27 16:27 8:42; 13:3; 17:8 ☆ 16:28 16:28 7:33; 13:1,3; 14:12,28; 16:5,10,17; 17:11,13; 20:17 ☆ 16:29 16:29 मत्याल 13:34; मार्कल 4:34; योहन 10:6; 16:25

30 इंजेक निमा कतमतविनु पुहनिन इनजोरे माक तेळियता.✧ इनजोर कोनि बोगाय नीक ताल्हकनद गर्ज इले. अदिहक इंजेक माटु निमा देवुळताहि वातिन इनजोर, सेतेम पोयहनोम,” इतोर.

31 येसु ओरिन इतोग, “इंजेक मीट नमिहिनिरा?

32 ऊळाट, इंजेक इद्रमता कगो वायगा, ओसो वातपे मन्हता, अस्के मीट बिरोबटो आयकिर, बोनाड अगिड ओग आयकिर, नाक वगोने विळसकिर.✧ तेला मति नना वगोनन आयोन, बाबाल मात्रम नावा तोळ मन्हतोग.

33 नाक नमिसि मीट सुकमते मनदना इन्जि, इव गोटिड मीक वेहतन.✧ दुनियातोर मीक तिपल कीयनुर निटमे,✧ मति दीरा पोय्हटु, नना दुनियातुन गेल्सतन,”✧ इन्जि येसु इतोग.

17

येसु तनेनाहक देवुळतुन ताल्हकिहतोग

1-2 इव गोटिड वळ्हकतस्के, येसु पोगोटा बूमतेके ऊळतोग, अह कीस देवुळबाबान वळ्हकतोग, “ए बाबा, नावा हायना कगो एवता. बोरिन निमा नाक ईतिन, ओर सबेटोरिहक नना अमेसाता पिसमुळ इयना इन्जि,✧ निमा नाक माने-मन्कना पोगोन अदिकर ईतदे मन्हता.✧ अहलेहका बाबा, नना नीक मान इयना इन्जि, निमा नाक मान ईमु.✧

3 निमा वगोनिन सेतेम देवुळतिन इन्जि नीक पुनदना, ओसो निमा लोहतोग पिसिह केवाल येसु किर्स्तुन पुनदना,✧ इदे अमेसाता पिसमुळ आंदु.✧

4 बेद कबळ निमा नाक कीयलाह ईतिन, अदिन मारिह कीसि,✧ नना इद बूमतगा नीक मान ईतन.✧

✧ 16:30 16:30 21:17 ✧ 16:32 16:32 जकर्याह 13:7; मत्याल 26:31
 ✧ 16:33 16:33 14:27; पिलिपितोर 4:7; कुलसितोर 3:15 ✧ 16:33 16:33 मत्याल
 5:10-12; 10:22; 24:9; मार्कल 13:13; लूकाल 6:22-23; 21:12,17; योहन 15:18-21;
 17:14; 2 तिमोति 3:12; 1 योहन 3:13 ✧ 16:33 16:33 रोम सहरतोर 8:37; 2
 कुरिततोर 2:14; 4:7; 1 योहन 2:13-14; 5:4; तोहचीतव पोल्कोड 3:21 ✧ 17:1-2
 17:1-2 10:28; 1 योहन 2:25; 5:11 ✧ 17:1-2 17:1-2 मत्याल 11:27; 28:18;
 लूकाल 10:22; योहन 3:35; 13:3; इपिसुसतोर 1:20-23 ✧ 17:1-2 17:1-2 7:39;
 13:31-32; 17:5 ✧ 17:3 17:3 पिलिपितोर 3:8; इब्रितोर 3:1; 2 पत्र 1:2,3,8
 ✧ 17:3 17:3 1 योहन 1:3 ✧ 17:4 17:4 4:34; 19:28 ✧ 17:4 17:4 13:31;
 14:13

5 ए बाबा, इद दुनिया पुटनामुने, बेद्रम माट इर्वल ऐगे डीसातोरल मतल, अद्रमे इंजेके नीवा संगे नाक डीसातोग आयलाह ईमु.✧

कगयवालोरैनाहक पार्तना

6 “बोर मन्कलोरिन निमा इद दुनियातोरगडाहि नाक ईतिन, वेरिहक निमा बेद्रमतोनिन इन्जि, नना पुन्पिह कीतन.✧ वेर नीवा मन्कलोर आसि, वेरिन निमा नाक ईतिन.✧ ओसो वेर नीवा पोल्लोतुन केंजिस, अहलेहका कीतोऱु.✧

7 बेद डीसा, बेद बुदि, बेव पोल्लोड निमा नाक ईतिन, अव कतमे निटम नियगडाहि वातव आंदुड इनजोर, वेरिहक इंजेक तेळियता.

8 बाराहक इतेके बेव गोटीड निमा नाक वेहतिन, अविस्किन नना वेरिहक वेहतन.✧ नना वेहतस्के वेर अविस्किन पोयतोर, पोसि नना नियगडाहि पेसिस वातन इनजोर, वेर करले पुतोर, ओसो निमाने नाक लोहतिन इन्जि वेर नमतोर.

9 वेरेनाहक नना इंजेके नीक ताल्हकिहनन. नना दुनियातोरैनाहक ताल्हकोन, मति बोरिन निमा नाक ईतिन, सिरपि ओरेनाहके ताल्हकिहनन, बाराहक इतेके वेर नीवाये लोक्कुर आंदुर इनजोरे.✧

10 बोर बोर नावा लोक्कुर आंदुर, ओर कतमतोर नीवा वने लोक्कुर आंदुर. ओसो बोर नीवा लोक्कुर, ओर नावा वने लोक्कुर.✧ ओसो वेरा नडुमि नावा डीसा तोहतद मन्हता. ✧

11 नेटाहि नना इद बूमते ओसो मनोन आयकन. नना नियके वाय्हनन,✧ मति वेर इतेके इद बूमतेन मनदनुर.✧ ए पवित्र बाबानिन, बहलेहका माट इर्वल उंद आस महनल, अहलेहका वेर वने उंद पट आयना इन्जि,✧ वेरिन काप आडा. ओसो निमा नाक नीवा पेदिरता लाव ईतिन, अद लावते वेरिन काप आडा.

12 नना वेरा संगे इद दुनियाते मनेके, नाक ईतद नीवा पेदिरता लावते, वेरिन राका कीदन.✧ बोग बूळेम आयवाल मन्हतोग, ओग यहुदान विळिसिसि, वेरगडाहि

✧ 17:5 17:5 7:39; 13:31-32; 17:1-2,24; 1 पत्र 1:21 ✧ 17:6 17:6 17:26

✧ 17:6 17:6 17:9 ✧ 17:6 17:6 तोहचीतव पोल्लोड 3:10 ✧ 17:8 17:8

6:68; 8:26,40; 12:49; 15:15; 17:14 ✧ 17:9 17:9 17:6 ✧ 17:10 17:10

16:15 ✧ 17:10 17:10 2 तिसलुनितोर 1:10 ✧ 17:11 17:11 7:33; 14:12,28;

16:5,10,17,28; 17:13; 20:17 ✧ 17:11 17:11 13:1 ✧ 17:11 17:11

17:21-23; रोम सहरतोर 12:5; गलातितोर 3:28 ✧ 17:12 17:11-12 यहुदाल 1

बोगे बूछेम आयोग. ✧ ओग बूछेम आयवाना लोप्पा, साङ्गमते रासतद पोल्लो करल आयना इन्जि, इव गोटिङ आयनाय गावले. ✧

13 “नना इंजेके नियके वाय्हनन, बाबा. ✧ मति वेरा जीवाते नावा गिर्दा पूरा निंदना इन्जि, ✧ नना इद बूमते मनेकेने, इव गोटिङ वेहतहनन.

14 नना नीवाङ पोल्लोङ वेरिहक कागहतन. दुनियातोर इतेक, वेरिन कोंटे कीसोर मन्हतोर; ✧ बाराहक इतेके, बहलेहका नना इद दुनियातोनन आयोन, अहलेहका वेर वने इद दुनियातोर आयोर. ✧

15 निमा वेरिन इद बूमताहि पेहचीम इनजोर ताल्हकोन. मति वेर इद बूमते मनेके, देयहकना मुक्यानगडाहि* वेरिन पिसिह कीम इन्जि, नना नीक ताल्हकिहनन. ✧

16 बहलेहका नना इद दुनियातोनन आयोन, अहलेहका वेर वने इद दुनियातोर आयोर. ✧

17 नीवा सेतेम पोल्लोता मेटे, नीके माळना इन्जि, वेरिन अलग कीस तासा. ✧

18 बहलेहका निमा नाकु दुनियातोरगा लोहतन, ✧ अद्रमे नना वने वेरिन इद दुनियातोरगा लोहतन. ✧

19 ओर सेतेम पुन्जि, दुनियाताहि अलग ताकना इन्जि, ✧ नना वने इद दुनियाताहि अलग आस ताकिहनन.

सबेटोर विस्वसिरेनाहक पार्तना

20 “नना सिरप वेरेनाहके आयो, मति बोर वेरा पोल्लोतुन केंजिसि नाक नमनुर, ओरेनाहक वने नना नीक ताल्हकिहनन.

✧ 17:12 17:12 6:39; 10:28-29; 18:9 ✧ 17:12 17:12 देकुळताङ पाटाङ 41:9; योहन 13:18 ✧ 17:13 17:13 7:33; 14:12,28; 16:5,10,17,28; 17:11; 20:17 ✧ 17:13 17:13 15:11; 16:24 ✧ 17:14 17:14 मत्याल 10:22; 24:9; मार्कल 13:13; लूकाल 21:17; योहन 7:7; 15:18-20; 1 योहन 3:13 ✧ 17:14 17:14 8:23; 15:19; 17:16; 1 योहन 4:5 * 17:15 17:15 देयहकना मुक्यानगडाहि मोदुल कागिदते “लाग्वदिनाहि”. ✧ 17:15 17:15 मत्याल 6:13; लूकाल 22:31-32; 1 योहन 5:19 ✧ 17:16 17:16 8:23; 15:19; 17:14; 1 योहन 4:5 ✧ 17:17 17:17 8:32; 17:19; इपिसुसतोर 5:26 ✧ 17:18 17:18 3:17; 10:35-36; 11:42; 17:3,21-23,25 ✧ 17:18 17:18 मत्याल 10:16; लूकाल 10:3; योहन 4:38; 20:21 ✧ 17:19 17:19 इब्रितोर 10:9-10; 1 योहन 3:3

21 ए बाबा, बेद्रम निमा, नना, ऐंगे जोळेम आस महनल, अहे ओर सबेटोर उंद आसि मयगा जोळेम आस मनिर. ✧ अस्के निमा नाक लोहतिन इनजोरे, दुनियातोर पुनदनुर.

22-23 निमा नाक लोहतिन, ✧ ओसो बेचोन निमा नाक जीवा कीतिन, अचोने ओरिन वने निमा जीवा कीतिन इनजोर, ✧ दुनियातोर पुनदनेनाहक, ✧ ओर कतमतोर उंद एका आयिर. बहलेहका माट इर्वल उंद आस महनल, अहलेहका ओर वने उंद एका आयिर: नना ओरगा जोळेम आस महनन, ✧ ओसो निमा नयगा. ✧ इदिनेनाहक बेद्रम निमा नावा संगे उंद आसि, नाक मान ईतिन, अद्रमे नना ओरा संगे उंद आसि, अदे मान ओरिहक ईतन. ✧

24 “बाबा, ओरिन निमाने नाक ईतिन. ओर नावा डीसातुन ऊळनेनाहक, बेगा नना दायहनन, अगाने ओर वने नावा संगे मनदना, इदे नावा विचर आंद. ✧ अद डीसा निमा नाक ईतिन बाराहक इतेके, दुनिया पुटनामुनेने नाक जीवा कीतिन. ✧

25 “ए सेतेमतोग बाबानिन, ✧ नीक दुनियातोर पुनोर; ✧ मति नना नीक पुहनन. ओसो निमा नाक लोहतिन इनजोरे, नाक नमवालोर वने पुन्हतोर.

26 बेद्रम निमा नाक जीवा कीयहनन, अद्रमे वेर वने जीवा केवालोर आयना. ओसो नना वने वेरगा जोळेम आस मनदना इन्जि, नना नीक ओरिन पुन्हिह कीसीतन, ओसो कीसोर मनदकने, ” ✧ अह इन्जि येसुना पार्तना मारता.

18

येसुन हक्कलाह पोयतह्तोर

(मत्याल 26:47-57; मार्कल 14:43-54; लूकाल 22:47-53)

✧ 17:21 17:21 10:38; 14:11,20; 17:11,23; 1 योहन 1:3 ✧ 17:22-23 17:22-23 3:17; 10:35-36; 11:42; 17:3,18,21,25 ✧ 17:22-23 17:22-23 14:21,23; 16:27 ✧ 17:22-23 17:22-23 तोहचीतव पोल्लोड 3:9 ✧ 17:22-23 17:22-23 पिलिपितोर 2:1-2 ✧ 17:22-23 17:22-23 10:38; 17:11,21; 1 कुरिततोर 6:17 ✧ 17:22-23 17:22-23 1:14; 17:24; रोम सहरतोर 8:30; 2 तिसलुनितोर 1:12; 1 योहन 4:17-18 ✧ 17:24 17:24 12:26; 14:3; 2 कुरिततोर 3:18; 5:8; 1 तिसलुनितोर 4:17; 1 योहन 3:2 ✧ 17:24 17:24 17:5; 1 पत्रु 1:21 ✧ 17:25 17:25 तोहचीतव पोल्लोड 16:5 ✧ 17:25 17:25 7:28; 8:19,55; 15:21; 16:3; 1 योहन 3:1 ✧ 17:26 17:26 17:6

1 इचोन वळ्हकिसि, येसु तनाडः कगयवालोरा संगे पेसतोग, पेसिसि किद्रोन इनदनद लपातुन वेंडिसि, अबर बाजे अतोर. अगा जय्तुन मराडः ओगसतद उंद वाळुम मता, अगान ओर नेडःतोर.✠

2 येसु ऊक-ऊके तनाडः कगयवालोरा संगे अद जागाते कलियिदोग,✠ अदिहक ओन कौंटेतोरा कयदे पोस एवाल यहुदाहक वने, इद जागा एर्का मता. (येसु अदे जागातगा दोर्कनोग बहे इन्जि यहुदाल पुतोग.)

3 अदिहक पेर्माँलोर ओसो परूसिर, वेर लोहतोर पहरातोर, ओसो रोम राजेमतोर सीपय्कना उंदि पल्टन, वेर सबेटोरिन यहुदाल अग तोहचोर ततोग. वेर सोहळाडः, कंदिस्क ओसो वीसाडः पोसि अगा वातोर.

4 नाक बाताल आयनद मन्हता इन्जि, येसु कतम पुन्जिये मतोग.✠ पया ओग ओरा मुनेह वासि, “मीट बोन पर्हकिह्निर?” इनजोर ओरिन ताल्हकतोग.

5 अस्के ओर “नासरेत नाटेनोग येसुन पर्हकिह्नोम,” इनजोर इतोर. अस्के येसु ओरिन इतोग, “ओनन ननान आंदन!” (अस्के ओन नाळेह कीस पोस एवाल यहुदाल वने, ओरा संगे अगान निच मतोर.)

6 येसु ओरिन ओनन ननान आंदन इनजोर इतस्के, ओर पेगके गुचिसि, पेट वेळ्किस अरतोर.

7 पया येसु ओसो ओरिन ताल्हकतोग, “मीट बोन पर्हकिह्निर?” ताल्हकतस्के “नासरेततोग येसुन पर्हकिह्नोम,” इन्जि ओर इतोर.

8 “नना मीक ओनन आंदन इनजोर वेहतन अले! नाक पर्हकिह्निर इतेके, वेर नावा संगे मनवालोरीन विळसाटु,” इन्जि येसु ओरिन इतोग.

9 “बोरिन निमा नाक ईतिन, ओरगडाहि वगोग वने लेसोग आयनोग,” इद्रम येसु मुने देवुळबाबान वळ्हकिस मतोग, अद पोल्लो करल आयलाहि, वेरिन विळसाटु इतोग.✠

10 सिमोन पन्नुनगा उंद दाळो कसेग मता, ओग अदिन तेंडिसि, मोदुल पेर्माना ओर्युलतोन वगोन कोटलाह, अद कसेटे ईतोग; अद कसेगि ओग ओर्युलतोन तिनळ केवदुन पोडोह देगनाह दलगता. (ओग ओर्युलतोन पेदिरी माल्कोसि आंदु).

11 अस्के येसु पन्नुन इतोग, “नीवा कसेटुन दाळोतगा तोगका, रा! बाबाल नयेनाहक तासतद तिपलतुन, नना मुर्तिय एनोन आयकना?” इतोग.✠

✠ 18:1 18:1 मत्याल 26:30,36; मार्कल 14:26,32; लूकाल 22:39 ✠ 18:2 18:2 लूकाल 21:37; 22:39 ✠ 18:4 18:4 6:64; 13:1,11 ✠ 18:9 18:9 17:12

✠ 18:11 18:11 मत्याल 20:22; 26:39; मार्कल 14:36; लूकाल 22:42

12-13 पया अगा वातोर सीपय्क, ओरा मुक्याल, ओसो मंदिरता पहरातोर, वेर सबेटोर येसुन पोस दोहचि, ओन मुने अनाल इनवानगा ओतोर. बाराहक इतेके अद वर्सा मोदुल पेर्माल कयपाल इनवाल मतोग, वेनाय मामाल अनाल आंदोग, (ओग मुनेतोग मोदुल पेर्माल आंदोग).✧

14 “वगोग मन्कल लोकुरेनाहक हायना, इवटेन मावा पाय्दा आयगा,” इद्रम इन्जि, यहूदिराड पेदल्किन मुने वेहच मतोग, ओग वेगे कयपाल इनवाल आंदोग.✧

पन्तु येसुन पुनोन इन्हतोग

(मत्याल 26:69-70; मार्कल 14:66-68; लूकाल 22:55-57)

15 पया सिमोन पन्तु ओसो दुस्रोग कगयवाल*, वेर इर्वुर येसुना पयाह पयाह दायलाह आतोर. दुस्रोग कगयवान मोदुल पेर्माल पुताहकु, येसुना संगे ओर ओनु पेर्माना रेसातगा नेडलाह ईतोर.

16 मति पन्तु इसि, पलत अगदगा निच मतोग. अदिहकु पन्तुना संगतोग मोदुल पेर्माना पुतोग मताहकु, मल्स पलत वासि अगदगा राका मनदनद पिलातुन वेहतोग, अद पया ओर पन्तुहक लोप्पा ओळियलाह ईता.

17 अस्के अद राकातद ओर्युल लेया पन्तुन इता, “निमा इंका ओग मन्कना कगयवानिने बहे, एय?” इनजोर ताल्हकता. अस्के “एंह-एंह, नना आयोन!” इन्जि पन्तु तान इतोग.

18 अद तूकने इर्डम मता, अदिहकु ओर्युलतोर ओसो मंदिरता पहरातोर, इर्किना किस नीर्विह कीसि, आगसोर निच मतोर. अस्के ओरा नडुम पन्तु वने निचि, किस आगसोर मतोग.

पेर्माना मुनेह येसुना बयन

(मत्याल 26:59-68; मार्कल 14:55-65; लूकाल 22:63-71)

19 इद्रम आनेके, मोदुल पेर्माल येसुनु तनाड कगयवाल्लोरा लोप्पा, ओसो तना काःहमुळता लोप्पा ताल्हकतोग.

20 येसु ओन इतोग, “नना कतमतोरा मुनेह पिडम-पडमे वळ्हकतन.✧ नना कुस्क्ने बातय वळ्हकोन, मति बेगा सबेटोर यहूदिर कलियिंदुर अगा,

✧ 18:12-13 18:12-13 लूकाल 3:2; बळयिर 4:6 ✧ 18:14 18:14 मत्याल 26:3; योहन 11:49-50; बळयिर 4:6 * 18:15 18:15 दुस्रोग कगयवाल वेल्लाटोरा विचरते ओग कगयवाल, इद पुस्तकतुन रासवाल योहनिये आंदोग. ✧ 18:20 18:20 7:26; 8:26

इतेके पार्तनाताड लोहकने आयि, मंदिरते आयि, इद्रमताड जागाने नना अमेसा काऱहन्दन.✧

21 अह आसि, नाक बार्किया ताल्हकिहनिन? नना बाताड काऱहतन, अदिन बोर केंजतोर, ओरिहक एर्काय मन्हता. ओरिने ताल्हकिस ऊळा,” इन्जि येसु इतोग.

22 येसु अह इतस्के, अगा निच मनवाल मंदिरता पहरातोग ओर्वोग, येसुन चेट इनाह चापुळ ईतोग,✧ ईसि इतोग, “निमा मोदुल पेर्मान इह बह इहनिन?” इतोग.

23 “नना बेदाय गल्लि पोल्लो वळ्हकतन इतेके, बाताल गल्लि वळ्हकतनो, अदिन वेहा. मति करल वळ्हकतन इतेके, निमा नाक बाराहक नल्हतहनिन?” इन्जि येसु इतोग.

24 अस्के अनाल इनवाल पेर्माल तना अने, मोदुल पेर्माल कयपानके, येसुन दोहतदिन लेहवाये, अहे लोहचीतोग.

पत्रु ओसोवने येसुन पुनोन इन्हतोग

(मत्याल 26:71-75; मार्कल 14:69-72; लूकाल 22:58-62)

25 पया सिमोन पत्रु किस आगासोर निच मतस्के, ओर ओन ताल्हकतोर, “बह, निमा वने ओनाडेः कगयवानिना?” इतस्के, “एंह-एंह, नना आयोन,” इनजोर पत्रु कैगम आतोग.

26 अगा निच मनवालोरगा मोदुल पेर्माना ओर्वोग ओर्युलतोग मतोग, पत्रु मुने बोना केवदुन डायिस मतोग,✧ ओनाय जीवातोग वेग आंदोग. पया ओग पत्रुन इतोग, “नीक बह नना ओना संगे जय्तुन मराना जागातगा मतिन अस्के ऊळोन, डा?” इतोग.

27 तेला मति पत्रु “एंह-एंह, नना आयोन,” इनजोर पका कैगम आतोग. अदे गट्काते तलाकोग कूसता.✧

गुमसिना मुनेह येसु

(मत्याल 27:11-21; मार्कल 15:1-11; लूकाल 23:1-18)

28 पया यहूदिराडः पेटल्क पडवियनामुनेने, येसुन कयपानगडाहि रोम सर्करतोग गुमसि, पिलाति इनवानगा ओतोर.† माक्क आवना पंडुमता पोल्लाते, लोहकने कुळप

✧ 18:20 18:20 मत्याल 4:23; 26:55; योहन 6:59 ✧ 18:22 18:22 19:3; बळयिर 23:2 ✧ 18:26 18:26 18:10 ✧ 18:27 18:27 13:38 † 18:28 18:28 रोम राजेमता बेरोग राजाल तना राजेमता उंद-उंद पट्टुन ताकिह कीयलाह, पट्टुहक ओर्विन तासिदोग, ओन गुमसि इंदुर.

तिनदना मन्हता, (अगा दुस्रा जाततोनालोन अतेके,) माट कळ्वोग आयकल इन्जि, ओर गुमसिना लोता लोप्पा नेडोर.✱

29 अदिहक पिलाति लोता पलत पेसिस ओरिन इतोग, “मीट वेग मन्कना बेद कसुर तासिह्निर?”

30 ओर पिलातिन इतोर, “वेग कसुरतोग आयवेके, माट वेन नियके पोस तवोम आवेरोम, महरज,” इतोर.

31 “अह इतेके मीटे वेन ओसि, मीवाड अडोड मतपु, वेना नेयम कीम्हटु,” इन्जि पिलाति इतोग. अस्के यहुदिराड पेदल्क इतोर, “(मावा अडोना उतुरते, ओन हक्कना गावले; मति) मीट रोम सर्करतोरिरे माकु बोनाय हक्कनद नेयम कीयलाह अदिकर एविर!” इतोर.

32 (येसु तना बेद हामुरते हायवाल मतोग, अदिन वेहतहपा बेव पोल्लोड वळ्हकिस मतोग, अव करल आयनेनाहक, इह आता.) (बाराहक इतेके सिरप रोम सर्करतोरिरे हक्कनागुटातगासिक्सा कीस हक्किंदुर.)✱

33 अस्के पिलाति लोता लोप्पा अन्जि, येसुन तनगा केयिस ताल्हकतोग, “बह, निमा यहुदिरा राजानिना?” ताल्हकतोग.

34 “इद पोल्लो नीवाय विचरते ताल्हकिहनिना, आयवेके यहुदिर नीक वेहताहकु ताल्हकिहनिन?” इन्जि येसु इतोग.

35 “निमा नाक यहुदिरा लोप्पा बाराहक ताल्हकिहनिन? नना यहुदि जाततोना? नीवाय लोकुर, नीवाडे पेर्मालोर कोनि, नीक नयके पोस ततोर. निमा बेद कसुर कीतिन?” इनजोर पिलाति येसुन इतोग.

36 येसु इतोग, “इद दुनियातोर नाक राजाल केवोर. नावा राजेम इद दुनियाता मन्ज मतेके, नना यहुदिराड पेदल्कना कयदे अरयनायो इनजोर, नावा सेवा केवालोर लळय कीस मनेर. मति नावा राजेम इद बूमता आयो,” इतोग.

37 अस्के पिलाति ओन इतोग, “अह इतेक निमा राजानिना?” येसु ओन इतोग, “निमा इहनिन, अहे. सेतेमता लोप्पा वेहतलाहे, नना इद बूमते पुट वातन.✱ बोर सेतेमते ताकिहतोर, ओर नावाड पोल्लोड केंजिहतोर,”✱ इतोग.

✱ 18:28 18:28 मत्याल 8:8-9; लूकाल 7:6; योहन 4:9; बळयिर 10:28; 11:3; गलातितोर 2:12 ✱ 18:32 18:32 मत्याल 20:19; 26:2; मार्कल 10:33-34; लूकाल 18:32-33; योहन 3:14; 8:28; 12:32-33 ✱ 18:37 18:37 1:14; 8:14; तोहचीतव पोल्लोड 1:5; 3:14 ✱ 18:37 18:37 8:47; 1 तिमोति 6:13; 1 योहन 4:6

38 “सेतेम इतेक बातालि, बोर पुन्हतोर?” अह इनजोर पिलाति लोताहि ओसो पलत पेसिसि, यहुदिराड पेदल्किन इतोग, “नाक वेनगा बातय कसुर दिसो.✠

39 मति आवना पंडुमता दियाते, जेलते मनवाल वगोन नना विळसना, इद्रम मीवा रीत मन्हता. अदिहक मीट इहनिर इतेके, नना मियेनाहकु यहुदिरा राजान विळसकन,” इन्जि ओरिन इतोग.

40 अस्के ओर पका केयिस-केयिस इतोर, “वेन विळसमा, मति मयेनाहक बरबसिन विळसा!” (बरबसि इनवाल बेरा डाकु आंदोग, ओग जेलते मतोग.)✠

19

येसुनु हक्कनागुटाता सिक्सा ईस्तोर

(मत्याल 27:22-30; मार्कल 15:12-19; लूकाल 23:20-25)

1 पया पिलाति येसुनु जूताते नल्हता वेहतोग.✠

2 पया सीपय्कु कोयेना गीळ पंडिसि, ओना तलातगा गळ्म कीतोर, कीसि डुंगा पंड रंगता जगा (राजाल केगतपु) ओन केगिह कीतोर.

3 अह कीसि ओर पास्कलाह आतोर, “जोहर यहुदिरा राजानिन!” इन्जि, ओन चापुळ वने ईदुर.✠

4 पया पिलाति ओसो पलत पेसिसि लोक्कुरिन इतोग, “ऊळाट, ओनगा नाक बातय कसुर दोर्को, इद मीक तेळियना इन्जि, नना ओन मियके पलत पेहच ततहनन.”✠

5 अस्के येसु कोयेना गीळ ओसो डुंगा पंडलेहकाडा जगा केगिसि, पलत पेसतोग. अस्के “इजेके वेग मन्कन ऊळाट!” इन्जि, पिलाति ओरिन इतोग.

6 ओन ऊळिस पेर्मालोर ओसो मंदिरताड पहरातोर “ओन हक्कनागुटातगा वेळ्हा, हक्कनागुटातगा वेळ्हा!” इनजोर केयतोर. अस्के पिलाति ओरिन इतोग, “आयो, मीटि ओसि ओन वेळ्हाटु! नाक इतेके, ओनगा बेदे कसुर दोर्को,” इतोग.✠

7 अस्के (माक ओन हक्कलाह अदिकर इले इनजोर पुन्जि) यहुदिर ओन इतोर, “मावा साम्रमतताड अडोड मन्हताड, अव अडोड वेहतपु, वेगु नना देवुळता मगानन इनजोर इताहकु, वेग हायनाय गावले.”✠

✠ 18:38 18:38 19:4,6 ✠ 18:40 18:40 बळयिर 3:14 ✠ 19:1 19:1 मत्याल 27:26 ✠ 19:3 19:2-3 मत्याल 27:27-30; मार्कल 15:16-19; योहन 18:22 ✠ 19:4 19:4 लूकाल 23:4; योहन 18:38; 19:6 ✠ 19:6 19:6 लूकाल 23:4; योहन 18:38; 19:4 ✠ 19:7 19:7 5:18; 10:33

8 इद पोल्लोतुन केंजिसि, पिलाति पकाय रेयतोग.

9 अस्के पिलाति ओसो तना लोता लोप्पा, येसुन ओसि ओन इतोग, “निमा बेगडाहि रेगतिन, बह पुटटिन, डा?” इन्जि ताल्हकतोग. मति येसु इतेक बातय वळ्हकोग.

10 “निमा नावा संगे वळ्हकविना? नीक विळसनद अदिकर नाके मन्हता, ओसो हक्कनागुटातगा वेळहतनद अदिकर नाके मन्हता इनजोर, बह निमा पुनविना?” इन्जि पिलाति येसुन इतोग.

11 येसु ओन इतोग, “नीकु देवुळताहि ईतद अदिकर लेवेके, नावा पोगोन नीवा बेदे अदिकर इले आस मनालि.☆ अदिनेनाहकु बोग (पेर्माल पुन्जि-वेन्जि) नाक नीवा कयदे ईतोग,☆ ओगे नीकाय वीळिसि वेल्ला पापम कीतोग.”☆

12 इदिन केंजिसि, पिलाति येसुन विळसलाह ऊळसोरन मतोग. मति यहुदिर इतेके, कियोग-मुयोग केय बोटटोर, “निमा वेन विळसतिन इतेके, रोम राजेमता कयसर राजाना अडम आतिन; (ओनगा माट नीवा रिपोट कीकोम). बोग नना राजानन इन्हतोग, ओग कयसरना अडमतोग,” इनजोर इतोर.☆

13 इव पोल्लोन केंजिसि, पिलाति येसुन पलत पेहच ततोग, तचि नेयम कीयनद कुर्से ओग उदतोग. इद कुर्स गोळा इनदनद जागातगा मता (तान इन्जि पोल्लोते “गळ्बता” इन्हतोर).

14 अद दिया आवना पंडुमतेनाहक तयर आयनद दिया मता, जोक-जोक नेक निच मता.* अस्के पिलाति यहुदिरिन पास्कतप इतोग, “ऊळाट, वेग मीवा राजाल!”

15 अस्के ओर केयतोर, “वेन ओम! वेन ओम! हक्कनागुटातगा वेळ्हा!” इनजोर इतोर.☆ अस्के पिलाति ओरिन इतोग, “नना मीवा राजानु हक्कनागुटातगा वेळहतलाह उकुम ईकना?” अस्के पेर्मालोर इतोर, “कयसर राजान विळिसिसि, माक बोगे राजाल इलेग!”

16 (ओरा पोल्लो केंज पगवाहकु,) आक्रिते पिलाति येसुन हक्कनागुटातगा

☆ 19:11 19:11 रोम सहरतोर 13:1 ☆ 19:11 19:11 मत्याल 20:17-19; ल्काल 18:32; बळयिर 2:23; 3:13 ☆ 19:11 19:11 18:13,28-30 ☆ 19:12 19:12

ल्काल 23:2-3; योहन 18:33-37 * 19:14 19:14 अदे दिया, पेसमुळि 12:6 वेहतप, पंडुमतेनाहकु मोक आयनव गोरैपिलान अस्किदुर. येस्सलेमते वेल्लाय मुल पंडुमतुहक वाताहकु, यहुदि बूमयालोर नेक नितगडाह इतेके पोळ्द अरनाहजोमु, लोकराड गोरैपिलान अस्कसोरन मंदुर. इतेके मंदिरतगा गोरैपिलान अस्किहपाने, येसुना हामुर आता. येसुये “मोक आयवाल देवुळता गोरैपिलालेहकाडोग” इन्जि सीता कीम्हट्ट (इद पोल्लो 1:29 अगा दोर्किहता). ☆ 19:15 19:15 ल्काल 23:18; बळयिर 13:28

वेळहतलाह, ओरा कयदे विळिसीतोग.

येसुन हक्कनागुटातगा वेळहतहतोर

(मत्याल 27:33-44; मार्कल 15:22-32; लूकाल 23:33-43)

सीपय्क पया येसुन पोसि ओतोर.

17 येसु तना हक्कनागुटातुन कांजिसि, तला-टाप्रा इनदनद जागातगा एवतोग (इब्रि पोल्लोते अद जागातुन “गुल्गुता” इन्हतोर).

18 अगा (ओर ओनाड केगताड गेंदेड कुळहचि,) ओन हक्कनागुटातगा दोहचि, मोल्लाड कोहकिसि वेळहतोर. ✧ ओसो येसुन वेळहतस्के, इर्वुर कसुरतोरिनु, येसुन नडुम कीसि, इके ओर्विन, अके ओर्विन, हक्कनागुटानगा वेळहतोर.

19 पया पिलाति, “वेग नासरेततोग! येसु यहुदिरा राजाल” इन्जि, इद्रमता कसुर तोहतनद बलाते रासिसि, येसुन वेळहतद गुटातगा कोटलाह वेहतोग.

20 येसुन वेळहतद जागा सहरता एरे मताहकु, पंडुमतुहक वातोरु वेल्लाटोर यहुदिर अद बलातुन अर्विदुर. अदु इब्रि, युनानि ओसो रोमि, इव मूड बासाने रासतद मता.

21 अदिहके यहुदिराड पेर्मांलोर पिलातिन इतोर, “ ‘यहुदिरा राजाल,’ इनजोर रासमा, मति ‘नना यहुदिरा राजानन, इद्रम इतोग!’ इनजोर रासा,” इन्जि पेर्मांलोर कटूला कीतोर.

22 अस्के पिलाति इतोग, “इंजेके नना रासतने, रासतन. अहे मनि!”

23 सीपय्क येसुनु हक्कनागुटातगा वेळहतोर अस्के, ओनाड गेंदेड पोयतोर, अह कीसि वगोहक-वगोहक उंद-उंदि, इद्रम नालुड बाटाड कीतोर. ओर ओना लोप्पाडा आडतुन वने पोयतोर. अद आडि कोटटद इले, मति पोगोटाहि काल्कनगा एवनाहि, पूरा अर्हतद मता.

24 अदिहक ओर सीपय्क तमतमाय इतोर, “तेन माटु अगहवल, मति इद आडि बोना नसिबते मन्हतायो, तेन माट सीटिड वाटिस ऊळकल, रा!” इतोर. इन्जि ओर अहे कीतोर. ओर अह कीतस्के, सास्त्रमते मुने रासतद पोल्लो करल आता, अद सास्त्रम इह मन्हता:

ओर नावाड गेंदेड तमाय तूसतोर,

ओसो नावा आडतेनाहकु सीटिड वाटोर. ✧

25 हक्कनागुटाता एरे येसुना तलोगि, ओसो तमकूचि, ओसो कोल्पाना मुते मरियालि, ओसो मण्डला नाटेनद मरियालि, इव अगान निच मताडः।*

26 अस्के बोन येसु पका जीवा कीतोग कगयवाल† इन्हतोर, ओगु येसुना तलिना बाजे निच मतोग। ओर इर्विरिन ऊळिसि, येसु तना तलिन इतोग, “वेग ऊळा बायि, इंजेटाह नीवा मगि!”

27 पया ओग कगयवान इतोग, “ऊळा, इंजेटाहि इद नीवा यायाल आंदु.” अस्केडाह पया येसुना तलिनु, ओगु तना लोन ओसि अय कीतोग।

येसुना हामुरि

28 अस्के पया, नावा कबळतुन नना कतम मारिह कीतन इन्जि, येसु पुतोग।* अस्के, सांख्रमते रासतद पोल्लो करल आयना इन्जि, “नाक एग उनडा वसता,” इनजोर इतोग।

29 अगा ओयतद अंगुर जोमाते निहच मतद उंदि अळका मता. इनजोर ओरु अद अळकातगा बूबिलतुन मुळहचि, बळगातगा‡ तासिसि, येसुना तोड एरे ओसि, ओन ओयतद अंगुर जोमा ऊहतोर।*

30 अस्के येसु तानु ऊतिसि, “नना नावा कबळतुन कतम मारिह कीतन!” इनजोर इतोग. अह इतस्के, इळन तला वगहचि, ओग हातोग।*

31 इमा दिया वारमता पोल्वादिया मता (अद पोल्वादिया इतेके, आवना पंडुमता बेहरा पोल्वादिया आंदु). (यहुदिराड अडोड वेहतपु.) पोल्वादियाते हक्कनागुटानगा सेत्ताड मनदलाह पोलोड,† अदिनेनाहकु ओराड पेदलकु पिलाति गुमसिनगा वासि, “(ओर मुवुरा जीवा चट्पिट अनि इनजोरे,) ओराड काल्किन ओगहचि, सेत्तान रेहता वेहा,” इन्जि ताल्हकतोर।

32 अस्के गुमसि वेहताहकु, सीपयक वासि, येसुना संगे वेळहच मतोर* इर्वुराड आसि काल्किन ओगहतोर।

33 मति येसुनगा एवतोर अस्के, वेग हातदिन ऊळिसि, वेनाड काल्किन ओगहोर।

* 19:25 19:25 मत्याल 27:55-56; मार्कल 15:40; लूकाल 23:49 † 19:26 19:26 येसु पका जीवा कीतोग कगयवाल वेल्लाटोर सांख्रमगूस्रा विचरते ओग कगयवाल, इद पुस्तकतुन रासवाल योहनिये आंदोग. * 19:28 19:28 4:34; 17:4 ‡ 19:29 19:29 बळगातगा मोदुल कागिदते, “एजोब इनदनद जपता कांदातगा”. * 19:29 19:28-29 देवुळताड पाटाड 69:21; मत्याल 27:48; मार्कल 15:36; लूकाल 23:36-37 * 19:30 19:30 मत्याल 27:50; मार्कल 15:37; लूकाल 23:46 * 19:31 19:31 व्यवस्थाविवरण 21:22-23; यहोशू 8:29; 10:26-27 * 19:32 19:32 19:18

34 मति येसु निटम हातोग इनदलाहि, ओर्वोग सीपय येसुना सेंकातुहकु गोमकाते कोटटोग, अस्के चट्ने नेतुरि ओसो एग वाडता.✧

35 इद पुस्तकतुन रासवाल कुदि अदिन ऊळतोग, ऊळिसि मीट येसुन नमना इन्जि वेहतहतोग.✧(देवुळ लोहतोग राजाल येसुना लोप्पा) इद ओना साक्सि करलताये आंद इन्जि, ओन्क एर्काये.✧

36-37 ओना उंदाय बोकातुन ओग्होर आयनुर,✧ ओसो ओन कोटटोर ओन ऊळनुर✧ इनजोर, देवुळ लोहवाल पिसिह केवाना लोप्पा, साख्रमते रासिस मनदनव इव पोल्लोड करल आयना इन्जि, येसुहक इह आता.

येसुन गुमयातगा तासिहतोर

(मत्याल 27:57-61; मार्कल 15:42-47; लूकाल 23:50-56)

38 इव गोटिड आतापया, अरिमतेया नाटेनोग ओर्वोग, योसेपि इनवाल, पिलातिनगा अन्जि, “येसुना सेन्तातुन पोहतलाह ओयकन,” इनजोर ताल्हकतोग. (वेग योसेपि इतेके यहुदिराड पेदल्किन रेयिसि, येसुन कुस्क्ने नमिंदोग.✧) अस्के गुमसि पिलाति ओम्हट इनजोर इताहकु, ओर पया येसुना सेन्तातुन रेहचि ओतोर.

39 योसेपना संगे निकोदेमि इनवाल वने, येसुन पोहतलाह वातोग. (वेगे कोनि मुने उंद दिया नग्का, येसुन कलियलाह वास मतोग.)§ वेगु सेन्तातुन ओकलाह डेडा वीसा मूंडु (33) किलोड, गब एस्कनद मराता पिंडि ओसो अतर्नेय, काल्वा कीसि तच मतोग.✧

40 यहुदिरा पोहतना उतुरते, हामुर-गेंदेनगा इद काल्वा कीतद अतर्नेयदुनु सलिसि, येसुना सेन्तातुन ऊर्हतोर.

41 येसुन वेळहच मतद जागातगा, मराना पेंदाता उंद वाळुम मता. अगाने उंदि बेरा आदतगा, मन्कन पोहतलाह पूना पांजा तर्वतद मता. अद गुमयाते मुने बोने पोहवाय मतोर.

42 अद गुमया एरे मताहकु, येसुन अगान पोहतोर,✧ बाराहक इतेके यहुदिरा पोल्वादिया गय्क इतेके सुरु आयना मता, (दुस्रा जागा पर्हकलाह मोका इले आसि).*

✧ 19:34 19:34 1 योहन 5:7-8 ✧ 19:35 19:35 20:31 ✧ 19:35 19:35 15:27; 21:24; 3 योहन 12 ✧ 19:36-37 19:36-37 पेमसुळि 12:46; गिनती 9:12; देवुळताड पाटाड 34:20 ✧ 19:36-37 19:36-37 जकर्याह 12:10; तोहचीतव पोल्लोड 1:7 ✧ 19:38 19:38 7:13; 9:22; 12:42; 20:19 § 19:39 19:39 अदूयय 3 ऊळट. ✧ 19:39 19:39 देवुळताड पाटाड 45:8; मार्कल 16:1 ✧ 19:42 19:38-42 बळयिर 13:29 * 19:42 19:42 पोळद अरनेकेने यहुदिरा दिया सुरु आस्ता.

20

येसु मल्स जीवा अरयहतोग

(मत्याल 28:1-9; मार्कल 16:1-9; लूकाल 24:1-10)

1 मूंड दियाने, इतेके वारमता मुनेता दिया ऐतारम, ✧ कोग कूसेड पिडपड आयनामुनेने, मगडला नाटेनद मरियाल इनदनदु, गुमयातगा वाता. अस्के गुमयाता अगदुहक तिळहप कीस मतद बंडा, ओर्के तेंडिस मतद तान्क दिसता.

2 अस्के सिमोन पत्रुनके ओसो येसु पका जीवा कीतोग कगयवानके, अद वित वाता, वासि इता, “ओरु सामिना सेन्तातुन गुमयातगडाह ओतोर, ओसो अदिन बेगा तासतोर, अद माक तेळियो” इता.

3 इदिन केंजिसि, ओर इर्वुर गुमयातके दायलाह पेसतोर.

4 अस्के ओर इर्वुर आसि ऐंगे वित बोटोर. इह वितेड, अह वितेड, पत्रुना तोळतोग गुमयातगा मुने एवतोग.

5 एक्सि, ओल्लिस ऊळनेके, ओन्क सिरपि हामुर-गेंदेड अर्स मतव दिसताड, मति ओग लोप्पा नेडोग.

6-7 गळक मनेके, सिमोन पत्रु वने ओना पयाह एवतोग. एक्सि तुर्मे लोप्पा नेडतोग, नेडिसि हामुर-गेंदेड अरतविन ऊळतोग. ओसो सेन्ताता तलातगा ऊर्हच मतद दुपटि, ✧ हामुर-गेंदेना एरे इले, मति ओर्केडा बाजे गीळ आसि अर्स मतदिन ओग ऊळतोग.

8 पया दुस्रोग कगयवाल वने लोप्पा नेडिसि अविन ऊळतोग, ऊळिसिये येसु जीवा अरतोग इन्जि, विस्वस कीयलाह आतोग.

9 बाराहक इतेके येसु हामुरताहि ओसो जीवा अरयनद गावले, इद्रम सास्त्रमते रासिस मतद पोल्लो, ओरिहक अचानाहि तेळियवाय मता. ✧

10 पया ओर इर्वुर मल्सि, तमाड लोहक अतोर. ✧

11 अचोटेने मरियालि (गुमयातेहु मल्स वाता,) अगाने अळसोर पलते निच मता. पया अळसोर-अळसोर, अद गुमयातेह माळिकस ऊळता.

12 ऊळतस्के, येसुना सेन्तातुन तासिस मतद जागाते, पोळदलेहका मांजतप पांङ्गि गेंदेड केगतवु रेंड देवतुल्लु उंद बारा तलावडातेके, उंद बारा कालवडातेके, उदिस मतव तान्क दिसताड.

✧ 20:1 20:1 बळयिर 20:7; 1 कुरिततोर 16:2; तोहचीतव पोल्लोड 1:10 ✧ 20:6-7 20:6-7 11:44 ✧ 20:9 20:9 लूकाल 24:26-27,46; बळयिर 17:3 ✧ 20:10 20:3-10 लूकाल 24:12

13 अव पया तान इताड, “बाराहक अळयहनिन बायि?” इताड. “ओरु नावा सामिना सेन्तातुन ओतोर, ओस अदिन बेगा तासतोरु, पुनोन इनजोर अळयहनन,” इन्जि मरियालि अविस्किन इता.

14 अह इन्जि अद पेगके मल्स ऊळता, मल्स ऊळनेके, अगा येसु निच मतद तान्क दिसतोग. मति ओग येसुये इनजोर अद पुनो.✧

15 अस्के येसु तान इतोग, “बाराहक अळयहनिन? बोन पर्हीकिहनिन?” ओग वाळमतुन ऊळेवाळे केवाल मनदनोग बहे इन्जि, ओन इता, “दादा, निमा ओना सेन्तातुन इडाह ओतेके, तान बेगा तासतिन, इद नाक वेहा. अस्के नना अदिन ओसि, (ओसो बेस पोहतकन),” इता.

16 येसु पया तान “मरिया!” इनजोर केयतोग, अस्के अद पेगके मिळिन्दस येसुन पुता, पुन्जि ओन इब्रि पोल्लोते “रबोनि!” (इतेके “नावा गूरु”) इनजोर इता.

17 अस्के (मरियालि ओनाड काल्क अरताहकुकु,) येसु इतोग “नावाड काल्किन ओगिडिस मनमा मरिया, बाराहक इतेके नना इका वने बाबानेके पोगोन अनोने✧. मति निमा मावोर कगयवालोरुके अन्जि ओरिन वेहा, ‘मीवा-नावा बाबानेके, ✧ मीवा-नावा देवुळतके नना पोगोन दायहनन,’ ” इन्जि येसु तान वेहतोग.

18 अस्के मगडला नाटेना मरियाल अन्जि, “नना येसुसामिन ऊळतन, ओग नाक इद्रम-इद्रमताड गोटिड वेहतोग,” इनजोर अद ओर कगयवालोरिहक वेहता.✧

येसु तनाड कगयवालोरिहकुकु दिसिहतोग

19 अदे ऐतारमता दिया मुलतस्के, यहुदिराड पेदल्किन रेयिसि,✧ ओर कगयवालोर अरातगा तेल्लप केहच तालम ईसि मकिस मनदहपा, येसु अगा वासि लोप्पा नेडतोग. नेडिसि, ओरगा नडुम निचि, ओरिन इतोग, “मीक सुकम दोर्कि, रेयमाटु!”✧

20 इनजोर वेहचि, ओरिन तनाड कयकनाड ओसो सेंकाता देबान तोहतोग.✧ सामिन ऊळिसि ओरिहकु गिर्दा वाता.

✧ 20:14 20:14 लूकाल 24:16; योहन 21:4 ✧ 20:17 20:17 7:33; 14:12,28; 16:5,10,17,28; 17:11,13 ✧ 20:17 20:17 इब्रितोर 2:11 ✧ 20:18 20:18 मार्कल 16:10; लूकाल 24:10,23 ✧ 20:19 20:19 7:13; 9:22; 12:42; 19:38 ✧ 20:19 20:19 1 कुरिततोर 15:5 ✧ 20:20 20:20 लूकाल 24:39-40; योहन 19:34; 20:27

21 ओसो उंद मल्का येसु ओरिन इतोग, “मीक सुकम दोर्कि, रेयमाटु! बहलेहका बाबाल नाक इद दुनियाते लोहतोग, अहलेहका नना वने मीक दुनियाते लोहतहनन. ☆”

22 इद्रम वळ्हकिसि ओग ओरिन ऊकुर ऊरतोग, अह कीस इतोग, “नना मीकु देवुळता पवित्र जीवा ईयहनन.

23 तेना अदिकरते मीटु बोनाय पापमतुन मापि कीतिर इतेके, देवुळ वने ओना पापमतुन मापि कीताये. ओसो पवित्र जीवाता अदिकरते बोना पापमतुन मीट मापि केविर इतेके, ओग मापि आयवाय मनदनोग,” इन्जि इतोग. ☆

तोमाल उन्क-मन्क आस्तोग

24 ओर बळयिर बारा मन्कलोरगडाहि, ओर्वीग तोमाल इनवाल मतोग, ओन दिदुमि (इतेके एमोह पेकाल) वने इंदुर. ☆ येसु वातोग अस्के, ओग तोमाल ओरा संगे इलेग आसि.

25 अदिहक ओग वातस्के, “माट सामिन ऊळतोम, रा!” इनजोर ओन ओर वेहतोर. तेला मति ओग सेतेम पोयोग, ओग इतोग, “ओनाड कय्कनगा मोल्लाना देवानु ऊळवालेवा, अगा वेळ्ज तोग्किसि ऊळवालेवा, ओसो ओना सेंकाता देबातुन कय बोयिस ऊळवालेवा, ओग येसुसामिये आंदोग इन्जि, नना मुर्तिय नमोन,” ☆ इनजोर इतोग.

26 पया वारममेटा पेक्के, ओर कगयवालोर ओसो लोनलोप्पा मनेके, तोमाल वने ओराय संगे मतोग. अस्के तेल्पिड केहच तालम ईसाय मति, येसु ओरा नडुम वास निच इतोग, “मीक सुकम दोर्कि, रेयमाटु!”

27 पया ओग तोमान इतोग, “निमा नीवा वेळ्जतुन नावा कयदा देबातगा तोग्किस ऊळा. ओसो नीवा कय इके मुनेह कीसि, नावा सेंकातगा बोयिस ऊळा. ☆ अह कीसि, निमा नमवोना लेहका मनमा, मति उन्क-मन्क आयवा, विस्वस कीमु,” इनजोर इतोग.

28 इतस्के “ओ नावा सामिनिन, नावा देवुळतिन!” इन्जि तोमाल येसुन इतोग.

29 “निमा नाकु ऊळताहकु विस्वस कीतिन, तोमा. मति बोर नाक ऊळवाय विस्वस कीस्तोर, ओर देव्वातोर्!” ☆ इन्जि येसु तोमान इतोग.

☆ 20:21 20:21 मत्याल 10:16; लूकाल 10:3; योहन 4:38; 17:18 ☆ 20:23 20:23 मत्याल 16:19; 18:18 ☆ 20:24 20:24 11:16 ☆ 20:25 20:25 मार्कल 16:11; लूकाल 24:11 ☆ 20:27 20:27 लूकाल 24:40; योहन 20:20 ☆ 20:29 20:29 1 पत्र 1:8

30 इद पुस्तकते रासववु, ओसो वेल्लाडे बामिह कीयनाड सीनाड, येसु तनाड कगयवालोरा मुनेह कीस तोहतोग.✧

31 मति इव पोल्लोड बाराहक रासिस मन्हताड इतेके, देवुळ लोहतोग पिसिह केवाल राजाल येसुये आंदोग, ओसो ओगे देवुळता मग आंदोग इन्जि मीट नमना.✧ इद्रम नमतेके, मीक येसुना संगे अमेसाता पिसमुळ दोर्कगा.✧

21

गालिल सम्दुरतगा येसु वास्तोग

1 इव इचोक गोटिड आतापया, येसु गालिल सम्दुरतगा (इतेके तिबिरिया सम्दुरतगा) कगयवालोरिन कलियतोग, अद इह आता.

2 अगा सिमोन पत्रु, दिद्रुमि इनवाल तोमाल, गालिल पटटा काना नाटेनोग नतन्याल, योहन, याकुबि, वेर तमोग इर्वुर* ओसो उय्तर इर्वुर येसुनाड कगयवालोर उंदिय जागा मतोर.

3 अस्के सिमोन पत्रु ओरिन इतोग, “नना मीन्क पोयतलाह दाय्हनन, डा,” इतोग. “माट वने नीवाय संगे वाय्हनोम, डा,” इन्जि ओर ओडाते पेसतोर. मति अद नग्का ओरिहक उंद मीन वन दोर्को!✧

4 पया पंडवियतस्के येसु वासि, सम्दुर दडटगा निच मतोग. तेला मति ओग येसु आंदोग इन्जि, कगयवालोर पुनोर.✧

5 अस्के येसु आळो कीतोग, “उचुक तेला मीन्क पोयविर रा, पेकोरिर?” “एंह-एंह, माकु उंदाय मीन दोर्को,” इनजोर ओर इतोर.

6 “मीटु ओडाता तिनळ बाजे वद वाटाट अले, अस्के मीन्क दोर्कनुड,” इन्जि येसु ओरिन वेहतोग. ओर पया अहे कीतोर, अस्के ऊळाट, वदमेंड मीन्क एकताहकु, ओरिहक वद पिळडलाह एल्लो!✧

7 अस्के ओग येसुसामिये आंदोग इन्जि, येसु जीवा कीतोग कगयवाल पुतोग, पुन्जि पत्रुन इतोग, “ओग सामिये, रा!” इतोग. ओग येसुसामि इनजोर केंजताहकु,

✧ 20:30 20:30 21:25 ✧ 20:31 20:31 19:35 ✧ 20:31 20:31

3:15-16,36; 5:24; 6:47; 11:26 * 21:2 21:2 योहन, याकुबि, वेर तमोग इर्वुर मोदुल कागिदते “जेबेदिनाड मकु”. वेर तमोग इर्वुरा तपे जेबेदि इनवाल मतोग. ✧ 21:3 21:3 लूकाल 5:5

✧ 21:4 21:4 लूकाल 24:16; योहन 20:14 ✧ 21:6 21:6 लूकाल 5:4-6

सिमोन पत्रु तना जगातुन नंडटुहक मळहतोग (कबळते मताहकु, दुसा बेदे जगा केगवाय मतोग), अह कीसि सम्दुरलोप्पा एतगा बुर डेयिसि, दडटेके नारसोर अतोग।

8 ओर पिसतोर बारा, अद वदते एकतव मीन्किन पिळड-सोर-पिळड-सोर ओडात वातोर, बाराहक इतेके ओर वेल्ला जेक इलोर आसि, दडटाहि जोक-जोक रेंड नूहक कुटाड जेक मतोर.

9 पया ओर दडटेके पेसिस ऊळतस्के, अगा तळ्मिना किस मता, किसतगा बोळसतव मीन्क ओसो आरिड, इव दिसताड.

10 अस्के येसु ओरिन इतोग, “मीट इंजेक पोयतव मीन्कनगडाह उचुक इके ताट.”

11 अदिहक पया सिमोन पत्रु ओडाते तग्डिसि, वदतुन दडटेके पिळडस ततोग. अवटे नूटा पनस मंडु (153) बेराड-बेराड मीन्क मताड. इचोक मीन्क मन्जाय, वद इतेक अगवो.

12 पया येसु ओरिन इतोग, “इव मीन्कु, आरिड तिनदकल, वाट रा!” इतोग. वेग सामिय इनजोर, कगायवालोर पुन्ज मताहकु, निमा बोनिन आदिन इनजोर ताल्हकलाहि, ओरगडाहि बोन्के दीरा वावो.

13 पया येसु वासि आरिनु, मीन्किनु ओरिहक वांटिसीतोग.

14 इद्रमलेहका येसु हासि जीवा अरतोग* अस्केडाहि, इद मुचा केपा कगायवालोरिहक दिसलाहि आतोग.*

येसु पत्रुहकु अदिकर ईस्तोग

15 ओर कगायवालोर कतम तितस्के, येसु सिमोन पत्रुन ताल्हकतोग, “योनाना मगानिन, सिमोनि, वेर पिसतोर कगायवालोर बेचोन नाक जीवा कीस्तोर, तान्काय वीळिस निमा नाक जीवा कीय्हनिना?*” इन्जि ताल्हकतोग. “इंगो सामि, नना नीक जीवा कीय्हनन इन्जि, नीक इतेक एकाये,” इनजोर पत्रु इतोग. “अह इतेके नावाड गोरैपिलाना लेहकाडोरिन मेहा,” इन्जि येसु वेहतोग.

16 ओसो उंद मल्का, येसु पत्रुन ताल्हकतोग, “योनाना मगानिन, सिमोनि, निमा नाक जीवा कीय्हनिना?” “इंगो सामि, नना नीक जीवा कीय्हनन, इदिन इतेक

* 21:14 21:14 मत्याल 28:5-6; मार्कल 16:6; लूकाल 24:5-7; योहन 21:14; बळयिर 2:32; 3:15,26; 4:10; 5:30; 10:40; 13:30,33-34,37; 17:31; रोम सहरतोर 4:24; 6:4; 8:11; 10:9; 1 कुरिततोर 6:14; 15:4,20; 2 कुरिततोर 4:14; गलातितोर 1:1; इपिसुसतोर 1:20; कुलुसितोर 2:12; 1 तिसलुनितोर 1:10; इब्रितोर 13:20 * 21:14 21:14 20:19,26 * 21:15 21:15 मत्याल 26:33; मार्कल 14:29; योहन 13:37

निमा पुहनिने!” इन्जि पत्रु इतोग. “अह इतेक, नावाड गौरेना लेहकाडोरिन बेस रोसा,☆” इन्जि येसु वेहतोग.

17 पया मुचा केपा येसु पत्रुन ताल्हकतोग, “योनाना मगनिन, सिमोनि, निमा नाक जीवा कीय्हनिना?” इद्रम येसु मुचा केपा ताल्हकताहकु, पत्रु पका जीवा नोतप आतोग. “सामि, नीक इतेक कतम एर्काय मन्हता.☆ नना नीक जीवा कीय्हनन इन्जि, निमा इतेक पुतिन,” इन्जि पत्रु इतोग. येसु ओन इतोग, “अह इतेक, नावाड गौरेना लेहकाडोरिन मेहा.

18 इह केंजा, नना सेतेम वेहतहनन, निमा लेयोग मतिन अस्के, निमा तयर आसि, बेगा विचर वांदु, अगा अंदिन. मति निमा मुय्तोग आयकिन अस्के, निमा नीवाड कय्किन आहतकिन, आहनेके दुस्रोग मन्कल नीकु दोहचि, नीक विचर वावा जागाते पोस ओयनोग,” इतोग.

19 (पत्रु बेद्रमता हामुरते हासि देवुळतुन मान ईयनोग, इदिन मुनेन वेहतलाह, येसु इह वळ्हकतोग.)☆ इचोन वळ्हकतस्के, येसु पत्रुन इतोग, “नावा सेवा कीसोर वय!”

20 पया पत्रु पेके मल्स ऊळतोग अस्के, येसु जीवा कीतोग कगयवाल, ओरा पेंडेस वातदिन ओग ऊळतोग. (वेगे कगयवान कोनि येसु हायनामुने, कगयवालोर ऐंगेन तिनदहपा, सामिन पोस एवाल बोग अंदोग, इदिन पुनदलाह, पत्रु कौंडा चिम्चिह कीसि, येसुन ताल्हकलाह वेहच मतोग.)☆

21 वेन पयाह पयाह वायनदिन ऊळिसि, पत्रु येसुन ताल्हकतोग, “सामि, वेना बह आयगा?” इतोग.

22 “नना इद बूमते मल्स वानाहजोमु, ओग पिसिस मनदना इन्जि, नावा विचर मतेकाय, तेना नीकु बाताल वास अरता? निमा नावा सेवा कीसोर वय!” इन्जि येसु पत्रुन इतोग.

23 येसु इह इताहकु, वेग कगयवाल बेस्केन हायोग आयनोग, इद्रमता पोल्लो विस्वसिरा नडुम आबुर आता. मति ओग हायोग आयनोग इन्जि येसु इनोग, सिरप “नना मल्स वानाहजोमु, ओग पिसिस मनदना इन्जि, नावा विचर मतेकाय, तेना नीकु बाताल वास अरता?” इचोने वळ्हकिस मतोग.

आक्रि मारेंगा

☆ 21:16 21:16 बळयिर 20:28; 1 पत्रु 5:2 ☆ 21:17 21:17 16:30 ☆ 21:19 21:19 12:33; 18:32; 2 पत्रु 1:14 ☆ 21:20 21:20 13:24-25

24 बोन कगयवान येसु जीवा कीतोग कगयवाल इन्हतोर, ओनन ननान आंदन; ननाने इव पोल्लोड वेहतहनन, ओसो रासिस तासतन. इव नना रासतव पोल्लोड करलताडे इन्जि, माक विस्वसिरिहक एर्काय मन्हता.☆

25 येसु कीतवु ओसो वेल्लाडे कबस्क मन्हताड. नावा विचरते अव कतम उंद-उंद रासतेके, अव रासतव पुस्तकिड तासलाह, इद दुनियाते जागा आलो आवाल बहे!☆

Hill Madia
Hill Madia standard translation

copyright © 2021 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Maria)

Contributor: The Seed Company

All rights reserved.

2025-05-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files
dated 15 May 2025

9f0bdb58-21f8-514e-8286-5b2942b7d458